

**Informacja
o stanie pomocy społecznej
i polityki prorodzinnej
na terenie Powiatu Łowickiego**

Wspieranie osób niepełnosprawnych

**Współpraca z organizacjami
pozarządowymi w zakresie pomocy
społecznej i polityki prorodzinnej
na terenie Powiatu Łowickiego
(dane za 2016 rok)**

Łowicz 2017 rok

1. ZAKRES DZIAŁANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU	2
2. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ OPIEKI NAD DZIECKIEM	8
2.1 Rodziny zastępcze, wychowankowie rodzin zastępczych, wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	8
2.1.1 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych (zadania PCPR w Łowiczu)	10
2.2 Rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (zadania Starostwa Powiatowego w Łowiczu)	15
2.2.1 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	15
2.2.2 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	16
2.3 Sprawozdanie z funkcjonowania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	19
3. SYSTEM WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2016 ROKU	23
3.1 Podstawy prawne działania oraz przeznaczenie środków PFRON.....	23
3.2 Rehabilitacja społeczna	26
3.2.1 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	26
3.2.2 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	27
3.2.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	28
3.2.4 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	30
3.2.5 Rozliczenie środków z Funduszu za 2016 rok.....	32
3.3 Warsztaty Terapii Zajęciowej	32
3.3.1 Warsztaty Terapii Zajęciowej w Parmie	33
3.3.2 Warsztaty Terapii Zajęciowej w Urzeczcu	51
3.4 Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.....	67
3.5 Współdziałanie z Łódzkim Oddziałem PFRON w zakresie realizacji programów celowych Funduszu.....	68
3.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	68
3.7 Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych	68
3.8 Program „Aktywny Samorząd”	68
4. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ PRZY PCPR W ŁOWICZU	72
4.1 Sprawozdanie z realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	73
5. INFORMACJA O REALIZACJI PROJEKTU „RODZINA Z PRZYSZŁOŚCIĄ” W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA lata 2014-2020.....	74
6. SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z WYKONANIA BUDŻETU POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU ZA 2016 ROK.....	77
7. INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „BORÓWEK” W 2016 R.....	80

1. ZAKRES DZIAŁANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU

PCPR realizuje zadania własne i z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw i przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, a także Uchwał Rady i Zarządu Powiatu Łowickiego.

L.p.	Rodzaj zadań	Zakres zadań
1.	Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej.	<ul style="list-style-type: none">• opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;• prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;• przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;• pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, mających braki w przystosowaniu się;• pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą mającym trudności w integracji ze środowiskiem;• prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;• prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;• prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;• udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;• szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;

		<ul style="list-style-type: none"> • doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu; • podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie realizacji programów osłonowych; • sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego; • sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej; • utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.
2.	Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej (pomoc społeczna).	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; • prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi; • realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia; • udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej; • środki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, zapewnia budżet państwa.
3.	Zadania własne powiatu w zakresie pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych; • zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; • organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia; • tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych; • prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym; • organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - grup wsparcia,
 - specjalistycznego poradnictwa;
- wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- finansowanie:
 - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy;
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy.

Art. 181.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art.187 a ust.1 ustawy;
- 2) Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy;
- 3) Finansowanie dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art.115 ust. 2a.

		<p>Art. 182.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. 2) Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów. 3) W indywidualnych sprawach dotyczących świadczeń, dodatków, środków finansowych, opłat oraz innych kwot z zakresu pieczy zastępczej, należących do właściwości powiatu, decyzje wydaje starosta, upoważniony przez niego kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inni pracownicy powiatowego centrum pomocy rodzinie upoważnieni przez starostę na wniosek kierownika. 4) Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczeni we władzy rodzicielskiej nad nimi. 5) Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. 6) Powiatowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej uchwalane są na podstawie zestawienia potrzeb, o którym mowa w ust. 5.
4.	Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych; 2) Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych: <ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie zwrotów kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej; • przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; • dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na: <ul style="list-style-type: none"> - adaptację pomieszczeń zakładu pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych, - adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, • udzielanie dofinansowania do wysokości 50 % oprocentowania kredytów bankowych zaciąganych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego; • dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych; • finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania

		<p>zawodowego osób niepełnosprawnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym; <p>3) Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych; • dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych; • dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym; • dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych; • dofinansowanie kosztów organizowania i działania warsztatów terapii zajęciowej.
5.	Zadania powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Punkt Interwencji Kryzysowej).	<p>1) Do zadań własnych powiatu należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; • opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; • zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; • zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej. <p>2) Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; • opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. <p>3) Środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w pkt. 2 zapewnia budżet państwa.</p>
6.	Sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.	(w załączeniu)

7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej na terenie Powiatu Łowickiego.	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
----	--	---

2.SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ OPIEKI NAD DZIECKIEM

2.1 Rodziny zastępcze, wychowankowie rodzin zastępczych, wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.) określone są zadania w zakresie pomocy rodzinom zastępczym, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz zasady i cele działania rodzin zastępczych.

Pomoc udzielana jest także rodzinom zastępczym na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Pieczę zastępczą zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym. Pieczę zastępczą zapewnia przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywanie i podtrzymywanie bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczę zastępczą organizuje powiat i zapewnia dzieciom pobyt w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Pieczę zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- b) niezawodowa, zawodowa w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

2. Rodzinne domy dziecka.

Rodzina zastępcza oraz rodziny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności: traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań, zaspakajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne, zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka, umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Obowiązek sprawowania pieczy nad dzieckiem i jego wychowania rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka podejmuje z dniem faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

1. 660,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej.
2. 1 000,00 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.
3. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Na podstawie zmiany do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 19.09.2014 r. przy ustalaniu pomocy pieniężnej nie podlega analizie dochód dziecka.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w 2016 r.

Rodzinna piecza zastępcza		
Ilość rodzin zastępczych w tym:		Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
Spokrewnione	59	79
Niezawodowe	28	34
Zawodowe	4	15
Razem:	91	128

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu łowickiego w latach 2002-2016.

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość rodzin zastępczych w tym:	96	100	100	102	92	95	94	91	103	99	101	99	97	93	91
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	124	130	132	138	127	131	137	136	149	142	148	145	141	131	128

Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z terenu Powiatu łowickiego w latach 2002-2016.

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość	45	46	55	58	54	50	48	44	38	37	35	31	25	24	26

Liczba pełnoletnich wychowanków placówek z terenu Powiatu łowickiego w latach 2002-2016.

Pełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków – wychowawczych oraz specjalistycznych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładu poprawczego															
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ilość	4	8	12	10	14	13	9	16	16	17	14	14	19	18	15

Jednym z zadań własnych powiatu łowickiego jest finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu oraz pomoc finansowa przyznawana osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

2.1.1 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. (zadania PCPR w łowicz)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2016 r. w zł.	Wydatkowana kwota w zł	Wydatkowanie % według planu
1	2	3	4	5
1.	Wydatkowanie środków	1241 020,00 zł	1 189 928,28 zł	95,88 %
1a	z tego na: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, - jednorazową pomoc pieniężną w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej, - środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, - pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, - pomoc pieniężna na usamodzielnienie w formie jednorazowego zasiłku pieniężnego. 		1 052 511,70	84,81 %
			3 000,00	0,24 %
			20 458,94	1,65 %
			97 457,64	7,85 %
			16 500,00	1,33 %
2.	Wkład własny w projekt „Rodzina z przys złością” <ul style="list-style-type: none"> - pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych pomniejszona o wkład gminy, która ponosi wydatki za opiekę i wychowanie dziecka. 	74 180,00	72 873,69	98,24 %
3.	Realizacja dodatku wychowawczego oraz dodatku do zryczałtowanej kwoty stanowiących pomoc państwa w wychowaniu dzieci <ul style="list-style-type: none"> z tego na: <ul style="list-style-type: none"> - dodatek wychowawczy wypłacony dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego, - koszty obsługi związane z realizacją dodatku wychowawczego 	390 034,00	384 844,46	98,67 %
			381 444,64	97,80 %
			3 399,82	0,87 %

Wśród **128** dzieci funkcjonujących w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego:

- **79 dzieci** umieszczonych w **59 rodzinach zastępczych spokrewnionych** korzystało z pomocy finansowej w wymiarze **660,00 zł miesięcznie**.
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **582 708,65 zł**.
- **1 dziecko** umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej otrzymało dodatek w kwocie 200,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
Kwota udzielonej pomocy wynosiła – **2 400,00 zł**.
- **34 dzieci** umieszczonych w **28 rodzinach zastępczych niezawodowych** otrzymywało pomoc w wymiarze **1000,00 zł miesięcznie**.
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **362 536,81 zł**.
- **1 dziecko** umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej otrzymało dodatek w kwocie 200,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
Kwota udzielonej pomocy wynosiła – **883,87 zł**.
- **15 dzieci** umieszczonych w **4 rodzinach zastępczych zawodowych** otrzymywało pomoc w wymiarze **1000,00 zł miesięcznie**. Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **101 582,37 zł**.
- **1 dziecko** umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej otrzymało dodatek w kwocie 200,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
Kwota udzielonej pomocy wynosiła – **2 400,00 zł**.
- **1 dziecko** umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej otrzymało jednorazową pomoc pieniężną w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej w wymiarze **3 000,00 zł**.

Dziecko (2 miesięczne) umieszczone w rodzinie zastępczej pochodzi z terenu Miasta Skierniewice. Na podstawie podpisanego porozumienia w dniu 06.12.2016 r. pomiędzy powiatem łowickim a Miastem Skierniewice, Miasto Skierniewice wyraziło zgodę na wypłatę w/w świadczenia, które jest świadczeniem fakultatywnym. Jednocześnie zobowiązało się do zwrotu jednorazowego świadczenia, poniesionego przez powiat łowicki.

Na podstawie Zarządzenia nr 1/2016 Starosty Łowickiego z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie określenia zasad i wysokości świadczeń przyznawanych rodzinom zastępczym wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej świadczenia fakultatywne wynikające z w/w ustawy mogły być przyznawane i wypłacane najwcześniej w 2017 r. i nie dotyczyło to środków pozyskanych z zewnątrz.

- **2 rodziny zastępcze zawodowe, w których przebywa powyżej 3 dzieci (tj. 8 dzieci)** otrzymały środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą wodę, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji.

Kwota wypłaconych świadczeń wynosiła 20 458,94 zł.

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki udzielono **26 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych** pomocy pieniężnej na kwotę **113 957,64 zł**

w tym na:

- usamodzielnienie dla **3** wychowanków na kwotę · 16 500,00 zł,
- kontynuowanie nauki dla **23** wychowanków na kwotę · 97 457,64 zł.

Ponadto częściowa pomoc na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, została pomniejszona o wkład gminy, która ponosiła wydatki za opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej stanowiła wkład własny w projekt unijny „Rodzina z przyszłością”. Kwota wkładu własnego w projekt wynosiła **72 873,69 zł. Wydatkowano 98,24 % planu (74 180,00 zł), z czego:**

- **12** dzieci umieszczonych w **12** rodzinach zastępczych spokrewnionych stanowiło wkład własny w wysokości **24 593,70 zł,**
- **5** dzieci umieszczonych w **4** rodzinach zastępczych niezawodowych stanowiło wkład własny w wysokości **13 200,00 zł,**
- **11** dzieci umieszczonych w **3** rodzinach zastępczych zawodowych stanowiły wkład własny w wysokości **35 079,99 zł.**

2. W okresie od 01.04.2016 r. do 31.12.2016 r. wypłacono dodatek wychowawczy w wysokości po 500,00 zł miesięcznie **67 rodzinom zastępczym, w których umieszczonych było 93** dzieci oraz koszty obsługi związane z realizacją zadania na ogólną kwotę 384 844,46 zł

w tym na:

- dodatek wychowawczy w wysokości · 381 444,64 zł,
- koszty obsługi związane z realizacją zadania w wysokości · 2 841,00 zł,
- pochodne od wynagrodzenia – Ubezpieczenie społeczne w wysokości · 489,21 zł,
- pochodne od wynagrodzenia – Fundusz Pracy w wysokości · 69,61 zł.

Na terenie powiatu łowickiego funkcjonowały **4 rodziny zawodowe**, w których przebywało **15 dzieci**. Jedno z małżonków zawodowych rodzin zastępczych otrzymywało miesięczne wynagrodzenie wraz z pochodnymi do wynagrodzenia z tytułu świadczonej opieki i wychowania na podstawie umowy zlecenia.

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. rodziny zawodowe otrzymały wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia w ogólnej wysokości **107 351,95 zł.**

w tym na:

- wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia w wysokości · 89 706,66 zł,
- pochodne od wynagrodzenia – Ubezpieczenie społeczne w wysokości · 15 447,48 zł,
- pochodne od wynagrodzenia – Fundusz Pracy w wysokości · 2 197,81 zł.

Na terenie powiatu łowickiego funkcjonowały 2 osoby, które pełniły funkcję osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej, w której przebywa powyżej 3 dzieci.

Druga osoba z małżonków zawodowych rodzin zastępczych pełniła funkcję osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W/w osoby otrzymywały miesięczne wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia. W okresie od 01.01.2016 r. do 30.04.2016 r. otrzymały wynagrodzenie w ogólnej wysokości 2 160,00 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu i Urząd Gminy w Kocierzewie, Łowiczu, Łyszkowicach, Nieborowie i Bielawach, które były właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej poniosły odpowiednio wydatki w wysokości 10%, 30% i 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku, drugim i trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym PCPR w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. wystawiał noty księgowe dla następujących gmin, które stanowiły dochód dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu:

- MOPS w Łowiczu poniósł wydatki za **24** dzieci, które przebywają w rodzinach zastępczych w wysokości **77 130,74 zł.**
- Urząd Gminy w Kocierzewie poniósł wydatki za **3** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **11 880,00 zł.**
- Urząd Gminy w Łyszkowicach poniósł wydatki za **2** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **9 960,00 zł.**
- Urząd Gminy w Łowiczu poniósł wydatki za **5** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **46 664,85 zł.**
- Urząd Gminy w Nieborowie poniósł wydatki za **6** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **18 357,95 zł.**
- Urząd Gminy w Bielawach poniósł wydatki za **1** dziecko przebywające w rodzinie zastępczej w wysokości **2 346,19 zł.**

Uzyskane środki finansowe przez PCPR w Łowiczu ogółem wynosiły 166 339,73 zł.

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. wystawiło 11 pozwów do Sądu w sprawie alimentów od rodziców biologicznych w tym:

- 2 pozwy dotyczyły uchylenia obowiązku alimentacyjnego w sprawie alimentów od rodziców biologicznych z powodu opuszczenia przez 2 pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej,
- 8 pozwów dotyczyło zasądzenia alimentów na 8 dzieci,
- 1 pozew dotyczył zmiany płatności alimentów z rodziny zastępczej na pełnoletniego wychowanka, który opuścił rodzinę zastępczą.

Sąd Rejonowy w Łowiczu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich:

- wydał **6** postanowień o ustanowieniu alimentów na **7 dzieci** od rodziców biologicznych,
- wydał 2 postanowienia uchylające obowiązek alimentacyjny od rodziców biologicznych na **2 dzieci**, które osiągnęły pełnoletniość,
- wydał **1** postanowienie w sprawie zmiany płatności alimentów od rodziców biologicznych na dziecko, które opuściło rodzinę zastępczą,
- w przypadku **2** pozwów o alimenty nadal toczy się postępowanie.

Alimenty zasądzone kształtują się od **150,00 zł** do **550,00 zł.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. złożyło do Komornika Sądowego w Łowiczu i na terenie innych powiatów **10 wniosków egzekucyjnych** w sprawie wyegzekwowania zaległych i bieżących alimentów od rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz **2 wnioski egzekucyjne** w sprawie wyegzekwowania od rodziców biologicznych zasądzonych na rzecz PCPR w Łowiczu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie postanowień Sądu Rejonowego w Łowiczu, Sąd nadał Dyrektorowi PCPR w Łowiczu, klauzule wykonalności w sprawie egzekwowania alimentów na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej i klauzule w sprawie wyegzekwowania od rodziców biologicznych zasądzonych na rzecz PCPR w Łowiczu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. monitorowało zasądzone alimenty na dzieci w stosunku do **87** rodziców biologicznych w tym:

- **17** rodziców biologicznych płaciło regularnie zasądzone alimenty,
- **9** rodziców biologicznych płaciło nieregularnie alimenty lub spłacało zaległe alimenty,
- **5** rodziców wzywanych było pisemnie do regulowania zasądzonych alimentów,
- **6** rodzicom biologicznych, PCPR w Łowiczu po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydał na wniosek rodziny zastępczej, rodzica biologicznego lub z urzędu decyzje administracyjne w sprawie umorzenia dochodzenia świadczeń alimentacyjnych wraz z odsetkami. Powody wydania decyzji umarzających spowodowane były tym, że nastąpił zgon rodzica biologicznego, dziecko trafiło do adopcji lub dziecko powróciło do rodzica biologicznego,
- w stosunku do **48** rodziców biologicznych Komornicy Sądowi przy Sądach Rejonowych na terenie całego kraju w okresie VI i XII 2016r. wydali zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji alimentów na dzieci od rodziców biologicznych,
- w stosunku do **2** rodziców biologicznych, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Łowiczu wyegzekwował alimenty w ramach posiadanych środków przez rodziców biologicznych.

Ponadto objęto pomocą na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki **15** wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

Łączna kwota udzielonej pomocy dla wychowanków wyniosła **60 572,14 zł**

w tym na:

- usamodzielnienie dla 2 wychowanków, na kwotę	8 235,00 zł,
- kontynuowanie nauki dla 15 wychowanków, na kwotę	52 337,14 zł.

Wydatkowano 79,52 % planu (76 173,00 zł).

2.2 Rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Zadania Starostwa Powiatowego w Łowiczu

2.2.1 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Liczba rodzin zastępczych na terenie innych powiatów i dzieci z terenu powiatu łowickiego przebywających w rodzinach zastępczych w 2016 r.

Rodzinna piecza zastępcza		
Ilość rodzin zastępczych w tym:		Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
Spokrewnione	3	4
Niezawodowe	7	9
Zawodowe	0	0
Razem:	10	13

Na terenie innych powiatów w **10 rodzinach zastępczych** było umieszczonych **13 dzieci** z Powiatu łowickiego (na podstawie podpisanych porozumień, powiat łowicki refunduje środki powiatom, w których przebywają dzieci z powiatu łowickiego).

Środki na realizację tego zadania w 2016 r. wyniosły **134 495,44 zł.**

Wydatkowano 93,45 % planu (143 915,00 zł).

Wśród **13** dzieci funkcjonujących w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów:

- **4 dzieci** umieszczonych w **3 rodzinach zastępczych spokrewnionych** korzystało z pomocy finansowej w wymiarze **660,00 zł miesięcznie**.
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **31 680,00 zł.**
- **9 dzieci** umieszczonych w **7 rodzinach zastępczych niezawodowych** otrzymywało pomoc w wymiarze **1000,00 zł miesięcznie**.
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **100 415,44 zł.**
- **1 dziecko** umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej otrzymało dodatek w kwocie 200,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
Kwota udzielonej pomocy wynosiła – **2 400,00 zł.**

Na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, który był właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej poniosły odpowiednio wydatki w wysokości 10 i 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym i drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym PCPR w Łowiczu w 2016 r. wystawiał dyspozycje dla Starostwa Powiatowego w Łowiczu w celu wystawienia not księgowych dla następującej gmin, **i stanowi to dochód Starostwa Powiatowego w Łowiczu:**

- MOPS w Łowiczu poniósł wydatek za **1** dziecko, które przebywało w rodzinie zastępczej w wysokości **1 883,20 zł.**

Uzyskane środki finansowe przez Starostwo Powiatowe w Łowiczu wynosiły 1883,20 zł.

Ponadto na terenie powiatu łowickiego (na podstawie podpisanych porozumień) w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. **przebywało 18 dzieci pochodzących z innych powiatów, które przebywają w 16 rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego.** Powiaty, z których pochodzą dzieci, refundują powiatowi łowickiemu środki finansowe poniesione na dzieci. Uzyskane środki finansowe przez Starostwo Powiatowe w Łowiczu wynosiły **171 218,40 zł i stanowiły dochód Starostwa Powiatowego w Łowiczu.**

Wśród **18** dzieci funkcjonujących w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego:

- **9 dzieciom** umieszczonych w **8 rodzinach zastępczych spokrewnionych** wypłacono pomoc finansową w wymiarze **660,00 zł i 988,20 zł miesięcznie.**
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **75 218,40 zł.**
- **8 dzieciom** umieszczonych w **7 rodzinach zastępczych niezawodowych** wypłacono pomoc finansową w wymiarze **1000,00 zł miesięcznie.**
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **96 000,00 zł.**
- **1 dziecko** umieszczone w **1 rodzinie zastępczej zawodowej** wypłacono pomoc finansową w wymiarze **1000,00 zł miesięcznie.**
Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **6 987,11 zł.**

Środki wypłacone przez powiat łowicki na realizację tego zadania w 2016 r. wyniosły 178 205,51 zł.

2.2.2 Wydatkowanie środków finansowych na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Zadaniem powiatu jest zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczej oraz finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu łowickiego, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Podstawą umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest orzeczenie sądu. Po uzyskaniu skierowania z powiatu, w którym będzie umieszczone dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, dziecko zostaje przewiezione do placówki.

W 2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu umieściło **3 dzieci** z terenu powiatu łowickiego.

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. w domach dziecka na terenie innych powiatów przebywało **29 dzieci** z terenu Powiatu Łowickiego według poniższej tabeli:

Ilość dzieci	Dane dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywają dzieci z powiatu łowickiego.	Średniomiesięczny koszt utrzymania dziecka w 2016r.
1 dziecko	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Strobowie, Strobów 28, 96-100 Skierniewice, pow. skierniewicki	3 099,46 zł. Od 01.02.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 287,47 zł.
1 dziecko	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Strobowie, Strobów 28, 96-100 Skierniewice, pow. skierniewicki	3 099,46 zł. Od 01.02.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 287,47 zł.
2 dzieci	Dom Dziecka w Rawie Mazowieckiej, ul. Łowicka 15, 96-200 Rawa Mazowiecka, pow. rawski	3 945,30 zł. Od 01.02.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 956,20 zł.
4 dzieci	Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczy w Gostyninie, ul. Ozdowskiego 1a, 09-500 Gostynin, pow. gostyniński	3 276,17 zł. Od 01.03.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 381,16 zł.
3 dzieci	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Tęcza” w Kutnie, ul. Ka złowicza1, 99-301 Kutno, pow. kutnowski	5 181,11 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 5 486,96 zł.
2 dzieci	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza we Franciszkowie, Franciszków 1, 99-306 Franciszków, pow. kutnowski	4 255,57 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 4 570,11 zł.
4 dzieci	Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu, ul. Różin 8, 22-470 Zwierzyniec, pow. zamojski	4 194,00 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 4 400,00 zł
6 dzieci	Powiatowy Zespół Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Siennie, ul. Szkolna 41, 27-300 Sienna, pow. lipski	2 780,00 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 304,00 zł
2 dzieci	Pogotowie Opiekuńcze w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Wojska Polskiego 75, 97-300 Piotrków Trybunalski, pow. piotrkowsko-trybunalski	4 578,44 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 4 564,80 zł.
1 dziecko	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tomisławicach, Tomisławice 16, 98-290 Warta, pow. sieradzki	4 502,88 zł. Od 01.03.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 4 516,61 zł.
1 dziecko	Ośrodek Interwencyjno-Socjalizacyjny w Bełchatowie, ul. Czapliniecka 66, 97-400 Bełchatów, pow. bełchatowski	3 951,73 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 4 450,09 zł.
1 dziecko	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza- Ośrodek Terapii Uzależnień Dzieci i Młodzieży w Jeżówce, Jeżówka 166A, 32-340 Wolbrom, pow. olkuski	5 257,39 zł. Od 01.04.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 5 493,55 zł.
1dziecko	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Dom Dziecka w Żyznowie 137, 38-111 Żyżnów, pow. strzyżowski	3 300,38 zł. Od 01.02.2016 r. zmiana średniomiesięcznego kosztu utrzymania dziecka wynosiła 3 496,23 zł.
29 dzieci	Razem	

Na ten cel wydatkowano w 2016r. kwotę **1 139 152,48 zł**, co stanowi **94,66 % wydatkowania planu (1 203 365,00 zł)**.

W 2016 roku 8 dzieci opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą w tym:

- **2** dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- **1** dziecko uzyskało pełnoletność i usamodzielniało się,
- **2** pełnoletnie osoby podjęły decyzję o usamodzielnieniu się,
- **3** dzieci zostało umieszczonych w rodzinie zastępczej.

Na dzień 31.12.2016r. umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych **21 - dzieci**, w różnych przedziałach wiekowych: 0-3 lat - **0 dzieci**, 4-10 lat- **1 dziecko**, 11-14 lat- **8 dzieci**, 15-18 lat -**10 dzieci**, pow. 18 lat - **2 dzieci**.

Na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 575 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10 %, 30% i 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku, drugim i trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym PCPR w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. wystawiał dyspozycje dla Starostwa Powiatowego w Łowiczu w celu wystawienia not księgowych dla następujących gmin, i **stanowiły dochód dla Starostwa Powiatowego w Łowiczu**:

- Urząd Gminy w Chąśnie poniósł wydatki za **7** dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości **112 511,40 zł**,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu poniósł wydatek za **5** dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczej w wysokości **42 573,91 zł**.

Uzyskane środki finansowe wyniosły 155 085,31 zł.

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. wystawiło **10 pozwów do Sądu w sprawie alimentów od rodziców biologicznych** w tym:

- 1 pozew dotyczył uchylenia obowiązku alimentacyjnego w sprawie alimentów od rodziców biologicznych z powodu opuszczenia przez 1 pełnoletniego wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 1 pozew dotyczył uchylenia obowiązku alimentacyjnego w sprawie alimentów od rodziców biologicznych z powodu opuszczenia przez 1 dziecko placówki opiekuńczo-wychowawczej i powrotu dziecka pod opiekę matki,
- 6 pozwów dotyczyło zasądzenia alimentów na 6 dzieci,
- 2 pozwy dotyczyły zmiany płatności zasądzonych alimentów z rodziny zastępczej na Dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Sądy Rejonowe, III Wydziału Rodzinny i Nieletnich:

- wydały **6** postanowień o ustanowieniu alimentów na **6 dzieci** od rodziców biologicznych,
- wydał **1** postanowienie uchylające obowiązek alimentacyjny od rodziców biologicznych **na 1 dziecko**, które powróciło pod opiekę matki,
- wydał **1** postanowienie oddalające obowiązek alimentacyjny od rodzica biologicznego **na 1 pełnoletniego wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej**, które opuściło placówkę opiekuńczo-wychowawczą,

- w przypadku **2** pozwów o zmianę płatności zasądzonych alimentów nadal toczy się postępowanie.

Alimenty zasądzone kształtują się od **20,00 zł** do **500,00 zł**.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016r. złożyło do Komornika Sądowego w Łowiczu i na terenie innych powiatów **14 wniosków egzekucyjnych** w sprawie wyegzekwowania zaległych i bieżących alimentów od rodziców biologicznych dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na podstawie postanowień Sądu Rejonowego w Łowiczu, sąd nadał Dyrektorowi PCPR w Łowiczu, klauzule wykonalności w sprawie egzekwowania alimentów na dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. monitorowało zasądzone alimenty w stosunku do 37 rodziców biologicznych w tym:

- **1** rodzic biologiczny płacił regularne zasądzone alimenty,
- **8** rodziców wzywanych jest pisemnie przez PCPR w Łowiczu do uregulowania zasądzonych alimentów,
- **4** rodziców biologicznych posiada zasądzone alimenty i Sąd nadał klauzulę wykonalności Dyrektorowi Domu Dziecka,
- **6** rodzicom biologicznych, PCPR w Łowiczu po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydał na wniosek dyrektora domu dziecka, rodzica biologicznego lub z urzędu decyzje administracyjne w sprawie umorzenia dochodzenia świadczeń alimentacyjnych wraz z odsetkami. Powody wydania decyzji umarzających spowodowane były tym, że nastąpił zgon rodzica biologicznego, dziecko powróciło do rodzica biologicznego, dziecko uzyskało pełnoletniość i opuściło dom dziecka,
- w stosunku do **14** rodziców biologicznych komornicy sądowi przy sądach rejonowych na terenie całego kraju w okresie VI i XII 2016 r. wydali zaświadczenia o bezskutecznej egzekucji alimentów na dzieci od rodziców biologicznych.
- obecnie w przypadku **4** rodziców biologicznych toczy się postępowanie w Sądzie o zmianę płatności zasądzonych alimentów na dzieci.

2.3 Sprawozdanie z realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.) oraz na mocy Zarządzenia Nr 17/2012 Starosty Łowickiego z dnia 29 czerwca 2012 r.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności (art. 76.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej):

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

- zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Uchwałą Nr IV/24/2015 z dnia 28 stycznia 2015 r. Rada Powiatu łowickiego przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 określający m.in. limit rodzin zastępczych na lata 2015-2017.

Rodzina zastępcza jest jedną z form opieki zastępczej, ustanowioną w celu zapewnienia opieki i wychowania dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W roku 2016 z rodzinami zastępczymi pracowało dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i jeden pracownik socjalny. Specjalistyczne wsparcie udzielane było przez psychologa zatrudnionego na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach projektu – „Rodzina z przyszłością”. Z pomocy psychologa skorzystało łącznie 101 osób w tym 39 dzieci (43 rodziny).

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu sprawowało opiekę nad 99 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 128 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego w 2016 r.	
Ilość rodzin zastępczych ogółem	91
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	128

Rodzaj rodziny	Ilość	Ilość umieszczonych dzieci
Niezawodowe	28	34
Zawodowe	4	15
Spokrewnione	59	79
Ogółem	91	128

Stan na dzień 31 grudnia 2016 r

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym, współpracowali z asystentami rodziny i z pracownikami socjalnymi z miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Koordynatorzy współpracowali także z ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, instytucjami oświatowymi oraz sądem. Systematycznie organizowano zespoły oceniające dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych oraz dokonywano oceny rodzin zastępczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odwiedzali rodziny zastępcze w celu uzyskania informacji o aktualnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej, zdrowotnej oraz rodzinnej, a także w celu uzyskaniu informacji o trudnościach, z jakimi boryka się rodzina. Podejmowali działania zmierzające do niwelowania problemów, udzielali wsparcia oraz informacji o osobach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc.

Problemy rodzin zastępczych sprowadzają się głównie do kwestii finansowych oraz problemów natury opiekuńczo-wychowawczej i kontaktów z rodzicami biologicznymi.

W roku 2016 r. nie utworzono żadnej nowej rodziny zastępczej zawodowej.

Kwalifikowano kandydatów na rodziny zastępcze zgodnie z Zarządzeniem Nr 30/2015 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu z dnia 4 sierpnia 2015 r., które zostało zmienione zarządzeniem Nr 34/2016 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu z dn. 15.11.2016 r. w sprawie procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2016r. w ramach projektu „Rodzina z przyszłością” przeprowadzono dla rodzin zastępczych następujące szkolenia:

- Warsztaty szkoleniowe „Jak wychować zdrowe dziecko i pozostać zdrowym rodzicem zastępczym?” – 02-03.07.2016 r.
- Szkolenie „Nadpobudliwość psychoruchowa” – 22-24.09.2016 r.
- Jednodniowy warsztat szkoleniowy „Sytuacja psychologiczna osób zajmujących się dziećmi porzuconymi” – 25.09.2016 r.
- Warsztaty szkoleniowe „Jak nie rozmawiać z nastolatkiem” - 01.10.2016 r.
- Szkoła dla rodziców i opiekunów – 3.10–5.12.2016 r.

Rodziny zastępcze w ramach projektu „Rodzina z przyszłością” korzystały również z:

- wyjazdu terapeutyczno-wypoczynkowego w Smardzewicach (10 opiekunów 10 dzieci),
- wypoczynku letniego (36 dzieci z pieczy zastępczej i biologicznych),
- terapii dzieci po traumie neurorozwojowej (5 dzieci),
- zajęć kompensacyjno-korekcyjnych (20 dzieci),
- terapii logopedycznej (10 dzieci),
- wsparcia pedagoga,
- grupy wsparcia, podwieczorków z ekspertem (prawnik, pedagog)
- refundacji kosztów diagnozy Fas (5 dzieci)

W 2016 r. nie było organizowane, ze względu na brak kandydatów, szkolenie wg. Programu PRIDE Rodzina Opieka Zastępcza/Adopcja. Przeprowadzono szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych 6 osób (4 rodziny) według indywidualnych potrzeb.

Zamieszczano informację o rodzicielstwie zastępczym na stronie internetowej PCPR.

Prowadzono kampanię dotyczącą promocji rodzicielstwa zastępczego – ogłoszenia prasowe, audycje radiowe. Do lokalnych mediów na bieżąco przekazywano informacje o rodzicielstwie zastępczym i realizacji projektu „Rodzina z przyszłością”.

Jedna rodzina zastępcza brała udział w konkursie Fundacji EY – Ferie z pasją. Uzyskała dofinansowanie do ferii zimowych w wysokości 1 800 zł na dwójkę dzieci.

Jedna z rodzin otrzymała 2 500,00 zł na remont pokoju dziecka z programu „Góra grosza” – Towarzystwo „Nasz dom”.

Rodzina zastępcza otrzymała 4 715 zł w ramach konkursu „Najpierw Dziecko” – Towarzystwo „Nasz Dom” na pokrycie kosztów pomocy specjalistycznej.

Nastolatkiem z rodzin zastępczych uczestniczyli w projektach: CEMS CHANCE i „Skrzydła samodzielności” dotyczące procesu usamodzielnienia.

Pozyskano z Fundacji EY 19 wyprawek szkolnych dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Pozyskano środki z Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016 (MRPiPS) w kwocie - 21 164,00 zł (refundacja części wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej).

Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

1. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych w celu ograniczenia liczby dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej - organizacja kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
2. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia opiekuńczego.
3. Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.
4. Utworzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie finansowania świadczeń fakultatywnych zgodnie a art. 83 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. SYSTEM WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2016 ROKU

3.1 Podstawy prawne działania oraz przeznaczenie środków PFRON

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dn. 27.08.1997 r. (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046.) oraz rozporządzenia MP i PS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (t. j. Dz. U. z 2015r. poz. 926) samorząd powiatowy, jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych w następujących formach:

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym;
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu:

- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- jednorazowe środki dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Zarząd Funduszu w miesiącu marcu 2016 roku przekazał informację o wielkości środków PFRON określonych algorytmem przypadających na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2016 roku.

Dla Powiatu łowickiego przyznano kwotę w wysokości **1 559 885,00 zł**, która została podzielona na poszczególne rodzaje zadań Uchwałą NR XIX/117/2016 Rady Powiatu łowickiego z dnia 30 marca 2016 roku w sposób jak ilustruje poniższa tabela.

Poz.	Treść	Plan na 2016 r. w zł
1	2	3
I	Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w tym na:	130 000,00
1	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. (art. 26e)	105 000,00
2	Jednorazowe środki dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. (art. 12a)	25 000,00
II	Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:	1 429 855,00
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	50 000,00
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.	7 800,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym.	342 325,00
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	70 000,00
5	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a)	959 760,00
Środki dla powiatu razem:		1 559 885,00

Kolejnych zmian w planie finansowym Zarząd Powiatu dokonał w październiku poprzez podjęcie uchwały w sprawie przesunięcia środków pomiędzy poszczególnymi zadaniami w rehabilitacji społecznej i zawodowej: Uchwała Nr XXVII/160/2016 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 26 października 2016 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan na 2016 r. przed zmianami (w zł)	Kwota przesunięć	Plan po zmianach
1	2	3	4	5
I	Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:	130 000,00		105 000,00
1.	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art. 26e)	105 000,00		105 000,00
2.	Jednorazowe środki dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. (art. 12a)	25 000,00	- 25 000,00	0,00
	łącznie rehabilitacja zawodowa	130 000,00	- 25 000,00	105 000,00
II	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone w art. 35a ust. 1 pkt. 7 i 8 ustawy:	1 429 885,00		1 454 885,00
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	50 000,00		50 000,00
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	7 800,00	- 7,81	7 792,19
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	342 325,00	+ 25 007,81	367 332,81
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	70 000,00		70 000,00
5.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a)	959 760,00		959 760,00
	łącznie rehabilitacja społeczna	1 429 885,00	+ 25 000,00	1 454 885,00
	Środki dla powiatu ogółem:	1 559 885,00		1 559 885,00

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w 2016 roku przekazał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych dla Powiatu Łowickiego środki finansowe w wysokości **1 598 884,00 zł**

W tym:

- na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań kwotą w wysokości **38 999 zł** (tj. 2,5 % od przekazanej kwoty).

3.2 Rehabilitacja społeczna

3.2.1 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariera architektoniczna - to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub znacznie utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Bariera techniczna - to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Bariera w komunikowaniu się - to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Plan na 2016 rok wynosił 70 000,00 zł.

Do PCPR w Łowiczu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku wpłynęło 26 wniosków na dofinansowanie likwidacji wszystkich barier tj.: architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

W tym:

- 12 wniosków na likwidację barier architektonicznych,
- 11 wniosków na likwidację barier technicznych,
- 3 wniosków na likwidację barier w komunikowaniu się.

Pozytywnie rozpatrzono i przyznano dofinansowanie dla 15 osób niepełnosprawnych:

- 11 wniosków rozpatrzono negatywnie,
- 2 osoby zrezygnowały z dalszej realizacji zadania,
- 1 zgon

W 2016 roku zawarto 12 umów z osobami niepełnosprawnymi na kwotę 70 000,00 zł.

Wyłacono dofinansowanie dla 12 osób na kwotę 69 971,09 zł

- na bariery w komunikowaniu się dla 1 osoby 800,00 zł
- na bariery architektoniczne dla 5 osób 27 411,09 zł
- na bariery techniczne dla 5 osób 41 760,00 zł

W tym:

- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 36 080,00 zł
- dla mieszkańców wsi 14 669,00 zł
- dla kobiet 42 445,00 zł

W ramach likwidacji barier architektonicznych środki wydatkowane głównie na przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych do potrzeb osób niepełnosprawnych (montaż kabin natryskowych, uchwytów, siedzisk uchylnych, poszerzenia otworów drzwiowych, krzesła schodowe).

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się udzielono pomocy: 1 osobie przy zakupie notebooka

W ramach likwidacji barier technicznych środki wydatkowane na zakup 1 koncentratora tlenu, 2 schodółazów gąsiennicowych, 1 schodółazu krzesółkowego oraz 4 łózek rehabilitacyjnych.

Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, ze środków PFRON z poszczegółlnych gmin.

L. p	Gmina	Liczba osób
1	Łowicz	0
2	Miasto Łowicz	9
3	Domaniewice	1
4	Kocierzew	0
5	Łyszkowice	1
6	Bielawy	1
7	Chąśno	0
8	Nieborów	2
9	Zduny	1
10	Kiernozia	0

3.2.2 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie było przeznaczone na działania zmierzające do odnowy i doskonalenia sił psychofizycznych, wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej oraz akceptacji siebie w społeczeństwie.

Do 30 listopada 2016 roku 3 organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego złożyły 3 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON organizacji imprez z udziałem osób niepełnosprawnych na kwotę ogółem 7 799,61 zł.

Zawarto 3 umowy.

Dofinansowanie otrzymały i umowę podpisały następujące podmioty:

- Miejsko-Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu, ul. Podrzeczna 20 (ŁOK)
 - wycieczka integracyjno-turystyczna do Trójmiasta i okolic dla 19 osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON – 2 999,77 zł.
- Łowickie Stowarzyszenie „DAĆ SZANSE” Łowicz, ul. Mostowa 4,
 - „Impreza z okazji Dnia Dziecka” dla 60 osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON – 1 799,96 zł

- Polski Związek Emerytów i Rencistów Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Łowiczu, ul. Stanisławskiego 24
- wycieczka turystyczno-wypoczynkowa dla 23 osób niepełnosprawnych Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON - 2 992,88 zł

Plan na 2016 r. to kwota w wysokości - 7 800,00 zł

Dokonano przesunięć w miesiącu październiku w wysokości – 7,81 zł

Plan po zmianach wynosił - 7 792,19 zł.

Ogółem przekazano kwotę dofinansowania w wysokości - 7 792,19 zł.

3.2.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym

Osoba niepełnosprawna może otrzymać wsparcie finansowe ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na zakup przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych (np. aparatu słuchowego), jeżeli lekarz specjalista uzna, że pacjent musi korzystać z określonego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego i wystawi na nazwisko pacjenta "zlecenie na zaopatrzenie w wyrób medyczny będący przedmiotem ortopedycznym lub środkiem pomocniczym". Natomiast skierowanie do lekarza specjalisty wystawia lekarz pierwszego kontaktu (rodzinny).

Otrzymane zlecenie musi zostać potwierdzone przez Narodowy Funduszu Zdrowia. Z potwierdzonym do refundacji zleceniem osoba zgłasza się do wybranej placówki na terenie kraju, która podpisała umowę z NFZ w zakresie realizacji zaopatrzenia ortopedycznego lub środka pomocniczego. Może to być np. sklep medyczny, apteka, zakład optyczny czy punkt protetyki słuchu. Wykaz miejsc, gdzie można zrealizować zlecenie dostępny jest na stronach internetowych oddziałów wojewódzkich NFZ i w ich siedzibach.

Zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych pacjent dokonuje osobiście. Jeśli nie jest w stanie sam udać się do punktu z zaopatrzeniem może mu w tym pomóc inna osoba, posiadająca jego pisemne upoważnienie w dowolnej formie (nie dotyczy to środków pomocniczych wydawanych, co miesiąc).

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, których przeciętny miesięczny dochód za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie przekracza:

- 50 % przeciętnego wynagrodzenia na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65 % przeciętnego wynagrodzenia - w przypadku osoby samotnej.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi:

- w przypadku, gdy wartość przedmiotu jest równa limitowi kasy chorych - do 100 % kosztów udziału własnego osoby niepełnosprawnej (w limicie ceny ustalonym przez kasę chorych),
- w przypadku, gdy wartość przedmiotu przekracza limit kasy chorych - do 150 % sumy kwoty limitu kasy chorych oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej. Podstawą uzyskania dofinansowania jest złożony do PCPR stosowny wniosek wraz z załącznikami.

Wnioskodawca sam dokonuje wyboru sprzedawcy i ponosi za to pełną odpowiedzialność.

Wnioskodawca pokrywa ze środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł część przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 80 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji.

Do 31.12.2016 roku na dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych **wpłynęły 333 wnioski** na kwotę **682 288,00 zł** w tym:

17 wniosków na dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **9 536,00 zł**.

Plan na 2016r to kwota w wysokości 342 325,00 zł

Plan po zmianach wynosił 367 332,81 zł

Przyznano dofinansowanie dla 226 osób niepełnosprawnych

Wyłacono dofinansowanie dla 224 osób na kwotę 367 332,81 zł w tym:

- dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (33 osób) 55 758, 00 zł
- dla mieszkańców wsi (128 osób) 215 826,00 zł
- dla kobiet (112 osób) 152 244,00 zł

Na dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego zawarto 17 umów na kwotę 9 537,00 zł.

W tym:

- 1 orbitrek magnetyczny,
- 2 rowery stacjonarne,
- 13 rehabilitacyjnych materacy masujących,
- 1 orbitek magnetyczny,
- 1 Miniwell Twist

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych obejmowało: aparaty słuchowe, obuwie i wkładki ortopedyczne, ortezy, protezy kończyn górnych i dolnych, protezę piersi, pieluchomajtki, cewniki, przedmioty pionizujące, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoleżynowe, podpórki rehabilitacyjne, maski do oddychania, urządzenie multifunkcyjne, osprzęt do pompy insulinowej, rurki tracheostomijne, soczewki okularowe, gorset oraz pas ortopedyczny, które refunduje NFZ i które, na co dzień służą osobom niepełnosprawnym.

Liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i środki pomocnicze, ze środków PFRON z poszczególnych gmin.

L. p	Gmina	Liczba osób
1	Łowicz	21
2	Miasto Łowicz	9
3	Domaniewice	17
4	Kocierzew	8
5	Łyszkowice	16
6	Bielawy	15
7	Chąśno	6
8	Nieborów	27
9	Zduny	15
10	Kiernozia	5

3.2.4 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Rodzaje turnusów:

- usprawniająco - rekreacyjny,
- rekreacyjno-sportowy i sportowy,
- szkoleniowy,
- psychoterapeutyczny,
- rozwijający zainteresowania i uzdolnienia,
- nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

Ośrodki, w których organizowane są turnusy, zapewniają osobom niepełnosprawnym odpowiednie warunki pobytu, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników turnusu, oraz bazę do prowadzenia rehabilitacji i realizacji określonego turnusu. Turnusy organizowane są wyłącznie na terenie kraju i trwają, co najmniej 14 dni. Raz w roku osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dokonuje się na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, a w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 z późn. zm.)

Dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym opiekuna może być przyznane osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat pod warunkiem, że wniosek lekarza, zawiera wyraźne wskazanie wraz z uzasadnieniem konieczności pobytu opiekuna.

Uprawnionymi do korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych są osoby niepełnosprawne w wieku:

- do 16 roku życia posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez właściwy organ,
- powyżej 16 roku życia posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne tj. ZUS, KIZ.

Dofinansowanie w 2016 roku przedstawiało się następująco:

Stopień niepełnosprawności	Kwota dofinansowania
Znaczny	976,00 zł
Umiarkowany	878,00 zł
Lekki	813,00 zł
Opiekun	651,00 zł
ZPCH	651,00 zł

Plan na 2016 rok to kwota w wysokości 50 000 zł

W 2016r o dofinansowanie do turnusów ze środków PFRON ubiegało się **225 osób**, oraz **64 opiekunów**.

Przyznano dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla 71 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami.

Z uwagi na brak środków z Funduszu dofinansowania nie otrzymało 154 osób niepełnosprawnych.

Wyłacono dofinansowanie dla 61 osób na łączną kwotę 50 000 zł w tym:

- dorośli niepełnosprawni (**1 osoba + 1 opiekun**) **1 627,00 zł**
- dzieci i młodzież niepełnosprawna (**31 osób + 28 opiekunów**) **48 373,00 zł**

Do końca roku z przyznanego dofinansowania zrezygnowało 10 osób.

Udział osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych ma ogromny wpływ na funkcjonowanie osób w życiu codziennym. Rehabilitacja społeczna w połączeniu z zabiegami rehabilitacyjnymi usprawnia organizm i poprawia ogólne samopoczucie, co przekłada się na poprawę jakości życia tych osób.

Liczba osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, którym przyznano dofinansowanie, ze środków PFRON z poszczególnych gmin.

L. p	Gmina	Liczba osób
1	Łowicz	2
2	Miasto Łowicz	40
3	Domaniewice	2
4	Kocierzew	6
5	Łyszkowice	5
6	Bielawy	2
7	Chąśno	2
8	Nieborów	8
9	Zduny	2
10	Kiernoza	2

3.2.5 Rozliczenie środków z Funduszu za 2016 rok (w złotych).

Zgodnie ze sprawozdaniem finansowo-rzeczowym: ogółem wykorzystano 1 598 854,09 zł środków w tym:

- na rehabilitację zawodową wykorzystano 105 000,00 zł
- na rehabilitację społeczną wykorzystano 1 454 856,09 zł
- na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań 38 998,00 zł

Zwrot do Funduszu środków pozostających na wyodrębnionym rachunku bankowym wg stanu na 31.12.2016 roku.

L. p	Wyszczególnienie	Kwota (w zł z gr)
Środki niewykorzystane do dnia 31.12.2016 r.		
1.	Środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej	28,91
2.	Zobowiązania z tytułu kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt. 8	0,00
3.	Razem (w.1+2)	28,91
4.	Koszty obsługi realizowanych zadań	1
5.	Ogółem (w.3+4)	29,91
Wpływy podlegające zwrotowi do PFRON		
6.	z art. 26, art.26d, art.26e	0,00
7.	z art. 12 wraz z odsetkami	0,00
8.	z rozliczenia wtz wraz z odsetkami	0,00
9.	zwroty z rozliczeń- pozostałe zadania	0,00
10.	odsetki od środków PFRON na wyodrębnionym rachunku	56,25
11.	Razem(sumaw.6-10)	56,25
Środki zwrócone ogółem (5+11) zgodnie z dokonanym przelewem/ przelewami.		86,16
Wpływy błędnie zwiększające stan środków		
Wpływy błędnie zmniejszające stan środków		
Stan konta na 31.12.2016 r.		0

3.3 Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, ogólnego rozwoju i sprawności każdego

uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Na terenie Powiatu Łowickiego funkcjonują dwa warsztaty:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie 37, gm. Łowicz;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Urzeczcu, gm. Zduny.

Działalność Warsztatów finansowana jest w 90% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pozostałe 10% pochodzi z budżetu powiatu łowickiego.

3.3.1 Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie prowadzony jest przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”. Zajęcia odbywają się w budynku stanowiącym własność gminy Łowicz.

Placówka działa na podstawie umowy nr ŁD 3/WTZ/508/99 o finansowanie kosztów zorganizowania i działalności warsztatu terapii zajęciowej z dnia 30 listopada 1999 roku pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, a Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” w Łowiczu.

Zgodnie z Umową Nr 1/WTZ/P/2016 z dnia 19 stycznia 2016r. WTZ otrzymał pieniądze ze środków PFRON w wysokości 479 880,00 zł. Środki te stanowiły 90% kosztów utrzymania w 2016 roku.

Zgodnie z Umową Nr 1/SP/WTZ/P/2016 z dnia 22 marca 2016 r. Starostwo Powiatowe w Łowiczu przekazało kwotę 53 320,00 zł, co stanowiło 10 % kosztów na działalność WTZ w 2016 roku.

Środki przekazywane w dwóch transzach, po których następuje rozliczenie ich wydatkowania składane do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Procentowy udział poszczególnych wydatków związanych z działalnością WTZ w wykorzystaniu środków finansowych w 2016 roku

L.P	Rodzaje kosztów działalności	Udział procentowy
1.	Wynagrodzenia osobowe	60,95 %
2.	Pochodne wynagrodzeń	11,54 %
3.	Materiały do terapii zajęciowej	2,71 %
4.	Materiały (środki czystościowe i biurowe)	1,35 %
5.	Opał i woda	4,40 %
6.	Eksploatacja pojazdu	5,94 %
7.	Podróże służbowe	0,00 %
8.	Usługi materialne – obce	2,35 %
9.	Usługi niematerialne, prowizje bankowe	0,20 %
10.	Energia	1,09 %

11.	Ubezpieczenie uczestników i mienia	0,56 %
12.	Szkolenia pracowników	0,48 %
13.	Trening ekonomiczny	4,18 %
14.	Wyposażenie	1,84 %
15.	Wycieczki	0,00 %
15.	ZFŚS	2,40 %
RAZEM		100%

Rozliczenie rocznego dochodu osiągniętego w 2016 roku ze sprzedaży produktów wykonanych przez uczestników WTZ w ramach realizowanego programu terapii

L.P	Wpływy	Stan na 01.01.2016	20 941,23
1.	Sprzedaż wielkanocna	593,00	
2.	Sprzedaż „Boże Narodzenie”	3 253,00	
3.	Sprzedaż prac na miejscu w placówce	842,50	
Razem przychody 2016 r.		4 688,50	25 629,73
Wydatki			
1.	Śniadanie wielkanocne		601,57
2.	Zawody Skierniewice		656,00
3.	Wigilia		362,52
4.	Różne (dyskoteki, Dzień Kobiet)		1 249,23
Razem wydatki 2016 r.			2 869,32
Saldo na 31.12.2016 r.			22 760,41

Uczestnicy WTZ

Liczba uczestników WTZ w Parmie w 2016 roku – 30 osób

w tym :

- kobiet - 12
- mężczyzn - 18

Liczba osób uczestniczących w WTZ w 2016 roku wg wieku:

Wiek	Liczba
18 – 20	0
21 – 30	9
31 – 40	11
41 – 50	4
51 – 60	6

Rodzaj niepełnosprawności osób uczestniczących w WTZ w 2016 roku

Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ wg schorzenia wiodącego	Ilość osób
upośledzenie umysłowe	8
choroba psychiczna	7
uszkodzenia narządu ruchu	1
uszkodzenia narządu wzroku	5
neurologiczne	2
niepełnosprawność sprzężona	6
całościowe zaburzenia rozwojowe	1
Razem	30

Stopień niepełnosprawności osób uczestniczących w WTZ w 2016 roku

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
znaczny	19
umiarkowany	11
lekki	-----
Razem	30

Zestawienie osób, które opuściły WTZ w 2016 r.

Przyczyny opuszczenia warsztatu	Liczba osób
Rezygnacja własna	1
Razem	1

Zestawienie osób, które zostały przyjęte na „zastępstwo” w WTZ w 2016 roku

Przyczyny zastępstwa w warsztatach	Liczba osób
W związku z długotrwałą chorobą uczestnika warsztatów	1
Razem	1

Oceny postępów uczestników w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej dokonane przez Radę Programową w 2016 r.

Dokonane oceny okresowe	Dokonane oceny roczne	Dokonane oceny kompleksowe
58	29	2

Posiedzenie Rady Programowej w miesiącu	Dokonane oceny okresowe	Dokonywane oceny roczne	Dokonane oceny kompleksowe
I			
II	28		
III	2		
IV			
V			
VI	6		
VII	21		
VIII	1		
IX			
X		29	2
XI			
XII			

Decyzje podjęte przez Radę Programową:

- Rozpatrywano bieżące sprawy dotyczące terapii i pracy z uczestnikiem.
- Podejmowano decyzje odnośnie posunięć wychowawczych, a także stosowanych metod dostosowujących do zachowania w grupie.
- Ustalano potrzebę wykonania wywiadu środowiskowego – w celu pomocy w rozwiązaniu istniejących problemów uczestnika oraz interweniowano w momencie, gdy działa się mu krzywda.
- Analizowano i opracowywano Indywidualne Programy Terapii dla osób tego wymagających.
- Dokonywano rotacji w pracowniach.
- Dokonywanie okresowych ocen realizacji indywidualnego programu rehabilitacji przy udziale uczestnika
- Dokonano ocen rocznych uczestników WTZ.
- Jeśli wymagała konieczność rozwiązania indywidualnego problemu uczestnika na zebraniu Rady Programowej, wspólnie staraliśmy się wypracować dobre, racjonalne rozwiązanie.
- W każdym miesiącu dokonywano przydziału środków finansowych na trening ekonomiczny dla poszczególnych uczestników.
- Planowano zakupy materiałów do terapii, a także możliwości i miejsca sprzedaży wykonanych wyrobów.
- Planowano zajęcia i spotkania integracyjne (plenery, wycieczki, uroczystości wewnętrzne).
- Rozpatrywano sprawy przyjęcia nowych osób do Warsztatu oraz konieczność przyjęcia uczestników „na zastępstwo” chorujących.
- Stosowano środki wychowawcze zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym w stosunku do uczestników tego wymagających.

Osiągnięcia uczestników WTZ w 2016 r.

Liczba uczestników wykazujących poprawę w poszczególnych zakresach		
Zaradność osobista i samodzielność	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa
7	9	13

W stosunku do 1 uczestnika nie można było dokonać oceny rocznej ze względu na krótki okres pobytu w placówce (poniżej 1 roku).

W 2016 roku znaczna większość uczestników poczyniła postępy z zakresu rehabilitacji zawodowej. W tej grupie znalazło się trzynastu uczestników.

Uczestnicy ci wykazali poprawę w następujących umiejętnościach:

- szybsze tempo pracy,
- lepsza technika,
- zwiększenie efektywności wykonywanych prac,
- poprawa w estetyce prac,
- posiadli umiejętność dostosowania się do poleceń instruktora,
- nauczyli się przygotowywać samodzielnie stanowisko pracy,
- starają się dostosować do czasu pracy i przerw,
- wprowadzają własne pomysły, zwiększali kreatywność w tworzeniu prac,
- stali się bardziej dokładni i systematyczni, chętni do wykonywania czynności zawodowych,
- pracowali również podczas nieobecności instruktora,
- szukali własnych pomysłów i rozwiązań,
- pracowali samodzielnie, nawet podczas nieobecności instruktora.

Poprzez prowadzone w WTZ treningi podstawowych umiejętności życia codziennego uczestnicy uczą się nawyków wynikających z podstawowych postaw funkcjonowania.

Postępy w ramach rehabilitacji społecznej poczyniło dziewięciu uczestników i polegały one głównie na:

- chętniej zadawanych pytaniach i prośbach o pomoc,
- poprawie komunikacji między sobą,
- próbach samodzielnego rozwiązywania napięć i kłótni,
- umiejętności hamowania własnych emocji,
- próbach samodzielnego załatwiania sprawy tak w Warsztacie jak i na zewnątrz,
- dokonywania prostych zakupów wcześniej zaplanowanych,
- udział w spotkaniach integracyjnych.

Postępy w zaradności osobistej i samodzielności

W tej grupie znalazło się siedmiu uczestników. Uczestnicy ci w stopniu dostatecznym posiadają umiejętności zaradności i samodzielności. Umieją wykonywać podstawowe czynności domowe.

Postępy polegają głównie na tym, że wskazana grupa:

- sama potrafi przygotować herbatę, prosty posiłek,
- ubrać się stosownie do pory roku czy pogody,
- samodzielnie wykonać czynności porządkowe, które niegdyś sprawiały kłopot,
- znacznie poprawiła się również higiena osobista, wynikająca z nauki i przyswajania nawyków mycia rąk i dbania o siebie,
- nabyła umiejętność samodzielnego golenia się i mycia zębów.

Frekwencja uczestników w zajęciach WTZ Parma w 2016 roku

Lp	230 dni	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem	
		19	21	21	17	18	22	21	12	22	21	20	16	Ob.	Nb.
1	B.S	17	19	20	10	18	13	21	9	17	12	15	15	186	44
		2	2	1	7	0	9	0	3	5	9	5	1		
2	G.R	18	20	18	10	17	21	20	10	19	20	15	15	203	27
		1	1	3	7	1	1	1	2	3	1	5	1		
3	G.A	17	20	18	11	17	20	19	9	19	20	12	15	197	33
		2	1	3	6	1	2	2	3	3	1	8	1		
4	G.S	18	20	16	10	17	18	20	9	17	20	11	14	190	40
		1	1	5	7	1	4	1	3	5	1	9	2		
5	H.Z	19	20	21	10	16	16	19	9	19	21	13	16	199	31
		0	1	0	7	2	6	2	3	3	0	7	0		
6	J.E	12	17	15	9	15	20	18	9	19	10	14	10	168	62
		7	4	6	8	3	2	3	3	3	11	6	6		
7	K.K	18	20	20	14	17	14	15	9	14	11	17	16	185	45
		1	1	1	3	1	8	6	3	8	10	3	0		
8	K.P	17	20	20	9	16	12	18	10	4	18	13	16	173	57
		2	1	1	8	2	10	3	2	18	3	7	0		
9	K.D	15	11	20	9	17	21	20	10	19	20	14	16	192	38
		4	10	1	8	1	1	1	2	3	1	6	0		
10	K.S	0	16	18	10	18	21	16	5	8	20	14	15	161	69
		19	5	3	7	0	1	5	7	14	1	6	1		
11	K.G	19	19	21	10	18	21	20	5	19	21	13	16	202	28
		0	2	0	7	0	1	1	7	3	0	7	0		
12	J.A	17	16	20	13	9	0	0	0					75	76
		2	5	1	4	9	22	21	12						
13	O.J	19	21	21	10	17	21	20	10	20	21	10	16	206	24
		0	0	0	7	1	1	1	2	2	0	10	0		
14	R.A	9	10	0										19	42
		10	11	21											
Lp	230 dni	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	230	
		19	21	21	17	18	22	21	12	22	21	20	16	Ob	N
15	P.T	16	21	21	10	18	19	21	10	8	20	11	0	175	55
		3	0	0	7	0	3	0	2	14	1	9	16		
16	P.K	19	17	20	10	18	21	20	10	19	20	14	16	204	26
		0	4	1	7	0	1	1	2	3	1	6	0		
17	P.A	13	18	15	8	10	9	16	6	11	19	13	15	153	77
		6	3	6	9	8	13	5	6	11	2	7	1		

18	N.M	14	20	21	15	18	21	20	10	19	21	15	16	210	20	
		5	1	0	2	0	1	1	2	3	0	5	0			
19	R.Ł	16	7	17	10	11	21	20	10	17	20	15	14	178	52	
		3	14	4	7	7	1	1	2	5	1	5	2			
20	R.M	17	15	18	10	15	15	16	9	17	18	15	13	178	52	
		2	6	3	7	3	7	5	3	5	3	5	3			
21	S.R	14	17	18	14	16	14	18	9	20	18	14	15	187	43	
		5	4	3	3	2	8	3	3	2	3	6	1			
22	S.R	18	21	20	16	18	21	21	12	19	16	14	15	211	19	
		1	0	1	1	0	1	0	0	3	5	6	1			
23	S.M	18	21	21	17	18	22	21	12	20	18	10	16	214	16	
		1	0	0	0	0	0	0	0	2	3	10	0			
24	Sz. A	0	12	14	5	10	0	11	7	15	11	0	8	93	137	
		19	9	7	12	8	22	10	5	7	10	20	8			
25	Sz. M	14	15	8	5	13	15	10	8	11	15	7	11	132	98	
		5	6	13	12	5	7	11	4	11	6	13	5			
26	T.Ł	16	2	17	16	5	21	20	8	10	18	14	15	162	68	
		3	19	4	1	13	1	1	4	12	3	6	1			
27	W.D	18	21	19	10	17	21	19	10	19	21	13	14	202	28	
		1	0	2	7	1	1	2	2	3	0	7	2			
28	Z.W	12	6	11	7	12	9	0	7	12	9	8	0	93	137	
		7	15	10	10	6	13	21	5	10	12	12	16			
29	W.Ł	14	2	13	7	13	21	14	9	14	15	11	11	144	86	
		5	19	8	10	5	1	7	3	8	6	9	5			
30	G.R	19	20	21	17	11	21	21	10	20	14	15	16	205	25	
		0	1	0	0	7	1	0	2	2	7	5	0			
31	P.E					4	17	20	20	10	19	20	13	16	139	30
						13	1	2	1	2	3	1	7	0		
32	L.S									20	21	15	16	72	7	
										2	0	5	0			

Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Dni robocze	19	21	21	17	18	22	21	12	22	21	20	16
Obecności	453	484	522	316	452	509	514	261	484	528	378	407
Nieobecności	117	146	108	194	88	151	116	99	176	102	222	73
100% dni roboczych X 30 uczestników	570	630	630	510	540	660	630	360	660	630	600	480

Nieobecności uczestników na zajęciach w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Parmie wynikały przede wszystkim z choroby, konieczności przeprowadzenia niezbędnych badań lekarskich lub przebywania na turnusie rehabilitacyjnym. Nieobecności usprawiedliwane są poprzez zaświadczenie lekarskie, opiekuna lub inny dokument np. stwierdzający pobyt na turnusie, w szpitalu, sanatorium.

Kadra WTZ

Liczba zatrudnionych osób – 16 (w tym 2 osoby na zastępstwo)

Liczba etatów – 11,5

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	Stanowiska
Wyższe (w tym wyższe zawodowe)	12	kierownik 6 instruktorów Instruktor zatrudniony na zastępstwo psycholog logopeda rehabilitant zatrudniony na zastępstwo pracownik administracyjny
Średnie - policealne	2	Księgowa rehabilitant
zawodowe	1	palacz
podstawowe	1	kierowca

Jak wynika z powyższej tabeli zdecydowana większość kadry WTZ posiada wykształcenie wyższe (12 osób). Pracownicy ustawicznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe kontynuując naukę na studiach wyższych i uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach finansowanych z WTZ.

Wykaz Pracowników WTZ uczestniczących w szkoleniach w 2016 r.

Stanowisko Imię, nazwisko	Temat szkolenia, miejsce	Termin	Finansowanie
Instruktorzy (4 osoby)	Praca z osobami z zaburzeniami psychicznymi	25.05.2016 r.	Płatne WTZ
Instruktorzy terapii zajęciowej (6 osób) Rehabilitant Pracownik administracyjny kierowca	Agresja i autoagresja	10.10.2016 r.	Płatne WTZ
Kierownik WTZ Gł. Księgowy Pracownik administracyjny	Realizacja obowiązków pracodawcy w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w 2016 i 2017 roku – rozwiązania praktyczne i nowości prawne	07.11.2016 r.	Płatne WTZ
Kierownik WTZ Instruktorzy terapii zajęciowej (6 osób) Rehabilitant Pracownik administracyjny Gł. księgowy	Wypalenie zawodowe	16.11.2016 r.	Płatne WTZ

W 2016 r. roku pracownicy WTZ uczestniczyli w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje zawodowe. Z założenia podnosiły efektywność wykonywanej pracy jak również skuteczność pracy z uczestnikami.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5-cio osobowych w pracowniach terapeutycznych:

- gospodarstwa domowego,
 - komputerowej,
 - „szkole życia”,
 - plastycznej,
 - krawiecko – rękodzielniczej,
 - ceramiczno-wikliniarskiej,
- zgodnie z Planem Działalności Warsztatu i programami poszczególnych pracowni.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie, oraz ocenie dokonywanej przez Radę Programową.

Program rehabilitacji i terapii realizowany jest w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb.

Prowadzone jest także wsparcie psychologiczne, pomoc pielęgniarstwa oraz zajęcia logopedyczne.

Dużą wagę przywiązuje się do umiejętności zdrowego i aktywnego życia i wypoczynku. W programie terapeutycznym Warsztatu przewidziane jest także prowadzenie zajęć poza godzinami pracy i siedzibą Warsztatu.

Realizowane w Warsztacie indywidualne programy rehabilitacji i terapii są autorskimi programami tej placówki, w których bierze się pod uwagę:

- zaradność osobistą,
- samodzielność społeczną,
- rehabilitację społeczną i zawodową,
- rehabilitację ruchową,
- formy i metody pracy.

Programy są okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone.

Rada Programowa Warsztatu dokonuje oceny postępów w rehabilitacji każdego uczestnika, co pół roku. Jest to ocena opisowa dokonywana na posiedzeniu Rady przy udziale ocenianego uczestnika. Raz na rok dokonywana jest okresowa ocena realizacji indywidualnego programu określająca postępy pracy uczestnika. Co trzy lata dokonywana jest ocena kompleksowa postępów rehabilitacji, jest to ocena punktowa zaproponowana przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Warszawie.

Rodzaj prowadzonych zajęć obowiązkowych

Ogólne usprawnienie, formy zajęć:

- terapia grupowa, indywidualna i zbiorowa,
- arteterapia,
- muzyko-, choreo-, teatroterapia,
- filmoterapia,

- wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczna,
- ergoterapia,
- esteterapia,
- biblioterapia,
- hortiterapia,
- przygotowanie do pracy, zajęcia rekreacyjne,
- konkursy,
- logopedia.

Rozwijanie umiejętności życia codziennego, formy zajęć:

- trening czynności życia codziennego,
- trening samoobsługi i higieny osobistej,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego,
- zajęcia z gospodarstwa domowego,
- rozwijanie umiejętności ogrodniczych,
- trening ekonomiczny,
- umiejętności odpowiedniego zachowania się.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym, formy zajęć:

- trening umiejętności interpersonalnych,
- trening wiedzy o samym sobie,
- trening asertywności,
- trening rozwiązywania problemów oraz trudnych sytuacji,
- ćwiczenia komunikowania się,
- ćwiczenia komunikacji przez Internet,
- ćwiczenia orientacji przestrzennej,
- ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ, domownika, obywatela.

Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych do pracy, formy pracy:

- trening przygotowania do podjęcia pracy,
- trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonane zadanie,
- ćwiczenia motywacji i tempa pracy,
- podnoszenie sprawności ruchowej,
- ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności,
- ćwiczenia dokładności wykonywanych czynności i prac,
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania.

Rozwijanie umiejętności zawodowych, formy pracy:

- ćwiczenia stosowanie technik komputerowych i multimedialnych,
- zajęcia krawieckie, tkackie, hafciarskie,
- zajęcia artystyczne,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia gastronomii i kuchenne,
- zajęcia ogrodnicze.

Rozwijanie innych umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii, formy zajęć:

- ćwiczenia umiejętności posługiwania się głosem,
- ćwiczenia rozwijania wrażliwości słuchowej, dotykowej,
- ćwiczenia percepcji wzrokowej,
- ćwiczenia kompleksowego odbierania wrażeń zmysłowych
- ćwiczenia mowy i dedukcji,

- ćwiczenia wyobraźni,
- ćwiczenia orientacji kierunkowej i przestrzennej,
- ćwiczenia umiejętności poznawania, nazywania i odzwierciedlania uczuć,
- ćwiczenia ruchu przez taniec.

Metody pracy:

- słowne,
- praktyczne,
- oglądowe,
- waloryzacyjne,
- objaśniające – poglądowe,
- samodzielnego dochodzenia do wiedzy,
- programowe,
- weryfikujące.

Trening umiejętności zachowań społecznych:

- trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej,
- trening w zakresie umiejętności kulinarnej i zdrowego żywienia,
- trening zachowań rynkowych i ekonomicznych,
- trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- trening przygotowania do podjęcia pracy.

Rodzaj organizowanych dodatkowych zajęć dla uczestników:

- imprezy kulturalne,
- wycieczki,
- bale, zabawy, spotkania integracyjnych,
- udział w konkursach.

Trening ekonomiczny:

- w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Parmie uczestnicy odbywają trening ekonomiczny w formie bezgotówkowej oraz w formie gotówkowej, otrzymują w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe w wysokości do 20 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, środki te wypłacane są zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym.
- wysokość tych środków określana jest na podstawie „Miesięcznej oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach” przygotowywanej przez terapeutę prowadzącego i zatwierdzonej przez Kierownika WTZ.
- dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych treningu ekonomicznego. Podstawą rozliczenia wydatkowanych środków jest faktura lub paragon.
- główne przeznaczenie środków finansowych z treningu ekonomicznego przez uczestników Warsztatu jest na realizację potrzeb terapeutyczno- socjalnych.

Metody nagradzania

- pochwały,
- wyróżnienia,
- nagrody rzeczowe (w konkursach),
- imprezy integracyjne i kulturalne.

Ocena kontaktów uczestników z pracownikami Warsztatu

Kontakty oparte są na wzajemnym szacunku, zrozumieniu i akceptacji. Przebiegają one w życzliwej i przyjaznej atmosferze, stwarzającej uczestnikom poczucie bezpieczeństwa. Pozwala to również na aktywną współpracę w procesie terapii oraz zwiększa zainteresowanie uczestników efektami rehabilitacji wzmacniając ich zaangażowanie w działalność WTZ.

Prowadzona w Warsztacie dokumentacja merytoryczna:

- regulamin organizacyjny warsztatu,
- plan działalności warsztatu,
- dzienniki pracy poszczególnych pracowni,
- dokumentacja stanowiąca podstawę zakwalifikowania osoby niepełnosprawnej do uczestnictwa w warsztacie,
- wywiady środowiskowe,
- karty informacyjne uczestnika,
- indywidualne programy rehabilitacji i terapii,
- oceny postępów rehabilitacji,
- zeszyty obserwacji prowadzone przez terapeutów, psychologa, logopedę,
- protokoły z posiedzeń rady programowej,
- protokoły z zebrań z rodzicami,
- ewidencja materiałów do terapii (dla każdej pracowni),
- ewidencja wytworzonych wyrobów(dla każdej pracowni).

Działalność Rady Programowej

Rada Programowa została powołana Zarządzeniem nr. 4/2007 Kierownika Warsztatu z dnia 20.06.2007 r.

Radę Programową tworzą:

- Kierownik,
- Instruktorzy poszczególnych pracowni,
- Psycholog,
- Rehabilitant,
- Pracownik socjalny,

Oraz inne osoby biorące udział w prowadzonej terapii.

Przewodniczącym rady Programowej jest Kierownik Warsztatu.

Rada programowa pełni istotną rolę w funkcjonowaniu WTZ. Spotkania odbywają się, co do zasady raz w miesiącu, zdarza się jednak, iż Rada Programowa spotyka się także w innych sprawach wynikających ze specyfiki pracy. W roku 2015 odbyło się 15 posiedzeń Rady Programowej.

Do jej nadrzędnych zadań należy m.in.:

- Przygotowanie rocznych indywidualnych programów terapii dla uczestników.
- Dokonywanie okresowej, rocznej i kompleksowej oceny realizacji tych programów.
- Kwalifikowanie nowych uczestników.
- Ustalanie wysokości treningu ekonomicznego dla każdego uczestnika.
- Rozwiązywanie bieżących problemów związanych z funkcjonowaniem WTZ

Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczestników.

- **formy kontaktów i współpracy z rodzinami uczestników:**
 - indywidualne rozmowy;
 - rozmowy telefoniczne i korespondencja;
 - wizyty w domu rodzinnym uczestnika;

- uczestnictwo w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Warsztat;
 - wycieczki integracyjne;
 - pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów;
 - spotkania z członkami Rady Programowej
- **rodzaje pomocy świadczonej rodzinom uczestników:**
 - pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników i zmniejszających skutki ich niepełnosprawności;
 - pomoc przy rozwiązywaniu życiowych problemów rodzinnych;
 - udzielanie informacji o możliwościach pomocy finansowej ze środków PFRON;
 - udzielanie informacji o przysługujących prawach.
 - **uczestnictwo rodziców i opiekunów uczestników w życiu Warsztatu:**
 - współpraca z członkami rady programowej;
 - współorganizowanie i uczestnictwo w imprezach okolicznościowych, wycieczkach i spotkaniach integracyjnych organizowanych przez WTZ;
 - pomoc w kiermaszach, aukcjach.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie współpracuje z:
 - organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej;
 - instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - publiczną administracją samorządową i państwową;
 - sponsorami;
 - innymi warsztatami terapii zajęciowej;
 - mass-mediami.

Rozliczenie środków finansowych z PFRON wydatkowanych przez WTZ Parma w 2016 roku.

Lp	Rodzaje kosztów	Plan na 2016 rok	Kwota wydatkowa na przez WTZ w I kwartale	Kwota wydatkowa na przez WTZ w II kwartale	Kwota wydatkowa na przez WTZ w III kwartale	Kwota wydatkowa na przez WTZ w IV kwartale	Kwota zwrotu do PFRON tabela 4-6
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wynagrodzenie	325 000,00	89 106,12	75 645,04	71 694,01	88 554,83	
2	Narzuty na wynagrodzenia	61 573,00	10 317,89	20 847,72	13 629,60	16 679,08	98,71
3	Materiały do terapii zajęciowej (w tym do prac. gospodarstwa domowego)	10 000,00	175,51	635,19	1 054,00	8 135,30	0,00
4	Mat.(środki czystości art. biurowe)	7 227,00	138,26	147,79	801,17	6 139,78	0,00
5	Opał i woda	9 000,00	0,00	143,36	0,00	8 856,63	0,01
6	Eksploatacja pojazdu	13 000,00	7 224,63	44,00	2 770,98	2 960,39	0,00
7	Podróże służbowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Usługi materialne - obce opłaty pocztowe, ochrona obiektu, tel.)	12 544,00	4 150,48	1 639,16	1 665,04	5 089,29	0,03
9	Usługi niematerialne (prowizje bankowe)	1 023,00	260,00	239,00	226,50	294,50	3,00
10	Energia	5 800,00	819,49	1 918,60	889,07	2 172,59	0,25
11	Ubezpieczenie uczestników i mienia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Szkolenia pracowników	2 550,00	0,00	360,00	0,00	2 190,00	0,00
13	Trening ekonomiczny	13 900,00	6 135,20	0,00	1 728,40	6 036,40	0,00
14	Wyposażenie	5 500,00	0,00	0,00	1 248,45	4 235,49	16,06
15	Wycieczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	ZFŚS	12 763,00	1 000,00	11 763,00	0,00	0,00	0,00
	Ogółem		119 327,58	113 382,86	95 707,22	151 344,28	118,06

Rozliczenie środków finansowych z budżetu Powiatu Łowickiego przekazanych na bieżącą działalność WTZ w Parmie w 2016 roku.

Lp	Rodzaje kosztów	Plan na 2016 rok	Kwota przekazana przez Powiat Łowicki	Kwota Wydatkowana przez WTZ w Parmie I pół.	Kwota Wydatkowa na przez WTZ w Parmie II pół.	Odsetki bankowe	Kwota do zwrotu na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Łowiczu
1	2	3	4	5	6	7	8
			53 320,00				
1.	Opał i woda	14 420,00		0,00	14 420,00	0,00	0,00
2.	Eksploatacja pojazdu	18 700,00		9 972,81	8 727,18	0,00	0,01
3.	Trening ekonomiczny	8 400,00		5 122,70	3 277,30	0,00	0,00
4.	Materiały do terapii zajęciowej	4 500,00		498,60	4 001,40	0,00	0,00
5.	Ubezpieczenie uczestników i mienia	3 000,00		0,00	2 999,97	0,00	0,03
6.	Wyposażenie	4 300,00		0,00	4 287,40	0,00	12,60
	Razem	53 320,00	53 320,00	15 594,11	37 713,25	0,00	12,64

Sprawozdanie z pracy poszczególnych pracowni

Pracownia ceramiczno - wikliniarska

W 2016 r. w pracowni ceramiczno – wikliniarskiej rehabilitacja prowadzona była w oparciu o indywidualne programy terapii dostosowane do potrzeb i umiejętności uczestników. Podopieczni poznawali i utrwalali nowe techniki splotów wiklinowych, w wyniku, których powstały nowe formy pojemników, tac, koszy. Dużym wyzwaniem było wykonanie niestandardowych rozmiarów choinek bożonarodzeniowych.

Doskonali również różnorodne techniki obróbki gliny, wyklejanie form gipsowych, modelowanie plastra gliny, prace z wyobraźni, itp. Przy pomocy narzędzi do ceramiki. Wdrażany był trening ekonomiczny, dzięki któremu podopieczni utrwalili rozpoznawanie banknotów i monet oraz uczyli się gospodarowania zasobami finansowymi.

Podopieczni brali udział w spotkaniach okolicznościowych: śniadanie wielkanocne, wigilia, spotkania integracyjne, jak również w zawodach sportowych, plenerach i zajęciach edukacyjnych.

Pracownia komputerowa

Najważniejszym celem pracowni komputerowej jest zapoznanie się z podstawowymi zasadami funkcjonowania i obsługi komputera i sprzętu biurowego. Zajęcia w pracowni komputerowej prowadzone są za pomocą różnych metod i form pracy w zależności od stopnia niepełnosprawności oraz umiejętności uczestników. Podopieczni uczą się praktycznej obsługi komputera, poznają system operacyjny oraz najważniejsze jego programy, czyli edytor tekstu bądź programy do grafiki komputerowej (Paint, Corel Draw)

Praca uczestników jest stosowana zwiększana w zależności od funkcjonowania podopiecznego. Zdobywana wiedza stwarza możliwości funkcjonowania w społeczeństwie,

porozumiewania się na odległość, zapobiega wykluczeniu w niektórych sferach życiowych. Sprzyja rozwojowi ogólnemu, stymuluje do pisania, czytania (praca z różnymi programami edukacyjnymi np. „Kapitan Pazur”), śpiewania oraz poszukiwania ciekawych informacji.

Dzięki dostępowi do Internetu uczestnicy uczą się korzystania z nieograniczonych zasobów sieci. Uczestnicy uczą się korzystać z różnych wyszukiwarek, zakładają konta elektroniczne, wysyłają maile, korzystają z różnych portali społecznościowych. Z pomocą gier komputerowych rozwijają spostrzegawczość, koncentrację, refleks oraz rozszerzają umiejętności manualne.

Podopieczni pracowni komputerowej wykonują wiele prac pomocniczych m.in. pakowanie wyrobów wykonanych na terenie WTZ-ów, docinanie kartek świątecznych. Bardziej zaawansowani uczestnicy wykonują trudniejsze zadania np. dyplomy, zaproszenia, wizytówki oraz kartki okolicznościowe. Współpraca z innymi uczy ich integracji oraz prawidłowego funkcjonowania w grupie.

W pracowni komputerowej są również osoby niewidome dla tego też wprowadzane są różne formy pracy, które pozwalają na rozwój. Dzięki specjalistycznemu oprogramowaniu osoby niewidome mają możliwość korzystania z Internetu. Stanowi to dla nich niezwykle ważny bodziec do dalszego rozwoju i możliwość poszerzenia swoich umiejętności. Jest możliwość słuchania audiobooków, dzięki czemu pobudzana jest wyobraźnia i motywuje do chęci poznawania nieznanych sfer w społeczeństwie.

Pracownia komputerowa prowadzi kronikę WTZ dokumentuje wszystkie wydarzenia poprzez zdjęcia i wpisy.

Pracownia krawiecko-rękodzielnicza

Terapia prowadzona w pracowni krawiecko-rękodzielniczej oprócz zdobywania umiejętności zawodowych ma na celu poprawę wykonywania czynności dnia codziennego i zwiększaniu samodzielności osób niepełnosprawnych.

Zajęcia służą także wyrabianiu zaradności życiowej i umiejętności zachowania adekwatnego do sytuacji. Nauczają wspólnoty z grupą i odpowiedzialności za powierzone zadanie. Wdrażają osoby niepełnosprawne do uczestnictwa w życiu społecznym warsztatu i uczą pomagać innym. W ich wyniku osoby niepełnosprawne przełamują bariery.

W zajęciach prowadzonych w pracowni krawiecko-rękodzielniczej biorą udział osoby niepełnosprawne ze znaczną niepełnosprawnością fizyczną i/lub intelektualną.

Osoby niepełnosprawne biorące udział w zajęciach uczą się szyc ręcznie i maszynowo, poznają różne techniki tkackie, hafty gobelinowe, szydełkowanie, dzierganie na drutach, wykonują stroiki okolicznościowe oraz uczą się innych technik twórczości.

W zależności od indywidualnych możliwości i zdolności osób niepełnosprawnych dobierane są techniki pracy oraz stopień ich trudności. Stopniowanie trudności wykonywanych prac jest zależne także od stopnia opanowania danej techniki przez osobę niepełnosprawną.

Zajęcia prowadzone w pracowni krawiecko-rękodzielniczej pobudzają wyobraźnię i kreatywność, podnoszą samoocenę osób niepełnosprawnych, zachęcają do własnej twórczości, wyrabiają estetykę przy wykonywaniu prac, umożliwiają dokonywanie wyboru. Kształtują cierpliwość, wytrwałość oraz poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Uczą samodzielnego rozwiązywania problemów i podnoszą wiarę we własne siły.

W trakcie zajęć osoby niepełnosprawne poszerzają swoje zainteresowania i wiedzę, poprawiają sprawność manualną i koordynację wzrokowo-ruchową.

Prace wykonywane w pracowni krawiecko-rękodzielniczej były prezentowane na wystawach i cieszyły się dużym zainteresowaniem, szczególnie gobeliny wykonane techniką haftu gobelinowego oraz różnego rodzaju maskotki.

Uczestnicy brali także udział w rehabilitacji, zawodach sportowych i konkursach plastycznych.

Pracownia „Szkola Życia”

W minionym roku podopieczni pracując w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji tworzyli nowe projekty, pracując w bibule, wyklejali różne formy kulkami zwijanymi z bibuły. Największym wyzwaniem podjętym przez niewidomą uczestniczkę pracowni było wyklejenia chaty łowickiej, pasiaka z różą oraz wykonanie szopki w dużym formacie.

Podopieczni wykonywali także prace wypełniając powierzchnię różnego rodzaju produktami: kaszą, ryżem, następnie malując je i nadając kształt.

Uczestnicy brali udział w spotkaniach okolicznościowych, integracyjnych, plenerach, zawodach sportowych i edukacyjnych.

Pracownia gospodarstwa domowego

W pracowni prowadzone zajęcia miały na celu wdrażanie podstawowych czynności dotyczących przygotowania prostych i wieloetapowych dań oraz naukę bezpiecznego korzystania ze sprzętów AGD znajdujących się w każdym gospodarstwie domowym, zachowując przy tym zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. W ramach terapii zajęciowej uczestnicy nabywali umiejętności z zakresu wiedzy dotyczącej życia codziennego (umiejętności samoobsługi, higieny osobistej, kształtowania osobowości oraz kontaktów międzyludzkich). Uczestnicy brali również udział w treningu ekonomicznym (uczyli się rozróżniania nominałów banknotów i monet, planowania i robienia zakupów).

W roku 2016 pracownia odpowiedzialna była za przygotowanie zaplecza kulinarnego przy organizowaniu imprez w placówce, m.in. śniadania wielkanocnego, wigilii, jesiennych impresji. Poza tym uczestnicy pracowni brali czynny udział w plenerach, imprezach integracyjnych, zawodach sportowych i zajęciach edukacyjnych.

Pracownia plastyczna

W 2016 r. uczestnicy pracowni plastycznej rozwijali i poprawiali samodzielność czynności dnia codziennego przez naukę kontrolowania swojego wyglądu oraz wykonywanie podstawowych prac porządkowych. Objęci byli treningiem ekonomicznym przeprowadzonym metodą praktyczno – ćwiczebną. Usprawniali podstawowe funkcje społeczne przez integrację, uczestnictwo w imprezach okolicznościowych. Brali udział w rehabilitacji zawodowej, wykonywali prace graficzne, malarskie i rysunkowe. Doskonalili technikę wycinania matryc do linorytu, drukowali monotypie, obsługiwali prasę do wklęsłodruku, malowali farbami akrylowymi, rysowali ołówkami, pastelami i markerami, tematy z wyobraźni, w oparciu o wzór i z natury. Projektowali, rysowali i wycinali szablony do drukowania grafik. Rysowali po śladzie, drukowali kalko grafy. Jeden z uczestników wykonywał reliefy w drewnie, doskonalił umiejętności posługiwania się dłutami. Podopieczni projektowali kartki okolicznościowe na Boże Narodzenie i Wielkanoc. Brali czynny udział w organizowanych zawodach sportowych, imprezach integracyjnych jak i zajęciach edukacyjnych.

Sala rehabilitacyjna

Zajęcia na sali rehabilitacyjnej prowadzone są dla wszystkich uczestników Warsztatu. Odbywają się one indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeb uczestników z uwzględnieniem ich stopnia niepełnosprawności.

Zajęcia indywidualne prowadzone są z osobami, które nie mają możliwości współpracować w grupie, gdyż wymagają szczególnej uwagi czy bezpośredniego nadzoru. Każdy z uczestników ma indywidualny program rehabilitacji zatwierdzony przez lekarza rehabilitacji.

Formy rehabilitacji wykorzystywane w pracy z uczestnikami to między innymi:

- kinezyterapia:
 - UGUL z osprzętem;
 - ćwiczenia bierne;
 - ćwiczenia manualne rąk z przyborami;
 - ćwiczenia samowspomagające;

- ćwiczenia ogólnousprawniające;
- ćwiczenia ogólnokondycyjne;
- ćwiczenia usprawniania chodu;
- ćwiczenia równoważne;
- ćwiczenia oddechowe;
- ćwiczenia kształtujące;
- ćwiczenia rozluźniające;
- ćwiczenia relaksacyjne;
- ćwiczenia czynne w odciążeniu;
- ćwiczenia czynne oporowe.
- fizykoterapia:
 - lampa sollux;
 - lampa bioptron.

Do dyspozycji uczestników w sali rehabilitacyjnej są: rowery treningowe, bieżnia, orbitek, atlas, stół do tenisa stołowego, stoliki do ćwiczeń manualnych, rotor kończyn górnych i dolnych, drabinki, fotel do masażu.

W każdym miesiącu realizowane były zajęcia grupowe o różnorodnej tematyce. Były to: gry i zabawy, ćwiczenia rytmiczne, zajęcia relaksacyjno koncentrujące mające na celu wyciszenie i upłynnienie oddechu, korekcyjne, badawczo- powietrzne (mechanizm oddychania), zajęcia z osobami niewidomymi.

W okresie letnim przygotowaliśmy się do zawodów sportowych organizowanych w Skierniewicach.

Uczestnicy chętnie biorą udział w organizowanych dyskotekach oraz spotkaniach integracyjnych organizowanych w placówce. Zajęcia te pozwalają na rozładowanie negatywnych emocji, rozluźnienia napięcia nerwowego i odprężenia od typowych zajęć terapeutycznych.

Zajęcia dodatkowe

Uczestnicy brali udział w licznych zajęciach i imprezach okolicznościowych organizowanych w placówce jak i poza nią. Jak zawsze towarzyszy im wiele miłych radosnych chwil w gronie przyjaznych ludzi. Takie spotkania niosą dużo radości i wspomnień. Stanowią również bardzo ważny punkt w realizacji indywidualnych programów rehabilitacji. Wiąże się to, bowiem z dostosowaniem w nowych okolicznościach z grupą osób zupełnie nieznaną, jak i nauką podstawowych norm zachowań.

- 17.03.2016 r. - Śniadanie wielkanocne;
- 06.05.2016 r. - „Piknik Europejski” Łowickie Błonie;
- 19.05.2016 r. - Zawody sportowe w Łodzi;
- 13.05.2016 r. - BULE Skierniewice;
- 31.05.2016 r. - Zawody sportowe OSIR Łowicz;
- 03.06.2016 r. - plener plastyczny Muzeum Łowicz;
- 14.09.2016 r. - „Jesienne impresje – magia warzyw”;
- 05.10.2016 r. - Wystawa prac w Galerii Browarna;
- 12.10.2016 r. - Koncert Sala Barokowa Muzeum w Łowiczu;
- 25.11.2016 r. - Zawody sportowe w Skierniewicach;
- 30.11.2016 r. - Bal Andrzejkowy;
- 15.12.2016 r. - Uroczysta Wigilia.

3.3.2 Warsztat Terapii Zajęciowej CARITAS DIECEZJI ŁOWICKIEJ w Urzeczcu

Warsztat Terapii Zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztat prowadzony jest w obiekcie stanowiącym własność gminy Zduny znajdującym się w Urzeczcu 22 w oparciu o Regulamin Warsztatu w zakresie określonym umową nr ŁD 1/WTZ/730/2000 z dnia 06.12.2000 roku o finansowaniu kosztów zorganizowania i działalności warsztatu terapii zajęciowej i umową nr 1/WTZ/U/2016 z dnia 19.01.2016 o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej oraz umową nr 1/SP/TWZ/U/2016 z dnia 22.03.2016 roku w Łowiczu zawartą pomiędzy: Powiatem Łowickim a Caritas Diecezji Łowickiej.

Plan terapii zajęciowej i rehabilitacji obejmuje 30-stu podopiecznych, którzy ukończyli 18 rok życia, mają orzeczoną znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i posiadają wskazanie do terapii zajęciowej zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. Podopiecznymi warsztatu są osoby o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z różnymi schorzeniami (upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, uszkodzenie wzroku, epilepsja, uszkodzenie narządu ruchu, neurologiczne, niepełnosprawność sprzężona).

Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, ogólnego rozwoju i sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Warsztat Terapii Zajęciowej CARITAS Diecezji Łowickiej w Urzeczcu jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30. W roku 2016 na zajęcia do Warsztatu uczęszczały osoby z gminy: Kiernozia, Zduny, Bielawy, Domaniewice i Łowicz, w tym 4 osoby z Domu Pomocy Społecznej w Borówku.

Uczestnicy z terenu dowożeni byli busem VOLKSWAGEN T-5 KOMBI zakupionym w 2005 roku przy dofinansowaniu ze środków PFRON i przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych (3 kursy poranne i 3 kursy popołudniowe) oraz autobusem PKS (dotyczy to uczestników mieszkających w Łowiczu oraz dwóch uczestników z miejscowości Zduny). Budynek, w którym mieści się Warsztat należy do gminy Zduny. Został on przystosowany do potrzeb uczestników przez podmiot prowadzący WTZ – CARITAS Diecezji Łowickiej.

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, który był tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu w domu rodzinnym uczestnika, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie oraz szczegółowej punktowej oceny.

Program realizowany był w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Każda z pracowni realizowała swoje cele i zadania według opracowanych harmonogramów poszczególnych pracowni oraz harmonogramów zajęć dla danego uczestnika tworzonych na I i II półrocze 2016 roku.

Realizowane indywidualne programy rehabilitacji i terapii są autorskimi programami naszej placówki. Zostały one podzielone na działy:

- zaradność osobista,
- samodzielność społeczna – wypełnianie ról społecznych,
- rehabilitacja społeczna i zawodowa,

- formy pracy,
- metody pracy,
- wskazania do zajęć dodatkowych,
- formy współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

W każdym dziale jest kilka podpunktów, które umożliwiają uszczegółowienie, skonkretyzowanie i zindywidualizowanie programów dla poszczególnych uczestników.

Programy były okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone.

Plan Działalności Warsztatu na 2016 rok zakładał m.in.:

Cel działania

WTZ realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. W Warsztacie prowadzona była również rehabilitacja. W pracy terapeutycznej najważniejsze było przystosowanie społeczno-zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez terapię zajęciową jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności.

Zajęcia w Warsztacie.

Ogólne usprawnianie i doskonalenie sprawności samoobsługowej i ruchowej pozwalające na uzyskanie niezależności w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życia codziennego.

Kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w kontaktach międzyludzkich, komunikowania się w miejscach użyteczności publicznej, bezpiecznego poruszania się po ulicach oraz korzystania ze środków komunikacji publicznej.

Wdrażanie do samokontroli zachowań i prawidłowych reakcji w różnych sytuacjach.

Utrwalanie i poszerzanie wiedzy szkolnej.

Rozwój zainteresowań oraz przygotowanie do aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego.

Przygotowanie do pełnienia roli obywatela i pracownika.

Trening umiejętności zachowań społecznych:

- trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej;
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej;
- trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia;
- trening zachowań rynkowych i ekonomicznych;
- trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich;
- trening przygotowania do podjęcia pracy.

Oczekiwane efekty

Podniesienie poziomu samodzielności w życiu codziennym, zwiększenie wiary we własną wartość i przydatność społeczną, rozwijanie wrażliwości na los innych ludzi, obycie towarzyskie.

Podniesienie kompetencji społecznych i pobudzenie aktywności społecznej. Poprawa kondycji fizycznej, zwiększenie sprawności ruchowej, obniżenie napięć psychoruchowych i nauczenie odreagowywania tych napięć. Zwiększenie wrażliwości na piękno otaczającego świata i nauczenie wyzwiania własnej ekspresji twórczej poprzez wykonywanie prac użytkowych i artystycznych.

Zwiększenie samodyscypliny, punktualności, odpowiedzialności za powierzone zadanie i mienie, tempa pracy, dokładności i wytrwałości oraz terminowego jej kończenia. Nabycie i utrwalenie wiadomości wykorzystywanych w życiu codziennym i przyszłej pracy zawodowej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych. Nauczenie aktywnego spędzania czasu wolnego.

Poznanie i zrozumienie roli zadań społecznych i zawodowych – wypełnianie ról społecznych.

Formy organizacyjne realizacji zadań

Dział Rehabilitacyjno-Terapeutyczny:

Organizowanie zajęć wyrabiających:

- samodzielność;

- zaradność;
- przystosowanie do życia codziennego;
- przystosowanie do pracy;

Działania Warsztatu służą przygotowaniu uczestników do aktywnego włączenia się w życie społeczne oraz podjęcia pracy zawodowej odpowiadającej ich możliwościom intelektualnym i predyspozycjom.

Zajęcia terapeutyczne przystosowujące do pracy

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywała się w grupach 5-osobowych w sześciu pracowniach terapeutycznych:

- gospodarstwa domowego,
- krawieckiej,
- komputerowo-edukacyjnej,
- przyrodniczo-ogrodniczej,
- arteterapii,
- plastycznej.

W Warsztacie funkcjonują także: gabinet psychologa i logopedy, sala rehabilitacyjna (wyposażona w UGUL, materace, rowerki treningowe, bieżnię, wiośła, stepper, drabinki, zestaw przyrządów do ćwiczeń - atlas, ławeczki, tablicę do koszykówki, piłki do koszykówki, piłki do siatkówki, piłki do gry w nogę, stół do ping-ponga i inny sprzęt sportowy wykorzystywany do zajęć sportowych i inne).

Pracownia gospodarstwa domowego

Uczy podopiecznych czynności dnia codziennego, samodzielności w przygotowaniu różnego rodzaju typu potraw, tworzenia jadłospisu z uwzględnieniem zasobów pracowni i zasad racjonalnego gospodarowania, umiejętności rozróżniania i nazywania artykułów żywnościowych, mycia naczyń kuchennych, estetycznego nakrywania do stołu, estetyki spożywania posiłków, zasad zdrowego żywienia, dbania o czystość i higienę w kuchni, dbania o czystość i estetykę mieszkania oraz jego otoczenia, posługiwania się urządzeniami do utrzymania czystości, dbania o czystość osobistą i posiadanej odzieży. Uczestnicy nabywają tutaj umiejętności wykonywania przedmiotów artystycznych zdobiących dom, sprawnego wykorzystania i posługiwania się narzędziami i urządzeniami kuchennymi (zmywarka, kuchnia gazowa, piecyk elektryczny, pralka automatyczna, wirówka, żelazko, krajalnica, robot kuchenny, blender, opiekacz do kanapek, gofrownica, toster, frytkownica, czajnik elektryczny), zachowania bezpieczeństwa swojego i innych, poznania i przestrzegania zasad BHP oraz utrzymywania higieny osobistej i w miejscu pracy.

Zajęcia w tej pracowni motywują do rozwijania zainteresowań kulinarnych (czytanie prasy i książek o tematyce kulinarnej, wymiana przepisów pomiędzy uczestnikami) oraz uczą estetyki w przyrządzaniu i podawaniu potraw:

- nauczenie przygotowania różnego rodzaju typu potraw,
- nauczenie pojęć i posługiwania się narzędziami i urządzeniami kuchennymi,
- przestrzeganie zasad BHP,
- nauczenie mycia naczyń kuchennych, estetycznego nakrywania do stołu, estetyki spożywania posiłków, zasad zdrowego żywienia, dbania o czystość i higienę w kuchni,
- nauczenie dbania o czystość i estetykę mieszkania i jego otoczenia,
- nauczenie posługiwania się urządzeniami do utrzymania czystości,
- nauczenie dbania o czystość osobistą i posiadanej odzieży,
- nauczenie dekorowania wnętrz mieszkalnych i umiejętności wykonywania przedmiotów artystycznych zdobiących dom,
- nauczenie rozróżniania i hodowania roślin doniczkowych i ogrodowych,
- kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej.

Wartość terapeutyczna

Wyrobienie zaradności życiowych i umiejętności zachowania adekwatnego do sytuacji. Nabycie umiejętności przygotowywania różnego typu potraw i korzystania z przepisów kulinarnych. Poznanie zasad zdrowego żywienia. Nauczenie posługiwania się urządzeniami domowymi. Wyrobienie nawyku dbania o czystość i higienę w kuchni. Ukształtowanie nawyku porządkowania miejsca pracy, otoczenia wypoczynku, dbanie o czystość pomieszczeń i sanitariatów, poprawienie samoobsługi w zakresie ubierania się i higieny osobistej. Nauczenie właściwego dbania o rośliny doniczkowe i ogrodowe. Rozwijanie poczucia smaku i estetyki. Wyrobienie właściwego stosunku do przyrody, uwypuklenie wrażliwości na piękno i świat natury, uświadomienie konieczności dbania o środowisko. Uświadomienie upływu czasu, kształtowanie stosunków przestrzennych.

Nauczenie współpracy z grupą i odpowiedzialności za powierzone zadanie, usprawnienie manualne, doskonalenie koordynacji i spostrzegawczości, wiara we własną wartość i przydatność społeczną, podniesienie samodzielności.

Kształtowanie cierpliwości, wytrwałości oraz poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Kształtowanie umiejętności w zakresie reorientacji zawodowej.

Pracownia arteterapii

Arteterapia to inaczej terapia przez sztukę, mająca wiele form: choreoterapia, muzykoterapia, teatroterapia, biblioterapia, psychodrama oraz plastyka. Te różne formy ekspresji twórczej służą celom korekcyjnym i rozwojowym m.in.: poprzez przedstawienia teatralne, naukę śpiewu, zapoznanie się z różnorodnymi instrumentami, zajęcia taneczne i plastyczne, a także pozwalają uczestnikom w zależności od potrzeb wspomagać proces psychoterapeutyczny oraz być ścieżką rozwoju osobistego dla osób zainteresowanych odkrywaniem swoich uzdolnień. Uczestnicy z tej pracowni biorą udział w różnego rodzaju przedsięwzięciach artystycznych (festiwalach i przeglądach twórczości artystycznej i muzycznej osób niepełnosprawnych, przygotowanie programów artystycznych, udział w przedstawieniach okolicznościowych, itp.)

Pracownia krawiecka

Uczestnicy w tej pracowni uczą się podstaw szycia ręcznego (haftu krzyżkowego, matematycznego, richelieu, płaskiego), maszynowego oraz prostego kroju, a także dziergania wzorów i wykonywania wzorów hafciarskich. Poznają rodzaje i właściwości materiałów dziewiarskich, hafciarskich, tkackich i krawieckich, poznają i stosują narzędzia służące do wykonywania prac krawieckich, dziewiarskich, hafciarskich, zostają zapoznani z możliwościami wykorzystywania łączenia różnych materiałów oraz doboru kolorów. Uczą się wykonywania obrazów haftowanych i z naklejanej włóczki oraz przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych, upominków i kart okolicznościowych wykonywanych techniką szycia, dziergania, tkania i haftowania. Poza tym szyją różnego rodzaju okolicznościowe stroje, wykonują drobne przeróbki krawieckie, a także: kartki świąteczne, pisanki, prace na konkursy plastyczne. Prowadzone są również tutaj dodatkowe zajęcia edukacyjne (pisanie, rozwiązywanie prostych zadań matematycznych i zagadek logicznych), biblioterapia, muzykoterapia oraz uzupełniające zajęcia plastyczne.

- nauczanie wykonywania prostego szycia ręcznego i mechanicznego,
- nauczanie dziergania wzorów dziewiarskich i wykonywania wzorów hafciarskich i tkackich,
- poznanie rodzajów i właściwości materiałów dziewiarskich, hafciarskich, tkackich i krawieckich,
- opanowanie podstawowych operacji technologicznych,
- poznanie i stosowanie narzędzi służących do wykonywania prac krawieckich, dziewiarskich, hafciarskich i tkackich,
- pokazanie możliwości wykorzystywania łączenia różnych materiałów, doboru kolorów i projektowania wzorów,

- nauczenie wykonywania obrazów haftowanych i z naklejanej włóczki oraz przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych, upominków i kart okolicznościowych wykonywanych techniką szycia, dziergania, tkania i haftowania.

Wartość terapeutyczna

Poznanie różnych technik dziewiarskich, hafciarskich, tkackich i krawieckich. Rozwijanie poczucia smaku i estetyki. Usprawnienie czynności manualnych rąk i palców, ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, spostrzegawczości. Rozwój wyobraźni i poczucia sprawstwa kształtowanego przez możliwość tworzenia i wykorzystania własnej pracy do celów artystycznych, użytkowych i zawodowych. Kształtowanie cierpliwości, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę oraz umiejętności funkcjonowania i pracy w grupie. Kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej.

Pracownia komputerowo-edukacyjna

Uczestnicy zapoznają się tutaj z obsługą komputera, pracą z edytorami tekstu, programami informatycznymi, biurowymi, graficznymi i muzycznymi, obsługą poczty elektronicznej, pracą w sieci i korzystania z internetu. Poznają sprzęt informatyczny, uczą się obsługi kopiarki, drukarki i skanera, zapoznają się z obsługą sprzętu RTV i aparatu fotograficznego oraz uczą się komputerowej obróbki wykonanych wcześniej przez siebie zdjęć aparatem cyfrowym. Do terapii wykorzystywane są wszelkiego rodzaju programy multimedialne, graficzne, muzyczne i logiczno-edukacyjne. Uczestnicy wykonują tutaj zaproszenia, foldery, wizytówki, kalendarze, listy okolicznościowe, podziękowania dla zaprzyjaźnionych firm, instytucji, a także komputerowe prezentacje i inne prace artystyczne w poszczególnych programach. Odpowiednio skonfigurowany komputer pozwala rozwinąć ich umiejętności, pomysłowość, kreatywność i wyobraźnię, pobudzić ich rozwój intelektualny i emocjonalny oraz zindywidualizować proces kształcenia, czyniąc go przyjaznym (rozrywka, gry).

- nauka pracy z komputerem i obsługi programów informatycznych,
- nauka pracy w sieci i korzystania z internetu,
- poznanie sprzętu informatycznego,
- wykonywanie komputerowych prezentacji oraz prac artystycznych i użytkowych,
- nauka posługiwania się cyfrowym sprzętem RTV, kamerą video i aparatem fotograficznym,
- przyuczenie do obsługi kserokopiarki i posługiwania się skanerem,
- nauka obsługiwanego sprzętu audio-video,
- tworzenie etiud filmowych i zdjęć autorskich oraz komputerowa ich edycja,
- kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej,
- nauka korzystania z doradztwa zawodowego i instytucji rynku pracy.

Wartość terapeutyczna

Rozwój intelektualny. Poznanie nowoczesnych technik komunikacyjnych i praktyczne ich wykorzystanie. Rozwój umiejętności samokształcenia, inicjatywy i wyobraźni, możliwość wyrażania ekspansji twórczej, poczucie sprawstwa kształtowanego przez możliwość tworzenia prezentacji multimedialnych i wykorzystania własnej pracy do celów użytkowych i zawodowych. Nabycie kompetencji w aktywnym poszukiwaniu pracy. Nabycie umiejętności posługiwania się poszczególnymi programami przydatnymi w poszukiwaniu pracy. Pisanie życiorysów i CV.

Pracownia przyrodniczo-ogrodnicza

Odbywają się tutaj zajęcia ogólnorozwojowe mające na celu usprawnianie psychiczne i fizyczne uczestnika oraz tzw. terapia przez kontakt z przyrodą, sylwoterapia. Na zajęciach podopieczni rozwijają swoje umiejętności plastyczne wykorzystując w pracach materiały znalezione w naturze tj. kamienie, gałęzie, liście, kwiaty, muszle, piasek, które łączone są z tradycyjnymi materiałami plastycznymi (farby, papier kolorowy, masa solna, sznurek do makramy itp.). Uczestnicy zajmują się także hodowlą nowych sadzonek, pielęgnacją kwiatów i ogródka

warzywnego, uczą się rozróżniania i hodowania roślin doniczkowych i ogrodowych, a podczas zajęć słuchają muzyki relaksacyjnej i poważnej oraz odbywają uzupełniające zajęcia edukacyjne.

Cele/zadania/wartości terapeutyczne:

- usprawnienie czynności manualnych rąk i palców,
- ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, spostrzegawczości,
- rozwój wyobraźni i wrażliwości na piękno przyrody, możliwości wyrażenia ekspresji twórczej,
- rozwój wyobraźni poprzez możliwość tworzenia i wykorzystania własnej pracy do celów artystycznych, użytkowych i zawodowych,
- kształtowanie cierpliwości, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę oraz umiejętności funkcjonowania i pracy w grupie,
- nauczenie właściwego dbania o rośliny doniczkowe i ogrodowe,
- rozwijanie poczucia smaku i estetyki,
- wyrabianie właściwego stosunku do przyrody, uwypuklenie wrażliwości na piękno i świat natury, uświadomienie konieczności dbania o środowisko,
- obserwacja przyrody poprzez zjawiska przyrodnicze,
- budowa, rozwój i funkcjonowanie człowieka w środowisku i zgodnie z naturą,
- nauka komunikacji interpersonalnej i pracy w grupie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie reorientacji zawodowej,
- poznanie właściwości różnych materiałów znalezionych w naturze,
- poznawanie zasad dotyczących codziennego dbania o zwierzęta,
- poznawanie wymagań poszczególnych gatunków zwierząt,
- poznawanie elementów przyrody ożywionej: hodowanie roślin doniczkowych i nowalijek,
- opieka nad roślinami w Warsztacie,
- uprawa i dbanie o ogródek warsztatowy i „oczko wodne” na terenie WTZ,
- rysowanie i malowanie różnymi technikami, wykonywanie prac o tematyce przyrodniczej z różnych materiałów (nasiona, sznurek itp.),
- poznawanie różnych środowisk życia: las, łąka, pole itp.
- poznawanie elementów przyrody nieożywionej: rzeźba terenu, klimat, zbiorniki wodne, pory roku, kontynenty, położenie Polski,
- wykonywanie stroików i wiązanek ozdobnych,
- kształtowanie pojęć: wielkości, jakości, czasu, przestrzeni, ciężaru, prędkości, odległości, kształtu itp.,
- organizowanie czasu wolnego (zabawy, wycieczki do lasu, ogniska, zawody sportowe pracowni),
- ćwiczenia na wolnym powietrzu (wykorzystywanie, ukształtowanie terenu do ćwiczeń),
- nauka koncentracji na ćwiczeniach (zwracanie uwagi na to by ćwiczący nie rozpraszał się i aktywnie brał udział w zajęciach).

Pracownia plastyczna

Tutaj każdy z uczestników poznaje i stosuje wielorakie techniki, właściwości i formy pracy z różnego rodzaju materiałami: farbami (witrażowymi, plakatowymi, tempery, akrylami, akwarelami), kredkami (bambino, świecowymi, ołówkowymi), pastelami (suchymi i olejnymi), ołówkami o różnej twardości i miękkości, pędzlami, papierem o różnej fakturze, teksturą, masą solną, papierową, szkłem, itp. Podopieczni poznają sposoby mieszania i nakładania barw, malowania na różnych fakturach i materiałach, uczą się podstawowych pojęć plastycznych (światło, cień, kompozycja, perspektywa, przestrzeń). Osoby w tej pracowni doskonalą swoją sprawność manualną rąk i palców, ćwiczą koordynację wzrokowo-ruchową i spostrzegawczość, poznają narzędzia służące do wykonywania prac plastycznych oraz uczą się bezpiecznego ich stosowania i utrzymywania w stanie sprawności. Poprzez różnorodność pomysłów oraz łączenie wielu form i technik powstają kompozycje malarskie, które pobudzają wyobraźnię, samodzielność, dokładność, kreatywność,

wpływają na rozwój wrażliwości estetycznej, a także kształtują cierpliwość, wytrwałość i poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę oraz usprawniają percepcję wzrokową i wzrokowo-ruchową. Podopieczni uczą się komunikacji interpersonalnej i pracy w grupie, kształtując swoje umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej.

- poznanie różnych technik plastycznych i rękodzieła artystycznego, które wpływają na rozwój wrażliwości estetycznej oraz usprawniają percepcję wzrokową i wzrokowo-ruchową,
- doskonalenie sprawności manualnej,
- poznanie rodzajów i właściwości materiałów do plastyki i rękodzieła artystycznego,
- nauczenie prostych technik wykonywania wyrobów artystycznych i użytkowych z różnego typu materiałów,
- opanowanie podstawowych operacji technologicznych,
- poznanie narzędzi służących do wykonywania prac plastycznych, bezpieczne ich stosowanie i utrzymywanie w stanie sprawności,
- poznanie właściwości różnych materiałów,
- nauczenie możliwości wykorzystywania łączenia różnych materiałów, doboru kolorów i projektowania wzorów, w tym projektowania komputerowego.

Wartość terapeutyczna

Poznanie różnych technik wyrazu artystycznego, rozwijanie poczucia smaku i estetyki. Poznanie właściwości różnych materiałów (np. papier, skóra, ceramika, itp.). Usprawnienie czynności manualnych rąk i palców, ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, spostrzegawczości. Rozwój wyobraźni i wrażliwości na piękno, możliwości wyrażenia ekspresji twórczej. Kształtowanie cierpliwości, wytrwałości i poczucia odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Nauka komunikacji interpersonalnej i pracy w grupie. Kształtowanie umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej.

Zajęcia uzupełniające

Zajęcia rehabilitacyjne z dziedziny:

- fizjoterapii.
- wsparcia psychologicznego.
- logopedii.
- inne w miarę potrzeb.

Zajęcia dodatkowe:

- ogniska,
- warsztaty i plenery plastyczne / artystyczne,
- spotkania w WTZ i u przyjaciół placówki,
- imprezy integracyjne i okolicznościowe,
- udział w festiwalach i konkursach twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych,
- udział w olimpiadach, spartakiadach i zawodach sportowych,
- organizowanie wystaw i kiermaszów prac wykonanych w WTZ,
- dyskoteki i zabawy taneczne,
- turnusy rehabilitacyjne dla chętnych uczestników,
- inne:
 - pomoc rodzicom i opiekunom w załatwianiu spraw związanych ze zdrowiem i niepełnosprawnością uczestników,
 - konsultacje ze specjalistami w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia uczestnika.

W zakresie realizacji swoich zadań ustawowych Warsztat współpracuje z:

- rodzinami uczestników lub ich opiekunami prawnymi,
- placówkami służby zdrowia i opieki społecznej, edukacji, kultury i sportu,
- władzami i urzędami państwowymi i samorządowymi,

- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Kościołem Katolickim i jego organizacjami,
- organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych (Fundacja CARITAS Diecezji Łowickiej),
- innymi instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej,
- lokalnym Radiem Victoria w celu promocji działań Warsztatu w dziedzinie likwidacji barier w stosunku do osób niepełnosprawnych,
- firmami i osobami fizycznymi, które wspierają rozwój WTZ.

Formy współpracy z rodzicami lub opiekunami

- wywiady środowiskowe oraz wizyty terapeutów zajęciowych w domu rodzinnym uczestnika,
- indywidualne konsultacje i poradnictwo,
- kontakty telefoniczne i korespondencja,
- udział w spotkaniach z Radą Programową WTZ,
- współorganizowanie i uczestnictwo w spotkaniach integracyjnych, w imprezach okolicznościowych organizowanych przez Warsztat,
- pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych,
- inne.

Zakres prowadzonej w Warsztacie terapii zajęciowej i rehabilitacji zawodowej dotyczył m.in.: usprawnienia psychicznego i fizycznego uczestnika, preorientacji zawodowej i uzależniony był od właściwości psychofizycznych danego uczestnika. Stosowane były następujące metody terapii zajęciowej: grupowa, indywidualna i zbiorowa, indywidualna na tle grupy oraz różnorodne formy terapii zajęciowej: arteterapia, muzyko-, choreo- i teatroterapia, filmoterapia, poezjoterapia, ludoterapia, ergoterapia, esteterapia, biblioterapia, psychoterapia i wsparcie psychologiczne, ćwiczenia manualne, terapia pedagogiczna przy komputerze, logopedia i zajęcia logopedyczne, terapia przez kontakt z przyrodą, sylwoterapia, przygotowanie do pracy, warsztaty zawodowe, zajęcia rekreacyjne, zajęcia kulinarne, zajęcia komputerowe, zajęcia edukacyjne, zajęcia plastyczne, obróbka papieru, krawiectwo, hafciarstwo, koronkarstwo i inne.

Zakres i metody zaradności osobistej oraz rozwijania umiejętności życia codziennego dotyczył m.in.: ćwiczeń w zakresie samoobsługi i higieny osobistej, treningu w zakresie wyglądu zewnętrznego, zajęć z gospodarstwa domowego (higieniczne i estetyczne przyrządzenie posiłków oraz ich spożywanie, utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu, prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audiowizualnych), rozwoju umiejętności ogrodniczych, dokonywaniu prostych zakupów („trening ekonomiczny”), samodzielności w poruszaniu się po bliskim terenie, orientacji w elementarnych zasadach życia codziennego i zapewnieniu bezpieczeństwa, umiejętności odpowiedniego zachowania się, zasady savoir vivre.

Stosowane formy zajęć do przygotowania do życia w środowisku społecznym to m.in.: trening umiejętności interpersonalnych, trening wiedzy o sobie samym, trening asertywności, trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, trening mediacji i negocjacji, ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych, ćwiczenia aktywności w sytuacjach społecznych, ćwiczenia z orientacji przestrzennej, ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ, domownika, katolika, obywatela, klienta i pracownika.

Prowadzone formy zajęć służące rozwijaniu psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy to m.in.: trening przygotowania do podjęcia pracy, trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadanie, rozwijanie motywacji i tempa pracy, podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej, ćwiczenia koncentracji i pamięci, ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności doprowadzania powierzonego zadania do końca, ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy, ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania.

Rozwijanie umiejętności zawodowych odbywało się poprzez: stosowanie technik komputerowych i multimedialnych, w tym stosowania specjalistycznych programów użytkowych, zajęcia krawieckie, hafciarskie, rękodzieła artystycznego, plastyczne, gastronomiczne i kuchenne, ogrodnicze.

Ponadto prowadzone były dodatkowe ćwiczenia służące rozwijaniu innych umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii: ćwiczenia umiejętności postępowania się głosem, rozwijania wrażliwości słuchowej i dotykowej, percepcji wzrokowej, ćwiczenia mowy i dykcji, wyobraźni, orientacji kierunkowej i przestrzennej, umiejętności poznawania, nazywania i odzwierciedlania uczuć.

Stosowane były metody pracy: słowne, praktyczne, oglądowe, waloryzacyjne, objaśniająco - poglądowe, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, programowane, weryfikujące, ośrodków pracy, trening umiejętności zachowań społecznych (trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej, trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia, trening zachowań rynkowych i ekonomicznych, trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, trening przygotowania do podjęcia pracy).

W Warsztacie uczestnicy otrzymywali na koniec każdego miesiąca w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe wypłacane zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Warsztatu. Wysokość tych środków określana była na podstawie *Miesięcznej oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach* przygotowanej na specjalnym druku przez terapeutę zajęciowego prowadzącego daną pracownię w porozumieniu z innymi członkami Rady Programowej prowadzącymi zajęcia terapeutyczne z danym uczestnikiem i zatwierdzanej przez kierownika Warsztatu. Kwota miesięczna mogła zostać podwyższona lub obniżona w zależności od zaangażowania w zajęciach i postępów w rehabilitacji (wyniki *Miesięcznej oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach*). Dla każdego uczestnika prowadzona była indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych z treningu ekonomicznego. Uczestnicy wcześniej wypisywali oświadczenie dotyczące wykorzystania środków pieniężnych otrzymywanych w ramach „treningu ekonomicznego” - zgodnie z potrzebami i decyzjami wynikającymi z indywidualnego programu rehabilitacyjnego po uprzednim uzgodnieniu z terapeutą zajęciowym prowadzącym pracownię oraz kierownikiem Warsztatu. Oświadczenia te znajdują się w dokumentacji każdego uczestnika, a kopia u terapeuty zajęciowego w segregatorze danego uczestnika. Wypłata środków finansowych i ich przekazanie na realizację treningu ekonomicznego w Warsztacie była udokumentowana w formie miesięcznych list potwierdzonych podpisami uczestników lub w ich imieniu podpisami rodziców albo prawnych opiekunów. Wydatkowane środki finansowe w roku ubiegłym rozliczane były na podstawie paragonów bądź rachunków/faktur na specjalnym druku opracowanym przez kierownika Warsztatu i zatwierdzonym przez Radę Programową.

Rada Programowa Warsztatu dokonała oceny postępów w rehabilitacji każdego uczestnika. Punktowa ocena postępów uczestnika przeprowadzana była według systemu zaproponowanego przez Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Warszawie. Działania te dotyczyły rehabilitacji ogólnej i zawodowej, a ich celem była kompleksowa ocena dynamiki postępów uczestnika Warsztatu.

Radę Programową WZ tworzą następujący pracownicy Warsztatu: kierownik, terapeuci zajęciowi, psycholog, rehabilitant. W pracach Rady Programowej uczestniczy również logopeda (sprawozdania półroczne i roczne z pracy z uczestnikami) oraz zapraszany był na posiedzenia Rady Programowej Dyrektor CARITAS Diecezji Łowickiej. Przewodniczącym Rady Programowej jest kierownik Warsztatu.

Rada Programowa w 2016 roku realizowała swoje zadania poprzez:

- kwalifikację kandydatów do uczestnictwa w warsztacie,
- rozpatrzenie złożonych pisemnych rezygnacji przez uczestników oraz rodzica uczestnika (protokoły z posiedzeń Rady Programowej z dnia: 15.01.2016 roku, 30.09.2016 roku, 30.11.2016 roku),
- skreślenie z listy uczestników WTZ-Urzecze (protokoły z posiedzeń Rady Programowej z dnia: 15.01.2016 roku, 16.02.2016 roku, 30.09.2016 roku, 30.11.2016 roku),
- rozpatrzenie zakończenia umowy o uczestnictwo (protokół z posiedzenia Rady Programowej z dnia 28.10.2016 roku),
- przyjęcie na listę uczestników (protokoły z posiedzeń Rady Programowej z dnia: 15.01.2016 roku, 16.02.2016 roku, 30.09.2016 roku, 18.11.2016 roku, 30.11.2016 roku),
- opracowanie rocznych indywidualnych programów rehabilitacji i terapii dla każdego uczestnika Warsztatu, ich modyfikację w miarę potrzeb oraz wskazanie osoby odpowiedzialnej za realizację tego programu, (jeśli uczestnik przeniesiony zostaje do innej pracowni tworzony jest wówczas nowy IPRiT dla danego uczestnika i wskazana zostaje osoba odpowiedzialna za realizację tego programu),
- dokonanie rocznej oceny z realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii każdego z uczestników Warsztatu sporządzone na koniec 2015 roku (protokół z posiedzenia Rady Programowej z dnia 15.01.2016 roku) zajmując tym samym stanowisko w kwestii osiągniętych postępów w rehabilitacji ogólnej i zawodowej, dokonano kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii na podstawie oceny:
 - stopnia zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego
 - umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się oraz współpracy w grupie
 - stopnia opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej, zgodnie z misją działania Warsztatu dokonano oceny postępów uczestnika w możliwości zatrudnienia czy to na zamkniętym, czy otwartym rynku pracy oraz omówiono zakres i sposoby prowadzenia „treningu ekonomicznego” z uczestnikiem wynikającym z IPRiT i podpisanego oświadczenia,
- dokonanie oceny indywidualnych efektów rehabilitacji i terapii przy udziale uczestnika Warsztatu (na koniec każdego miesiąca, oceny 3-miesięczne uczestników: 31 marca 2016 r. oraz 30 września 2016 r., podsumowanie półroczne postępów uczestników osiągniętych w okresie od stycznia do czerwca b.r. odbyło się 6 lipca 2016 roku),
- sporządzono roczną ocenę realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uczestników za rok 2016 (złożenie dokumentacji z oceny rocznej za okres od stycznia do grudnia 2016 roku na posiedzeniu Rady Programowej z dnia 19.12.2016 roku),
- ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych (przydział uczestników do poszczególnych pracowni),
- omówiono kwestię treningu ekonomicznego, jako formy oszczędzania na określony cel wynikający z potrzeb uczestnika i podjęto decyzję, która została zapisana w aneksie do REGULAMINU WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ CARITAS DIECEZJI ŁOWICKIEJ W URZECZU z dnia 01.01.2012 roku.

W Rozdziale III § 12 pkt. 5 otrzymuje brzmienie:

„Środki finansowe z treningu ekonomicznego mogą być wydatkowane na zakup towarów i usług, biletów do kina, teatru, na koncert, wystawę, itp., spłatę rat zaciągniętych pożyczek, opłatę składek członkowskich w organizacjach pozarządowych i na inne ważne cele indywidualne wskazane przez uczestnika i uzgodnione z terapeutą zajęciowym prowadzącym i Kierownikiem Warsztatu oraz mogą stanowić formę oszczędzania na określony cel wynikający z potrzeb uczestnika, gdzie w ramach tej formy realizowania treningu ekonomicznego **środki finansowe nie mogą przekroczyć 50 % kwoty otrzymanej w danym**

- miesiącu.** Uczestnicy, ich rodzice i opiekunowie prawni zostali zapoznani z powyższym zapisem w regulaminie (protokół z posiedzenia Rady Programowej z dnia 15.01.2016 roku),
- określenie zasad dysponowania środkami finansowymi związanymi z treningiem ekonomicznym oraz ich przeznaczeniem dla każdego uczestnika (podjęto decyzję o przyznaniu premii poszczególnym uczestnikom – protokoły z Rady Programowej z dnia 30.11.2016 roku oraz z dnia 19.12.2016 roku),

Posiedzenia Rady Programowej WTZ odbywały się systematycznie i były udokumentowane w formie protokołów (w 2016 roku odbyło się w sumie 18 posiedzeń).

Poza prowadzoną rehabilitacją i terapią zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji dla każdego uczestnika organizowano zajęcia dodatkowe i uzupełniające. Uczestniczono w wyjazdach poza teren placówki: plenerach plastycznych, olimpiadzie sportowej ZIEMIA ŁÓDZKA 2016, zawodach sportowych, Regionalnych Indywidualnych Mistrzostwach w Lekkiej Atletyce „Sprawni razem” w Łowiczu, Europejskich Biegach Młodych Olimpijczyków w Bielicach, imprezach integracyjnych i okolicznościowych, spotkaniach z zaprzyjaźnionym Warsztatem w Parmie, Konstancynie Łódzkiej, Łęczycy, Łodzi, różnorodnych konkursach plastycznych, dyskotekach i zabawach tanecznych, festiwalach i przeglądach twórczości artystycznej i muzycznej osób niepełnosprawnych, festynach, wystawach i kiermaszach prac wykonanych podczas zajęć w WTZ.

Podobnie jak w ubiegłych latach w siedzibie WTZ-Urzecze organizowane były tzw. „Dni Filmowe” i odbywały się projekcje filmów na „dużym ekranie” dla podopiecznych placówki.

Ważniejsze wydarzenia w ramach rehabilitacji społecznej:

- 27 I – projekcja filmu Maska Zorro,
- 28 I – dyskoteka karnawałowa dla uczestników w siedzibie WTZ,
- 28 I – Bal Karnawałowy w Parmie (delegacja 5-osobowa),
- 4 II – Tłusty Czwartek (pieczenie pączków i faworków w pracowni gospodarstwa domowego),
- 9 II – zabawa ostatekowa dla wszystkich podopiecznych w siedzibie WTZ,
- 13 II – Walentynki (upominki walentynkowe połączone ze słodkim poczęstunkiem),
- 18 II – projekcja filmu Szybcy i Wściekli,
- 8 III – Dzień Kobiet (prezentacja multimedialna oraz projekcja filmu Ted 2),
- w okresie przedświątecznym - Wystawa Wielkanocna prac podopiecznych WTZ-Urzecze w biurze CARITAS (przygotowanie kart wielkanocnych oraz wielkanocnych upominków),
- 22 III - uroczyste Śniadanie Wielkanocne (Misterium Paschalne w wykonaniu uczestników - program artystyczny),
- 23 III – Pierwszy Dzień Wiosny (palenie Marzanny – pożegnanie zimy),
- 29 III – projekcja filmu Marsjanin,
- w miesiącu marcu – udział uczestników WTZ-Urzecze w XI edycji konkursu plastycznego „Na szkle malowane” – kategoria „Świat Baśni i Bajek” zorganizowanego przez Zespół Szkół Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Waliszew i Okolic im. Jana Pawła II w Starym Waliszewie,
- 6 IV - wyjazd uczestników wraz z opiekunami do Zespołu Szkół Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Waliszew i Okolic im. Jana Pawła II w Starym Waliszewie na rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Na szkle malowane” (zajęcie I, II i III miejsca przez uczestników WTZ-Urzecze w kategorii osób dorosłych),
- 14 IV – dyskoteka dla uczestników w siedzibie WTZ,
- 19 IV – projekcja filmu „Kogiel Mogiel”,
- 22 IV – projekcja filmu Smoleńsk Mgła (dla chętnych uczestników),
- 28 IV – projekcja filmu „Krzyż i Korona”,
- w miesiącu kwietniu - udział w XVIII edycji konkursu plastycznego SZTUKA JAK BALSAM „Czy jest coś za...?” zorganizowanego przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi oraz Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
- przełom kwietnia i maja – uprawy w ogródku warzywnym (pracownia przyrodniczo-ogrodnicza i gospodarstwa domowego),

- 10 V – sprzątanie świata (wyjście uczestników z opiekunami do pobliskiego lasu),
- 17 V – wyjazd grupy uczestników na wystawę Ikon w Bibliotece gm. Zduny,
- 19 V – udział w XI Wojewódzkiej Olimpiadzie dla Osób Niepełnosprawnych „Ziemia Łódzka 2016”,
- 19 V – spacer po okolicy (dla pozostałych uczestników WTZ),
- 25 V – spacer po okolicy w grupach (dla chętnych uczestników),
- 31 V - udział w Regionalnych Indywidualnych Mistrzostwach w Lekkiej Atletyce „Sprawni razem” na Stadionie OSiR w Łowiczu,
- 31 V – spacer po okolicy dla pozostałych uczestników,
- w miesiącu maju - udział w konkursie plastycznym „Świat Nikiforów” (projekt realizowany przez Fundację Wspólna Droga United Way z Warszawy programu społecznego „Nikifory” objętego honorowym patronatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) - X edycja pod hasłem „Moje Święta” oraz „Pory roku” (wyróżnienie dla uczestnika WTZ-Urzecze),
- przełom maja i czerwca - udział w konkursie plastycznym „Kolorowy Świat” zorganizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Ludzi Cierpiących na Padaczkę o/Łódzki w Ozorkowie,
- 3 VI – udział w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Łowicka kultura ludowa – tradycyjna zabudowa wsi łowickiej” (nagroda i wyróżnienia),
- 4 VI – udział reprezentacji WTZ-Urzecze w XXIV Europejskich Biegach Młodych Olimpijczyków w Bielicach,
- 7 VI – udział w X Ogólnopolskim Przeglądzie Twórczości Muzycznej Osób Niepełnosprawnych WIOSNA RADOSNA w Żychlinie (zaprezentowano dwa programy artystyczne),
- 8 VI – wyjazd do Łodzi na rozstrzygnięcie konkursu plastycznego SZTUKA JAK BALSAM i uroczyste wręczenie nagród XVIII edycji konkursu plastycznego (dwie nagrody dla uczestników WTZ-Urzecze),
- 8 VI - XII Piknik Integracyjny w Ozorkowie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego (wyróżnienie),
- 15 VI – udział w kolejnej edycji Festiwalu Tańca Osób Niepełnosprawnych o Puchar Prezesa Spółdzielni Inwalidów Zgoda w Konstancynie Łódzkim (zaprezentowano dwa układy choreograficzne),
- 17 VI - DZIEŃ RODZINY w siedzibie Warsztatu (spotkanie integracyjne dla rodzin uczestników, program artystyczny - przedstawienie, słodki poczęstunek, upominki dla rodziców i opiekunów oraz prezentacja multimedialna),
- 29 VI – Dzień Sportu zorganizowany na terenie WTZ-Urzecze (gry i zabawy zręcznościowe oraz ognisko połączone z występami wokalnno-tanecznymi podopiecznych),
- przełom czerwca i lipca – udział w konkursie organizowanym przez PFRON – XIV edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, „Gdy w sercu gra muzyka” (III miejsce),
- przełom czerwca i lipca – wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze w biurze CARITAS oraz w Domu Rekolekcyjno-Wypoczynkowym w Kołobrzegu,
- 3 VII – wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Niedzieli Sannickiej,
- 9 VIII – dyskoteka dla uczestników w siedzibie WTZ,
- 17 VIII – „Dary Natury” – spacer po okolicy (zbieranie naturalnych materiałów do wykonania prac plastycznych),
- 19 VIII – wycieczka do lasu,
- 28 VIII - wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Biesiady Łowickiej,
- 29 VIII – wycieczka po okolicy,
- 1 IX – projekcja filmu Kanał,
- 6 IX – spacer po okolicy (zbieranie darów natury),
- 7 IX – spacer po okolicy dla kolejnej grupy uczestników (zbieranie naturalnych darów),

- 11 IX - wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Jadła Księżackiego (prezentacja prac wykonanych przez uczestników i dorobku artystycznego naszego Warsztatu),
- 14 IX – udział reprezentacji uczestników w XIV Przeglądzie Piosenki Wakacyjnej Osób Niepełnosprawnych w Łęczycy (prezentacja dwóch programów artystycznych),
- 14 IX - wyjazd delegacji uczestników do Parmy na spotkanie integracyjne „Jesienne impresje”,
- 15 IX – udział w IV Konkursie Piosenki pod tytułem „Piosenka jest dobra na wszystko” w Łodzi w siedzibie Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pokój” (zaprezentowanie programu artystycznego i otrzymanie wyróżnienia),
- 21 IX – Wideoteka i Karaoke w siedzibie WTZ,
- 23 IX – wyjazd do Łodzi na rozstrzygnięcie XIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego PFRON - SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, „Gdy w sercu kwitnie muzyka” (wręczenie nagrody za zajęcie III miejsca podczas trwających Targów Rehabilitacyjnych),
- 27 IX – ognisko na zakończenie lata,
- 29 IX – dyskoteka w siedzibie WTZ,
- przełom września i października – przygotowywanie strojów z naturalnych materiałów do konkursu mody EKO 2016 w Łodzi,
- 5 X – wyjazd delegacji uczestników z opiekunem na wystawę plastyczną prac w Galerii Browarna w Łowiczu,
- 19 X – projekcja filmu Dzikie historie,
- 20 X - wyjazd do Łodzi na XI Warsztatowy Pokaz Mody EKO 2016 (wyróżnienie),
- 10 XI – wyjazd delegacji uczestników z opiekunem do Muzeum w Nieborowie („Z wizytą u Książąt Radziwiłłów”),
- 12 XI – wyjazd do Konstancyna Łódzkiego na Przegląd Piosenki Żołnierskiej i Patriotycznej,
- 24 XI - Zabawa Andrzejkowa w siedzibie WTZ,
- 8 grudnia - Mikołajki dla uczestników i kadry WTZ (upominki),
- przełom listopada i grudnia - uczestnicy w swoich pracowniach przygotowywali prace bożonarodzeniowe (ponad 80 bombek techniką decoupage dla zaprzyjaźnionej firmy na prezenty świąteczne dla swoich pracowników oraz kartki świąteczne i zaproszenia),
- przełom listopada i grudnia – próby przed uroczystym Spotkaniem Wigilijnym – program artystyczny – Jasełka, śpiewanie kolęd,
- w miesiącu grudniu - Wystawa Bożonarodzeniowa w siedzibie CARITAS w Łowiczu,
- w miesiącu grudniu – przygotowanie na zamówienie 120 szt. kart świątecznych dla Senatora RP,
- 15 XII – uroczyste Spotkanie Wigilijne w siedzibie Warsztatu (spotkanie integracyjne z rodzicami i opiekunami uczestników, program artystyczny Jasełka, poczęstunek dla zaproszonych gości, upominki i prezenty bożonarodzeniowe, wystawa prac uczestników).

W ramach zajęć praktycznych z „treningu ekonomicznego” zorganizowane zostały wyjazdy uczestników w grupach wraz z opiekunami terapeutami zajęciowymi do poszczególnych marketów oraz wybranych sklepów znajdujących się na terenie powiatu w celu zapoznania się ze specyfiką i umiejętnym wydatkowaniem środków pieniężnych otrzymanych w ramach prowadzonego w Warsztacie „treningu ekonomicznego”, poznania poszczególnych artykułów spożywczych, przemysłowych, chemicznych, kosmetycznych, zapoznania się z cenami produktów niezbędnych do codziennego funkcjonowania w środowisku oraz zakupem niezbędnych artykułów przez uczestników zgodnie z wypisanym przez nich oświadczeniem.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Urzeczu współpracował z organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej (z Fundacją CARITAS Diecezji Łowickiej), instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej, a także lokalnym Radiem Victoria w celu promocji działań

Warsztatu w dziedzinie likwidacji barier w stosunku do osób niepełnosprawnych (emisje komunikatów, reportaże i audycje o WTZ).

Budynek, w którym ma swoją siedzibę Warsztat w Urzeczcu ze względu na swój wiek, a także zaniedbania podczas remontu przy tworzeniu placówki wymaga ciągłych poprawek i napraw, które przynajmniej doraźnie pozwolą na normalne funkcjonowanie, uzupełniono lub wymieniono w ramach posiadanych środków finansowych wyposażenie warsztatu oraz materiały pomocnicze do terapii.

Plan kosztów na bieżącą działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Urzeczcu na 2016 rok:

- ze środków PFRON to kwota w wysokości – **479 880,00 zł**;
- z budżetu Powiatu Łowickiego to kwota w wysokości – **53 320,00 zł**.

Rozliczenie środków finansowych z PFRON wydatkowanych przez WTZ w Urzeczcu w 2016 roku.

L.p.	Tytuł	Limit	2016	Pozostało do zwrotu
1.	Wynagrodzenia	334600,00	334600,00	0,00
2.	Narzuty na wynagrodzenia	62070,00	62008,27	61,73
3.	Materiały do terapii	6500,00	6498,94	1,06
4.	Materiały (środki czystości, art. biurowe)	5890,00	5889,94	0,07
5.	Opał i woda	12400,00	12399,84	0,16
6.	Eksploatacja pojazdu	17980,00	17980	0,00
7.	Podróże służbowe	578,00	577,54	0,46
8.	Usługi materialne (usługi obce, opłaty pocztowe, ochrona obiektu, telefon)	15522,00	15522,00	0,00
9.	Usługi niematerialne(prowizje bankowe)	850,00	831,51	18,49
10.	Energia	4850,00	4849,83	0,17
11.	Ubezpieczenie uczestników i mienia	1500,00	1499,80	0,20
12.	Szkolenia pracowników	0,00	0,00	0,00
13.	Trening ekonomiczny	4140,00	4140,00	0,00
14.	Wyposażenie	2000,00	1997,00	3,00
15.	Wycieczki uczestników WTZ	0,00	0,00	0,00
16.	ZFŚS	11000,00	11000,00	0,00
	Razem	479880,00	479794,66	85,34

Środki z aukcji przedmiotów wytworzonych przez uczestników WTZ w Urzeczcu w 2016 roku.

Z roku 2015 – 31 837,73 zł

Zebrane w 2016 – 3 177,94 zł

Wydatkowano – 1 223,59 zł

Pozostało – 33 792,08 zł

Rozliczenie środków finansowych z budżetu Powiatu Łowickiego przekazanych na bieżącą działalność WTZ w Urzeczcu w 2016 roku.

L.P.	Tytuł	Limit	I transza wykorzystano	II transza wykorzystano	Zwrot
1	Opał i woda	14600,00	0,00	14598,94	1,06
2	Eksploatacja pojazdu	17720,00	0,00	17719,92	0,08
3	Trening ekonomiczny	21000,00	8521,00	12479,00	0,00
	RAZEM	53320,00	8521,00	44797,86	1,14

Uczestnicy WTZ-Urzecze w 2016 roku

Liczba uczestników Warsztatu: 30 osób

Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

21-30 lat – 1 osoba

31-40 lat – 19 osób

41-50 lat – 7 osób

51-60 lat – 3 osoby

Liczba kobiet: 11

Liczba mężczyzn: 19

Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ według schorzenia wiodącego (liczba osób):

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	8
Choroby psychiczne	10
Uszkodzenie narządu ruchu	-
Uszkodzenie słuchu	-
Uszkodzenie wzroku	1
Neurologiczne	-
Niepełnosprawność sprzężona	11

Stopień niepełnosprawności (liczba osób):

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	21
Umiarkowany	9
Lekki	-

Liczba osób, które opuściły placówkę w 2016 roku: 5 osób

Przyczyna opuszczenia Warsztatu:

- własna rezygnacja złożona w formie pisemnej przez uczestników oraz rodzica uczestnika (znaczące pogorszenie się samopoczucia i stanu zdrowia umożliwiającego przyjazd na zajęcia i dalszą kontynuację rehabilitacji i terapii zajęciowej prowadzonej w WTZ-Urzecze – podjęcie decyzji o skreśleniu z listy - protokoły z posiedzenia Rady Programowej nr II z dn. 15.01.2016 r., nr XIV z dn. 30.09.2016 r., nr XVII z dn. 30.11.2016 r.);
- skreślenie z listy uczestników WTZ-Urzecze decyzją Rady Programowej (bardzo duża absencja uczestniczki na zajęciach spowodowana powtarzającymi się pobytami w Szpitalu Psychiatrycznym, brak rokowań, co do szybkiego powrotu do zdrowia i opuszczenia oddziału psychiatrycznego, bardzo zły stan zdrowia uniemożliwiający dalsze uczestnictwo w zajęciach oraz kontynuację rehabilitacji i terapii zajęciowej w Warsztacie – protokół z posiedzenia Rady Programowej nr V z dn. 16.02.2016 r.);
- zakończenie umowy o uczestnictwo (decyzja Rady Programowej o nieprzedłużeniu umowy protokół z posiedzenia Rady Programowej nr XV z dn. 28.10.2016 r.).

Liczba osób, które opuściły placówkę w 2016 roku (przedział wiekowy):

21-30 lat – 2

31-40 lat – 2

41-50 lat – 1

Liczba kobiet: 2

Liczba mężczyzn: 3

Rodzaj niepełnosprawności osób, które opuściły placówkę w 2016 roku WTZ według schorzenia wiodącego (liczba osób):

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	1
Choroby psychiczne	2
Uszkodzenie narządu ruchu	-
Uszkodzenie słuchu	-
Uszkodzenie wzroku	-
Neurologiczne	-
Niepełnosprawność sprzężona	2

Stożenie niepełnosprawności osób, które opuściły placówkę w 2016 (liczba osób):

Stożenie niepełnosprawności	Liczba osób
Znacny	2
Umiarkowany	3
Lekki	-

Kadra WTZ-Urzecze w 2016 roku

Liczba osób zatrudnionych – 14 osób na umowę o pracę

Liczba etatów – 10,5

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	Wykształcenie i dodatkowe kwalifikacje	Stanowisko
Wyższe	11	-	Kierownik, logopeda, psycholog, prac. administracyjno-biurowy, terapeuci zajęciowi
Średnie	-	-	-
Średnie pomaturalne	2	-	Rehabilitant, księgowka
Zawodowe	1	-	Kierowca
Podstawowe	-	-	-

Informacja o ocenie uczestników w 2016 roku w zakresie:

- dojrzałości osobistej i samodzielności,
- rehabilitacji zawodowej,
- rehabilitacji społecznej.

Liczba uczestników poddana ocenie na koniec roku 2016: 30 osób

Ocena	Bardzo dobra	Dobra	Zadowolająca	Dostateczna	Słaba	Razem
Rehabilitacja zawodowa	7	6	13	3	1	30
Rehabilitacja społeczna	6	8	12	4	-	30
Dojrzałość osobista i samodzielność	7	7	12	4	-	30

Stan funkcjonowania uczestników został oceniony na podstawie obserwacji dokonanej przez terapeutów zajęciowych poszczególnych pracowni, powyższe wyniki są rezultatem analizy kwestionariuszy „Oceny postępów rehabilitacji zawodowej i ogólnej” za rok 2016 stanowiącej podsumowanie oceny rocznej z realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestników Warsztatu przez Radę Programową Warsztatu Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Łowickiej w Urzeczcu. Dokonano kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii na podstawie oceny:

- stopnia zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego,
- umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się oraz współpracy w grupie,
- stopnia opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej.

Przy ocenie postępów w prowadzonej rehabilitacji zawodowej brano pod uwagę: samowystarczalność, zasoby, postawę zawodową, tempo pracy, motorykę, akceptację współpracowników, stosunek do opiekuna pracy oraz wrażenie ogólne.

W ocenie rehabilitacji społecznej uwzględniono obserwację zachowania w grupie, konfliktowość, uczestnictwo w organizowaniu uroczystości oraz poziom zaangażowania się w ich organizację.

W ocenie dojrzałości osobistej i samodzielności brano pod uwagę: samoobsługę w ubieraniu się, myciu się, przygotowanie prostych posiłków, dokonywanie prostych zakupów, utrzymanie porządku w najbliższym otoczeniu, samodzielne poruszanie się w bliskim terenie, orientację w elementarnych zasadach życia codziennego.

3.4 Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Podstawą prawną do działania Rady stanowi ustawa z dn. 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 z późn. zm.).

Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołuje i odwołuje Starosta, spośród zgłoszonych kandydatów. Składa się ona z 5 osób powołanych wśród przedstawicieli działających na terenie powiatu łowickiego, organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Kadencja Rady trwa 4 lata. Przewodniczący Rady jest wybierany przez jej członków. Na jego wniosek Rada wybiera spośród swoich członków wiceprzewodniczącego oraz sekretarza.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych została powołana Zarządzeniem Nr 58/2015 Starosty Łowickiego z dnia 12.10.2015 r.

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo-doradczym.

Do jej zakresu działania należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - realizacji praw osób niepełnosprawnych.
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W 2016 roku odbyły się 4 posiedzenia Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

3.5 Współdziałanie z Łódzkim Oddziałem PFRON w zakresie realizacji programów celowych Funduszu

Pracownicy działu pomocy osobom niepełnosprawnym prowadzą stałą współpracę z Oddziałem PFRON w Łodzi. W roku ubiegłym dzięki szerokiemu rozpropagowaniu informacji nt. programów celowych Funduszu oraz zaangażowaniu w bezpośrednią pomoc w wypełnianiu wniosków i gromadzeniu odpowiednich dokumentów, niepełnosprawni mieszkańcy naszego powiatu weszli w posiadanie nowoczesnego sprzętu komputerowego, wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym.

Do zadań PCPR należy również utrzymywanie stałych merytorycznych kontaktów z Funduszem w zakresie sprawozdawczości oraz rozliczania i przekazywania środków finansowych.

3.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, które w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych odgrywają istotną rolę. Organizacje te tworzą tzw. „trzeci sektor” działając na obszarze pomiędzy administracją państwową, a osobą niepełnosprawną, jako ważne podmioty współtworzące społeczeństwo obywatelskie.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych zasiadają w Powiatowej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych.

3.7 Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2014 roku opracowano „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020”. Celem strategicznym programu jest podjęcie i realizacja działań, które doprowadzą do stworzenia warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym oraz upowszechnienie im dostępu do różnorodnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej.

W 2016 roku kontynuowano realizację przyjętego Powiatowego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Wśród celów i zadań są również zadania wymienione w niniejszym sprawozdaniu

3.8 Program „Aktywny Samorząd”

Powiat Łowicki w 2016 roku przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Bezpośrednim realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Program obejmował następujące obszary wsparcia dla osób niepełnosprawnych:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

- Obszar A - likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.
- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:
 - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

- Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
- Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości,
 - Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości).
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy, przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego),

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w szkole policealnej, kolegium lub w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/dziennym lub niestacjonarnym/wieczorowym/zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu).

Powiat łowicki otrzymał środki finansowe PFRON przeznaczone na realizację w/w zadań w wysokości 178 823,13 zł

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w 2016 r. wpłynęły 43 wnioski, z czego 40 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie i przyznano dofinansowanie. Jedna osoba zrezygnowała. W 2016 r. odpisano 37 umów.

W 2016 r. wypłacono dofinansowanie na łączną kwotę 105 558,70 zł w ramach obszarów:

Moduł	Obszar	Zadanie	Liczba osób, którym wypłacono dofinansowanie	Kwota
<u>Moduł I:</u> Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	<u>Obszar A:</u> Likwidacja bariery transportowej	<u>Zadanie1:</u> Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	0	0
		<u>Zadanie2:</u> Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	0	0

	<u>Obszar B:</u> Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:	<u>Zadanie 1:</u> Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	5	23 472,70
		<u>Zadanie 2:</u> Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0
	<u>Obszar C:</u> Likwidacja barier w poruszaniu się	<u>Zadanie 2:</u> Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	3 578,00
		<u>Zadanie 3:</u> Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy, co najmniej na III poziomie, jakości,	2	40 228,00
<u>Zadanie 4:</u> Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości)		0	0	
	<u>Obszar D:</u> Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez		0	0

	zapewnienie opieki dla osoby zależnej			
<u>Moduł II:</u> Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym			15	38 280,00
RAZEM			24	105 558,70

W 2016 r. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wprowadził zmiany w zasadach dotyczących zawierania umów i wypłat przyznanego dofinansowania w ramach Modułu I i II wydłużając ten termin do 15 kwietnia 2017 r. oraz w ramach Modułu II wypłaty realizowane są w dwóch transzach (80% przyznanego dofinansowania na opłacenie czesnego wypłacane jest po podpisaniu umowy, natomiast 20% przyznanego dofinansowania na opłacenie czesnego oraz dodatku wypłacane jest po przekazaniu informacji o zaliczeniu semestru bądź przedłożeniu zaświadczenia o uczęszczaniu na zajęcia zgodnie z planem nauki).

W związku z powyższym w 2016 r. wydatkowano tylko część środków otrzymanych w 2016 r., pozostałe środki zostały wypłacone w 2017 r. zgodnie z zasadami PFRON (w ramach Modułu I - 8 osób kwota 42 626,00 zł oraz w ramach Modułu II – 6 osób kwota 10 185,88 zł).

4. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ PRZY PCPR W ŁOWICZU

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizuje zadania powiatu wynikające z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930) o pomocy społecznej, a mianowicie:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Ponadto Punkt Interwencji Kryzysowej realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

W/w zadania realizowane są poprzez dyżury specjalistów: psychologa, prawnika, psychoterapeuty rodziny, pracownika socjalnego. Specjaliści dyżurowali w wymiarze 3 godz. jeden raz w tygodniu w okresie od 1 marca 2016r do 15 grudnia 2016 r.

W roku 2016 do Punktu Interwencji Kryzysowej zgłosiło się ogółem 170 osób, w tym kobiet – 99, mężczyzn – 60, dzieci – 11.

Ilość osób przyjętych przez poszczególnych specjalistów:

- prawnik – 20 osób (kobiet – 15, mężczyzn – 5),
- pracownik socjalny – 48 osób (kobiet – 33, mężczyzn – 15),
- psycholog – 47 osób (kobiet – 22, mężczyzn – 14, dzieci – 11),
- psychoterapeuta rodziny – 55 osób (kobiet – 29, mężczyzn – 26).

Wśród klientów PIK były 2 osoby niepełnosprawne.

Pracownik socjalny założył 3 „Niebieskie Karty”, które zostały przekazane do właściwych zespołów interdyscyplinarnych.

Oprócz przemocy w rodzinie wśród klientów PIK przeważają osoby z problemami rodzinnymi i małżeńskimi, opiekuńczo-wychowawczymi, emocjonalnymi, dotyczącymi sprawowania władzy rodzicielskiej, itp.

W dniu 5 grudnia 2016 zorganizowano, w sali obrad Rady Powiatu Łowickiego w Łowiczu, ul. Stanisławskiego 30A, szkolenie tematyczne dla osób pracujących w instytucjach realizujących zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy. W szkoleniu nt. „Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci” uczestniczyło 16 osób - psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców z placówek oświatowych z terenu powiatu łowickiego. Z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w szkoleniu uczestniczyła Pani psycholog oraz 2 pracowników socjalnych. Szkolenie prowadził Pan Paweł Nowak – psycholog, specjalista w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (certyfikat PARPA), specjalista terapii uzależnień (certyfikat MZ), psychoterapeuta, specjalista w zakresie zarządzania projektami profilaktycznymi w systemie edukacji i środowisku lokalnym, biegły sądowy, konsultant 3 lokalnych zespołów interdyscyplinarnych.

Ilość godzin szkolenia – 6 godzin dydaktycznych

Cele szkolenia:

- wzrost kompetencji w zakresie rozpoznawania przemocy, w tym przemocy seksualnej wobec dzieci,
- rozwinięcie umiejętności udzielania pomocy i wsparcia dziecku – ofierze przemocy w rodzinie,
- podniesienie umiejętności planowania efektywnych działań na rzecz pomocy dziecku dotkniętemu przemocą.

Tematyka szkolenia:

- specyfika uwikłanie dziecka w przemoc domową,
- czynniki sprzyjające pojawieniu się przemocy w rodzinie,
- rozpoznawanie objawów świadczących o doznawaniu przemocy przez dzieci,
- przemoc seksualna wobec dzieci – trudności diagnostyczne, objawy charakterystyczne i niespecyficzne, interwencja i pomoc psychologiczna,
- formy udzielania wsparcia i pomocy dzieciom uwikłanym w przemoc,
- działania interwencyjne oraz planowanie działań pomocowych w ramach zintegrowanego systemu pomocy dziecku i rodzinie uwikłanej w przemoc.

Metoda pracy: warsztat.

Koszt prowadzenia warsztatu – 990,00 zł

Zainteresowanie udziałem w szkoleniu było duże, na 16 miejsc wpłynęły 23 zgłoszenia.

4.1 Sprawozdanie z realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie

W ramach zadania dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowano program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie (dotacja ŁUW). Do programu przystąpiło i go ukończyło 11 mężczyzn. Program był realizowany w warunkach izolacji w Zakładzie Karnym w Łowiczu. Okres prowadzenia Programu korekcyjno-edukacyjnego:

od 08.08.2016 r. do 03.11.2016 r.

Liczba godzin programu w przeliczeniu na 1 uczestnika: 72

Formy / sposób prowadzenia zajęć: 2 spotkania indywidualne, 22 grupowe podzielone na blok edukacyjny i korekcyjny – wykłady, ćwiczenia, warsztaty.

Finanse:

Plan ogółem: - 35 477,00 zł,

w tym:

środki własne - 28 570,00 zł,

dotacja ŁUW - 6 907,00 zł.

Wykonanie ogółem: - 26 002,50 zł,

w tym:

środki własne - 19 325,75 zł,

dotacja ŁUW - 6 676,75 zł.

Wydatki

§ 4110 – ubezpieczenia społeczne – składki od umów zlecenia	1 692,77 zł,
§ 4120 – Fundusz Pracy	77,18 zł,
§ 4170 – bezosobowy fundusz płac	20 708,00 zł,
§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 824,55 zł,
§ 4360 – opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	700,00 zł,

Razem

26 002,50 zł

5. INFORMACJA O REALIZACJI PROJEKTU „RODZINA Z PRZYSZŁOŚCIĄ” W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2014-2020

Projekt „Rodzina z przyszłością” realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa IX, Działanie IX.2, Poddziałanie IX.2.1.

Projekt „Rodzina z przyszłością” realizowany jest w okresie: 01.03. 2016 r.-31.12.2017 r.

Wartość projektu: **1 014 528,00 zł**,
w tym:

2016r. – **494 760,00 zł**,
2017r. – **519 768,00 zł**.

Wkład własny **15% - 152 179,20 zł** (2016r. – 74 214,00 zł, 2017r. – 77 965,20 zł).

Wkład własny stanowią świadczenia na dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej.

Wykonanie 2016 r. – **456 495,55 zł**.

W roku 2016 w projekcie uczestniczyło - **127 osób**, w tym:

- 4 dzieci biologicznych,
- 38 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 13 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 14 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych,
- 8 osób – rodzina zastępcza zawodowa,
- 35 osób – rodzina zastępcza spokrewniona,
- 14 osób – rodzina zastępcza niezawodowa,
- 1 osoba – matka biologiczna,

Liczba dzieci łącznie w projekcie: 4 dzieci biologicznych + 65 w rodzinach zastępczych = 69

Projekt jest realizowany w oparciu o 10 zadań merytorycznych:

Zadanie 1 rozwój usług psychologicznych

- 1) Od 1 kwietnia 2016 r. zatrudniono psychologa - umowa o pracę,
- 2) Dopuszono stanowisko pracy psychologa: biurko, szafa metalowa, krzesło, laptop, drukarka (odpis amortyzacyjny),
- 3) Zakupiono testy psychologiczne,
- 4) Sfinansowano szkolenie psychologa - podnoszenie kwalifikacji z zakresu stosowania i interpretacji Minnesockiego Wielowymiarowego Inwentarza Osobowości,
- 5) Psycholog wspierał rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, diagnozował i sporządzał opinie na potrzeby organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) Psycholog prowadził też spotkania grupy wsparcia.

Zadanie 2 rozwój usług szkoleniowych

- 1) Zorganizowano wyjazdowe weekendowe warsztaty szkoleniowe „Jak wychować zdrowe dziecko i pozostać zdrowym rodzicem zastępczym?”, Łódź, Hotel IBIS (2 – 3 lipca 2016 roku).
- 2) Zorganizowano trzydniowe specjalistyczne szkolenie „Nadpobudliwość psychoruchowa” dla 13 osób z rodzin zastępczych (20h). Szkolenie odbyło się w terminie 22-24.09.2016 r. w restauracji „Polonia w Zaciszu” w Łowiczu, ul. Kaliska 5. Szkolenie prowadziła dr. Teresa Jadczak-Szumiło (ITEM - Treningi i Szkolenia, ul. Sienkiewicza 27, Żywiec).
- 3) Zorganizowano jednodniowy warsztat szkoleniowy, dla 15 osób, „Sytuacja psychologiczna osób zajmujących się dziećmi porzuconymi” - 6h. Szkolenie odbyło się w terminie 25.09.2016 r. w restauracji „Polonia w Zaciszu” w Łowiczu, ul. Kaliska 5. Szkolenie prowadziła dr. Teresa Jadczak-Szumiło (ITEM - Treningi i Szkolenia, ul. Sienkiewicza 27, Żywiec).
- 4) Zorganizowano jednodniowy warsztat szkoleniowy, dla 15 osób, "Jak nie rozmawiać z nastolatkami" - 6h. Szkolenie odbyło się w terminie 01.10.2016 r. w restauracji „Polonia w Zaciszu” w Łowiczu, ul. Kaliska 5. Szkolenie prowadziła psycholog Ewa Pierzchała-Kurek.

Zadanie 3 rozwój usług terapeutycznych

- 1) W ramach konkursu ofert na zlecenie realizacji zadania przez organizacje pozarządowe zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i o wolontariacie – zorganizowano wyjazd terapeutyczno-wypoczynkowy dla 20 osób (10 dzieci + 10 opiekunów). Zadanie było realizowane przez FUNDACJĘ FASTRYGA z siedzibą w Łędzinach, ul. Hołdunowska 70A, 43-143 Łędziny. Wyjazd był organizowany w ośrodku INWEST w Smardzewicach (woj. łódzkie) w terminie 15-24.08.2016 r.
- 2) Zorganizowano i prowadzono terapię logopedyczną dla 10 dzieci z rodzin zastępczych. Terapię prowadzono w okresie: V-VI, VIII-XII.2016 r. w miejscu zamieszkania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.
- 3) Prowadzono terapię traumy dla 5 dzieci z rodzin zastępczych – 20godzin/osoba (Fundacja „POMOC”, Centrum Medyczne PO MOC, 93-271 Łódź, ul. Dąbrowskiego 87). Terapia było prowadzona w okresie: 01.08-15.12.2016 r.

Zadanie 4 rozwój usług diagnostycznych

Zrefundowano koszty diagnozy neuropsychologicznej dla 5 dzieci.

Zadanie 5 rozwój usług pedagogicznych

- 1) Prowadzono zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla 20 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zajęcia prowadzone były w miejscu zamieszkania dziecka w okresie: V-VI, IX-XII.2016 r. Zajęcia prowadzone były przez Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Kutnie, ul. Wyszyńskiego 11, 99-300 Kutno.
- 2) Zorganizowano wsparcie pedagoga. Pedagog dyżurował w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w wymiarze: 3 godziny w miesiącu w okresie: V-VI, IX-XII.2016 r.
- 3) Przeprowadzono warsztaty „Szkoła dla rodziców i opiekunów” dla 13 osób z rodzin zastępczych. Warsztaty obejmowały 40 godzin (10 spotkań x 4 godziny). Warsztaty prowadzone były przez dwóch trenerów - psychologów.

Zadanie 6 rozwój usług wsparcia rodziny

Od 1 kwietnia 2016 r. zawarto umowy z osobami do opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych w 3 rodzinach zastępczych zawodowych w wymiarze 40h/miesiąc. Opiekę we wszystkich 3 rodzinach sprawowali współmałżonkowie.

Zadanie 7 rozwój usług wypoczynku letniego

W ramach konkursu ofert na zlecenie realizacji zadania przez organizacje pozarządowe zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i o wolontariacie – zorganizowano wypoczynek letni dla **grupy 32 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i 4 dzieci biologicznych rodzin zastępczych - łącznie 36 osób**. Zadanie realizowało - Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SLSALOS” przy parafii św. Teresy w Łodzi z siedzibą w Łodzi, 90-242 Łódź, ul. Kopcińskiego 1/3. Wypoczynek letni był organizowany w Ośrodku RELAX w Rochnie k/Brzezina (woj. łódzkie) w terminie 11-24.07.2016 r.

Zadanie 8 usługi grupy wsparcia

- 1) Od 13 maja 2016 r., co dwa tygodnie, odbywały się spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Uczestniczyło w nich 8 osób tworzących rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe. Spotkania miały charakter edukacyjny (psycholog) oraz samo wspierający.
- 2) Dla uczestniczek grupy wsparcia zorganizowano tzw. podwieczorki z ekspertem:
 - spotkanie z prawnikiem na temat uregulowań spadkowych i dziedziczenia długów. Spotkanie prowadzone było w formie grupowej i trwało 1 godzinę. Wsparcie realizowane było przez Kancelarię Radcy Prawnego Aneta Stefańska, al. Sienkiewicza 42, 99-400 Łowicz.
 - spotkanie z pedagogiem na temat funkcji pedagoga szkolnego. Spotkanie prowadzone było w formie grupowej i trwało 1 godzinę.

Zadanie 9 rozwój usług socjalnych

Zespół projektowy tworzyli: specjalista pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół projektowy przygotowywał umowy dla osób do opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych realizując zadanie 6 - rozwój usług wsparcia rodziny, diagnozował potrzeby rodzin, udzielał informacji o przebiegu projektu, konsultował z koordynatorem projektu wzory dokumentów, zawierał umowy dotyczące udziału w projekcie oraz wspierał psychologa w przygotowaniu do realizacji zadania 8 - usługi grupy wsparcia (grupa wsparcia) uświadamiając potrzebę korzystania z pomocy - praca socjalna i praca z rodziną. Prowadził pracę socjalną i pracę z rodziną poprzez motywowanie rodzin do udziału w projekcie, ukazywanie korzyści dla rodziny i dzieci - podniesienie poczucia własnej wartości, usprawnienie, zmniejszenie lub wyeliminowanie deficytów, poprawa funkcjonowania rodziny, umiejętność rozpoznawania potrzeb dzieci. Personel projektu poświęcił najwięcej czasu rodzinom, w których obserwowany jest problem dotyczący prawidłowego funkcjonowania - problemy wychowawcze, edukacyjne, itp. Działania podejmowane były zgodnie z zasadą równych szans i niedyskryminacji oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Pokoje personelu projektu usytuowane na parterze w budynku pozbawionym barier. Toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zadanie 10 świadczenia na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej - wkład własny JST

Poniesiono wkład własny JST - świadczenia na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych
- 72 873,69 zł.

Koszty pośrednie

Koszty pośrednie rozliczane są ryczałtem.

**6. SPRAWOZDANIE FINASOWE Z WYKONANIA BUDŻETU POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU ZA 2016 ROK**

Klasyfikacja budżetowa				Plan (po zmianach)	Wydatki wykonane
Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa paragrafu		
1	2	3	4	5	6
852	85201 (placówki opiekuńczo- wychowawcze)	3110	Świadczenia z budżetu państwa	76 173,00	60 572,14
	Razem			76 173,00	60 572,14
	85204 (rodziny zastępcze)	3110	Świadczenia z budżetu państwa	1 626 964,00	1 571 372,92
		3119	Świadczenia z budżetu państwa	74 180,00	72 873,69
		4010	Wynagrodzenia osobowe	128 494,00	99 811,42
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 286,00	4 285,71
		4110	Ubezpieczenia społeczne	47 180,00	33 802,95
		4120	Fundusz Pracy	6 943,00	4 753,58
		4170	Bezosobowy fundusz płac	161 200,00	93 554,66
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 400,00	3 999,28
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4 719,00	501,98
	Razem			2 060 366,00	1 887 356,19
	85205 (zadania w zakresie przemocy w rodzinie)	4110	Ubezpieczenia społeczne	2 310,00	1 692,77
		4120	Fundusz Pracy	345,00	77,18
		4170	Bezosobowy fundusz płac	29 017,00	20 708,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 105,00	2 824,55
		4360	Opłaty telefonii stacjonarnej	700,00	700,00
	Razem			25 477,00	26 002,50
	85218 (Powiatowe Centrum)	3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzenia	3 000,00	1 048,00

Pomocy Rodzinie)	4010	Świadczenia finansowane z budżetu państwa	359 564,00	343 493,39	
	4017	Wynagrodzenia osobowe	92 336,00	84 931,58	
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	27 706,00	27 705,46	
	4047	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 920,00	0,00	
	4110	Ubezpieczenia społeczne	68 336,00	64 895,69	
	4117	Ubezpieczenia społeczne	20 635,00	16 130,63	
	4120	Fundusz Pracy	7 491,00	6 484,18	
	4127	Fundusz Pracy	2 321,00	1 3364,75	
	4170	Bezosobowy fundusz płac	13 800,00	11 320,00	
	4177	Bezosobowy fundusz płac	99 132,00	59 908,00	
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	19 695,00	19 664,16	
	4217	Zakup materiałów i wyposażenia	2 616,00	13 741,05	
	4280	Zakup usług zdrowotnych	2 550,00	1 420,00	
	4300	Zakup usług pozostałych	34 487,00	34 206,62	
	4307	Zakup usług pozostałych	108 086,00	76 054,00	
	4309	Zakup usług pozostałych	34,00	0,00	
	4360	Opłaty telefonii stacjonarnej	7 500,00	7 500,00	
	4400	Wynajem powierzchni biurowych	19 200,00	19 200,00	
	4410	Podróże służbowe	1 000,00	683,30	
	4417	Podróże służbowe	120,00	120,00	
	4430	Różne opłaty i składki	450,00	120,00	
	4440	ZFŚS	18 455,00	18 455,00	
	4700	Szkolenia pracowników	5 050,00	2 958,77	
	4707	Szkolenia pracowników	1 380,00	738,00	
		Razem		934 864,00	811 992,58

853	85321 (ZON)	4010	Wynagrodzenia osobowe	36 370,55	36 370,55
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 948,83	5 948,83
		4110	Ubezpieczenia społeczne	8 325,07	8 325,07
		4120	Fundusz Pracy	1 184,47	1 184,47
		4170	Bezosobowy fundusz płac	13 039,00	13 039,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	593,58	593,58
		4300	Zakup usług pozostałych	9 807,50	9 807,50
		4360	Opłaty telefonii stacjonarnej	806,65	806,65
		4400	Wynajem powierzchni biurowych	3 992,00	3 992,00
		4440	ZFŚS	1 950,00	1 950,00
Razem				82 017,65	82 017,65
85324 PFRON	4170	Bezosobowy fundusz płac	3 680,00	3 680,00	
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13 608,00	13 608,00	
	4300	Zakup usług pozostałych	17 712,00	17 172,00	
Razem				35 000,00	35 000,00
85334 (Pomoc dla repatriantów)	3110	Świadczenia finansowane z budżetu państwa	74 542,00	74 541,07	
Razem				74 542,00	74 541,07
RAZEM				3 298 439,65	2 977 482,13

7. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „BORÓWEK” W 2016 ROKU

Niniejsza informacja została przygotowana zgodnie z planem pracy na 2017 rok Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli Rady Powiatu Łowickiego.

Przygotowując tę informację, tak jak w poprzednich latach posłużyłem się wskaźnikami liczbowymi będącymi wyznacznikami lub miernikami zakresu lub wartości naszych działań w najważniejszych obszarach działalności. Nasze działania w 2016 r., tak jak w minionych latach, były ukierunkowane głównie na utrzymanie posiadanego standardu świadczenia usług, czym zapewnialiśmy tworzenie warunków do ich świadczenia na możliwie najwyższym poziomie.

Wiodące akty prawne regulujące działalność naszej placówki w 2016 roku to:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2016 r. poz. 930).
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. 2012 r. poz. 964).
3. Decyzja Wojewody Łódzkiego Nr 7/1 z dnia 29 maja 2008 r. zezwalająca na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Borówku dla osób przewlekle psychicznie chorych, na czas nieokreślony; zmieniona Decyzją Wojewody Łódzkiego z dnia 27 lipca 2012 r. oznaczoną: PS-III.9423.10.2012 w części dotyczącej określenia liczby miejsc stałego pobytu nadając nowe następujące brzmienie: wydać zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Borówku dla 130 osób przewlekle psychicznie chorych, na czas nieokreślony.
4. Uchwała Nr VI/41/2011 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Domu Pomocy Społecznej w Borówku; zmieniona Uchwałą Nr XX/146/2012 z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie zmiany Statutu Domu Pomocy Społecznej w Borówku.

I. INFRASTRUKTURA DPS „BORÓWEK”

Grunty

Nieruchomości DPS są położone we wsi Borówek na działkach o numerach: 256, 258, 382, 257 o łącznej powierzchni 9,2 ha, dla których w Sądzie Rejonowym w Łowiczu prowadzona jest księga wieczysta: KW nr 23720. Grunty rolne stanowią 6,23 ha, w tym 3,30 ha to grunty orne, 2,93 ha to łąki i nieużytki. Pozostałe 2,97 ha to teren mieszkalny z parkiem. Grunty orne zostały wydzierżawione w 2015 r. na okres do 3 lat, za roczną kwotę 2 250 zł za 1 ha.

Budynki i budowle

Na terenie DPS znajduje się 17 obiektów budowlanych stojących samodzielnie lub w zwartej zabudowie. Ich przeznaczenie, powierzchnia zabudowy, powierzchnia użytkowa oraz kubatura to:

1. budynek „A” (dworek, dwukondygnacyjny, z pomieszczeniami biurowymi i pomieszczeniami do prowadzenia różnorodnej terapii zajęciowej): 542 m² / 539,8 m² / 3.946 m³;
2. budynek „B” (czterokondygnacyjny, mieszkalny w części parterowej oraz I i II piętra, w piwnicy są pomieszczenia gospodarcze z kotłownią): 534 m² / 1.670 m² / 8.974 m³;
3. budynek „C” (dwukondygnacyjny, kuchnia, stołówka): 312,5 m² / 485,35 m² / 2.047 m³;

4. budynek „D” (dwukondygnacyjny, pralnia w części parterowej, I piętro jest pustostanem z przeznaczeniem do zagospodarowania na mieszkania): 189 m² / 301,56 m² / 1.234 m³;
5. budynek „E” (dwukondygnacyjny, mieszkalny): 282 m² / 401,5 m² / 1.734 m³;
6. budynek „F” (dwukondygnacyjny, mieszkalny): 360,88 m² / 551,93 m² / 2.706,6 m³;
7. chlewnia z paszarnią i kotłownią: 368 m² / 315 m² / 1.147 m³;
8. portiernia: 23,52 m² / 20,1 m² / 72,9 m³;
9. hydrofornia i agregatornia: 104,88 m² / 86,2 m² / 550,6 m³;
10. magazyn ogrodnika: 16,1 m² / 10,6 m² / 56,42 m³;
11. obora: 147,46 m² / 147,46 m² / 560,35 m³;
12. magazyn-garaż: 114 m² / 102 m² / 383 m³;
13. magazyn-skład: 111,4 m² / 102,1 m² / 465 m³;
14. kaplica i kostnica: 60,35 m² / 59,81 m² / 181,05 m³;
15. zwarty ciąg komórek gospodarczych (w stanie ruiny);
16. oczyszczalnia ścieków (bioblok) – wydajność 50 m³ ścieków/dobę;
17. piwnica (używana ziemianka).

Wśród wyżej wymienionych budynków i budowli są obiekty bezużyteczne, nienadające się do zagospodarowania z uwagi na ich stan techniczny, pełnioną funkcję i brak potrzeby ich posiadania. Uporządkowanie istniejącego stanu wymaga między innymi znacznych, jak na możliwości DPS, nakładów finansowych.

Łączna powierzchnia użytkowa pomieszczeń wynosi **4 793,41 m²**.

Codzienne sprzątanie, z użyciem chemicznych środków czystości oraz środków dezynfekcyjnych, wymagane jest w pomieszczeniach o łącznej powierzchni 3 730 m². Natomiast całodobowe ogrzewanie w czasie niskich temperatur wymagane jest w pomieszczeniach stanowiących łączną powierzchnię 4 000 m² o kubaturze 10 400 m³.

Warunki mieszkaniowe w DPS

Możliwości zakwaterowania i warunki mieszkaniowe osób skierowanych do DPS przedstawione są w tablicy 1.1.

Tablica 1.1

Możliwości zakwaterowania i warunki mieszkaniowe (budynki mieszkalne są oznaczone literami)				
Określenie wskaźników:	„B” (trzykondygnacyjny)	„E” (dwukondygnacyjny)	„F” (dwukondygnacyjny)	Razem
Ilość miejsc:	79 = 23+28+28	23 = 7+16	33 = 15+18	135
Ilość pokoi:	40	12	18	70
Ilość pokoi jednoosobowych:	1 = 1+0+0	5 = 2+3	9 = 5+4	15
Ilość pokoi dwuosobowych:	39 = 11+14+14	4 = 2+2	6 = 2+4	49
Ilość pokoi trzynosobowych:	0	3 = 0+3	3 = 2+1	6
Ilość WC	48 = 14+17+17	7 = 3+4	8 = 4+4	63
Ilość punktów kąpielowych	25 = 10+9+6	7 = 3+4	8 = 4+4	40

II. BUDŻET

Wydatki DPS w 2016 r. zostały zaplanowane (ustalone) na ostateczną kwotę **4 575 562 zł** (wydano 4 520 132 zł) – zwiększaną w trakcie roku, – na którą składała się dotacja wojewódzka w wysokości 1 542 274 zł oraz środki Powiatu Łowickiego w wysokości 3 033 288 zł, pochodzące głównie z opłat wnoszonych przez mieszkańców DPS, ich rodziny i właściwe dla mieszkańców DPS gminy.

Dotacja wojewódzka została wykorzystana w 99,99 % (nie wykorzystano 41 zł), natomiast środki finansowe Powiatu zostały wykorzystane w 98,17 % (nie wykorzystano 55 301 zł).

Zestawienie wydatków zrealizowanych w 2016 r., i porównanych z wydatkami wykonanymi w ostatnich latach – według ich rodzajów i zaangażowanych kwot – przedstawia tablica 3.1.

Tablica 3.1

Zestawienie wydatków wykonanych przez DPS					
Lp.	§	Rodzaje wydatków*	Rok 2014 (zł)	Rok 2015 (zł)	Rok 2016 (zł)
1	2	3	4	5	6
1.	3020	Wydatki osobowe niezależne	13 493	18 782 27	9 598
2.	4010	Wynagrodzenia osobowe	2 471 800	2 525 999 45	2 651 963
3.	4040	Nagroda roczna tzw. „13”	189 787	196 819 27	185 621
4.	4110	Składki na ZUS	455 616	457 640 85	490 595
5.	4120	Składki na FP	52 884	49 000	56 328
6.	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	269 803	334 800 41	297 628
7.	4220	Zakup żywności	321 935	292 775 00	296 150
8.	4230	Zakup leków	20 000	24 400	21 088
9.	4260	Zakup energii elektrycznej i wody	167 899	179 290 23	171 574
10.	4270	Zakup usług remontowych	14 555	23 702 51	81 608
11.	4280	Zakup usług zdrowotnych	5 829	9 900	6 691
12.	4300	Zakup pozostałych usług	29 849	32 960 45	33 897
13.	4360	Połączenia telefoniczne i Internet	4 200	3 184 06	3 310
14.	4410	Delegacje	47	22	74
15.	4430	Pozostałe opłaty i składki	15 500	15 500	12 079
16.	4440	ZFŚS	118 509	120 121	125 320
17.	4480	Podatek od nieruchomości	6 259	6 259	7 260
18.	4500	Podatek rolny	951	951	951
19.	4520	Opłata na rzecz budżetu j s t	552	552	552
20.	4700	Szkolenia pracowników	1 880	2 210	3 231
21.	4780	Składka na FEP	24 802	24 853 11	27 002
22.	6050	Inwestycje	12 343	99 021 43	0
23.	6060	Zakupy inwestycyjne	0	26 622 98	37 613
RAZEM:			4 198 493	4 445 367 02	4 520 132

Analizując dane zawarte w tabelicy 3.1 można wyszczególnić następujące informacje:

1. Z ogólnej kwoty zaplanowanej na wydatki w 2016 r. tylko 22,3 % było zaangażowane w wydatki dotyczące utrzymania infrastruktury DPS i jego mieszkańców, pozostałe 77,7 % kwoty było zaangażowane w regulowanie zobowiązań płacowych.
2. Średni miesięczny koszt zatrudnienia jednego pracownika w 2014 r. wynosił 3 271 zł, w 2015 r. 3 330 zł, natomiast w 2016 r. wyniósł **3 486 zł**.
3. Średnia miesięczna kwota przeznaczona na utrzymanie placówki oraz na świadczenie usług jej mieszkańcom, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, w 2014 r wynosiła 563 zł, w 2015r 671 zł, natomiast w 2016 r. wynosiła **659 zł**
4. Średnia miesięczna płaca brutto, w przeliczeniu na jeden etat wyniosła **2 600 zł**.
5. Średnia miesięczna dotacja wojewódzka na jednego dotowanego mieszkańca wynosiła 1 914 zł.

Średni miesięczny koszt utrzymania osoby w DPS w 2016 r. został wyliczony i ustalony na podstawie wydatków wykonanych w 2015 r. w wysokości **2 883 zł**

Kwoty zaplanowanych i wykonanych dochodów są przedstawione w tabelicy 3.2

Tabela 3.2

Dochody					
Rok	Dochód zaplanowany (zł)	Dochód wykonany (zł)	Dochód z opłat za pobyt w DPS (zł)	Pozostały dochód (zł)	Wskaźnik wykonania dochodu (%)
1	2	3	4	5	6
2014	2 397 000	2 439 589	2 417 046	22 543	101,8
2015	2 300 000	2 630 742	2 613 679	17 062	114,3
2016	2 547 885	2 773 680	2 763 074	10 606	108,9

Pozostały dochód pochodzi z dzierżawy gruntu rolnego – 7 425 zł; odsetek bankowych – 396,66 zł; premii za terminowe odprowadzanie składek – 2 784,48 zł

III. ZATRUDNIENIE

Zatrudnienie w 2016 r. było prowadzone w oparciu o 85 etatów w pełni zajętych przez 93 osoby. Zatrudnienie na dzień 31.12.2016 r. przedstawiało się następująco:

Umowy na czas nieokreślony – 80 osób, w tym 3 osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- starszej pielęgniarki – ¼ etatu;
- starszej pielęgniarki – ¾ etatu;
- kapelana – ½ etatu

Umowy na czas określony – 13 osób, w tym 1 osoba na stanowisku ratownika medycznego w niepełnym wymiarze czasu pracy – tj. ½ etatu; w celu zastępstwa – 6 osób.

Płynność kadrowa w okresie 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. przedstawiała się następująco, zatrudniając:

- a) na czas nieokreślony, na stanowisku starszej pielęgniarki – 1 osobę;
- b) na czas określony na stanowiskach:
 - ratownik medyczny – 1 osobę;
 - kasjer – 1 osoba, umowa przekształciła się w umowę na czas nieokreślony;
 - opiekun – 1 osoba;
 - pokojowa – 2 osoby;
- c) na czas określony, w celu zastępstwa na stanowiskach:
 - instruktor d/s K-O – 1 osoba; zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym;
 - opiekunka – 1 osoba, zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie rodzicielskim;
 - opiekunka – 1 osoba, zastępstwo za pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym;
 - młodsza opiekunka – 1 osoba 3-krotnie zatrudniona w ciągu roku na zastępstwo, kolejno za 3 pracowników przebywających na zwolnieniu lekarskim;
 - pokojowa – 3 osoby, zastępstwo za pracowników przebywających na zwolnieniu lekarskim; dla 2 osób umowy te przekształciły się w umowy na czas określony;
 - kucharka – 1 osoba, dwukrotnie w ciągu roku zatrudniona na zastępstwo za pracownika przebywającego na zwolnieniu lekarskim;
- d) jednej osobie na stanowisku starszej pielęgniarki zwiększono wymiar etatu z $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$;
- e) dwie osoby zatrudnione na stanowiskach urzędniczych awansowały:
 - ze stanowiska starszej księgowej na stanowisko głównej księgowej;
 - ze stanowiska kasjera na stanowisko księgowej;
- f) z urlopu bezpłatnego powróciły:
 - 1 osoba zatrudniona na stanowisku starszego opiekuna;
 - 1 osoba zatrudniona na stanowisku palacza

Rozwiązano umowy o pracę:

- a) dwie umowy z osobami zatrudnionymi na stanowiskach starszych pokojowych – przez pracodawcę bez zachowania okresu wypowiedzenia z przyczyn niezawinionych przez pracownika;
- b) jedną umowę z osobą zatrudnioną na stanowisku starszej pielęgniarki – przez pracownika z zachowaniem okresu wypowiedzenia;
- c) sześć umów – po okresie, na jaki zostały zawarte na stanowiskach:
 - instruktora d/s K-O – 1 umowa;
 - opiekuna – 1 umowa;
 - młodszej opiekunki – 3 umowy;
 - kucharki – 1 umowa.

Struktura zatrudnienia, włącznie z osobami zatrudnionymi w celu zastępstwa (stan na dzień 31.12.2016 r.), przedstawiała się następująco:

Lp	Stanowisko	Etat	Płeć	
			K	M
1	2	3	4	5
Administracja		6	5	1
1.	Dyrektor	1	-	1
2.	Główny księgowy	1	1	-
3.	Kierownik działu Administracyjno- Gospodarczego	1	1	-
4.	Księgowy	1	1	-
5.	Kasjer	1	1	-
6.	Starszy inspektor d/s kadr	1	1	-
Samodzielne stanowiska pracy		6,5	7	1
1.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1	-
2.	Starszy pracownik socjalny	2	2	-
3.	Kapelan	0,5	-	1
4.	Starszy instruktor d/s Kulturalno –Oświatowych	2	2	-
5.	Instruktor d/s Kulturalno-Oświatowych	-	1	-
6.	Starszy instruktor Terapii zajęciowej	1	1	-
Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy		52,5	51	7
1.	Kierownik działu Terapeutyczno-Opiekuńczego	1	1	-
2.	Starsze pielęgniarki	5	6	-
3.	Ratownik medyczny	0,5	1	-
4.	Starsi opiekunowie	25	21	4
5.	Opiekunowie	4	4	2
6.	Młodszy opiekun	-	1	-
7.	Starsze pokojowe/pokojowi	11	10	1
8.	Pokojowe	6	7	-
Dział Administracyjno-Gospodarczy		20	11	10
1.	Kierowcy -zaopatrzeniowcy	2	-	2
2.	Starszy magazynier	1	1	-
3.	Szef kuchni	1	-	1
4.	Starsze kucharki	6	6	-
5.	Kucharka	-	1	-
6.	Praczk	3	3	-
7.	Starsi konserwatorzy	3	-	3
8.	Palacze c o	4	-	4
RAZEM		85	74	19

W marcu 2016 r. został przeprowadzony nabór na wolne stanowisk urzędnicze – kasjer. Wymogi formalne, a tym samym kwalifikacje do kolejnego etapu spełniły 4 osoby. W wyniku przeprowadzonego egzaminu i rozmowy kwalifikacyjnej do zatrudnienia wybrana została p Monika Sadowska. W okresie od 25.04.2016 r. do 07.07.2016 r. została skierowana do służby przygotowawczej zakończonej złożeniem egzaminu przed komisją – z wynikiem pozytywnym.

Dokumentacja dotycząca przebiegu służby przygotowawczej urzędnika samorządowego oraz zaświadczenie o jej zakończeniu została załączona do akt osobowych pracownika

W maju 2016r została przeprowadzona okresowa ocena kwalifikacyjna pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych. Ocenie zostali poddani kierownicy działów: Terapeutyczno–Opiekuńczego, Administracyjno–Gospodarczego, Finansowo–Księgowego oraz pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach pracy księgowej i inspektora d/s kadr. Wszyscy oceniani uzyskali pozytywną ocenę.

We wrześniu 2016r został rozpoczęty proces oceny pracowników zatrudnionych na stanowiskach nie urzędniczych. Ocenie zostali poddani: starszy specjalista pracy socjalnej, starsi pracownicy socjalni, starsi instruktorzy K-O i TZ, pracownicy działu Terapeutyczno-Opiekuńczego i działu Administracyjno-Gospodarczego. Do dnia 31.12.2016 r zostało ocenionych 29 pracowników. Wszyscy oceniani uzyskali ocenę pozytywną.

Zgodnie z § 6 ust 1 pkt 3 p. pkt c rozporządzenia MPiPS z dnia 23 sierpnia 2012 r. w s domów pomocy społecznej (Dz. U. 2012 r. poz. 964), na domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych został nałożony obowiązek posiadania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy – nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca Domu.

Do pracowników zespołu T-O (mających zaliczony pełen etat do ustalenia wskaźnika zatrudnienia) zostali zaliczeni także niektórzy pracownicy działu Administracyjno-Gospodarczego – w wymiarze 0,25 etatu na wskazanego pracownika. Po ostatecznym przeliczeniu etatów wskaźnik zatrudnienia w Domu na koniec 2016 r wyniósł wymaganą wartość 0,5.

Na podstawie Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008r. nr 237 poz. 1656) od 1 stycznia 2010 r DPS, jako płatnik składek opłaca składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze, prowadzi centralny rejestr i wykaz stanowisk o szczególnym charakterze oraz centralny rejestr i ewidencję pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze.

Stanowiska, na których była wykonywana praca o szczególnym charakterze, wg etatów i liczby zatrudnionych osób na dzień 31.12.2016 r przedstawia poniższa tabela:

Lp	Stanowisko	Ilość etatów	Ilość osób
1.	Kierownik działu Terapeutyczno – Opiekuńczego	1	1
2.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1
3.	Starszy pracownik socjalny	2	2
4.	Starszy instruktor ds Kulturalno –Oświatowych	2	2
5.	Instruktor ds Kulturalno –Oświatowych	-	1
6.	Starszy instruktor Terapii zajęciowej	1	1
7.	Kapelan	0,5	1
8.	Starsze pielęgniarki/ratownik medyczny	5,5	7
9.	Starsi opiekunowie	25	25
10.	Opiekunowie	4	6
11.	Młodszy opiekun	-	1
12.	Starsze pokojowe/pokojowi	11	11
13.	Pokojowe	6	7
RAZEM		59	66

W jednodniowych szkoleniach zawodowych uczestniczyli:

Lp	Szkolenia na stanowiskach	Ilość szkoleń
1	2	3
1.	Kierownik działu Terapeutyczno - Opiekuńczego	1
2.	Kierownik działu Administracyjno - Gospodarczego	1
3.	Główna księgowa	1
4.	Księgowa	1
5.	Kasjer	1
6.	Inspektor d/s kadr	2
7.	Pracownik socjalny	4
8.	Instruktor d/s terapii zajęciowej	1
9.	Opiekun	1
Razem		11

Budżet wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2016 r został wykorzystany w kwocie 2 651 963,26 zł, w nim zawarto:

- a) 4 wyrównania do wynagrodzeń, w związku z awansem poziomym dotyczącym uzyskania stopnia „starszego pracownika” – 1 150,00 zł;
- b) 12 dodatków funkcyjnych – 60 269,27 zł;
- c) 6 dodatków specjalnych – 19 980,09 zł;
- d) 15 nagród jubileuszowych – 54 754,57 zł,
- e) 30 przypadków nabycia prawa do dodatku stażowego lub prawo do zwiększenia dodatku stażowego.

Ostatnia podwyżka wynagrodzeń została wprowadzona od 01.01.2016 r i wynosiła średnio 5% płacy zasadniczej/etat, co ostatecznie skutkowało większym zaangażowaniem środków finansowych w płace.

Ogólna kwota wydatków zaplanowanych na 2017 r wynosi **4 433 172,00 zł**, w tym na wynagrodzenia osobowe zaplanowano **2 678 600,00 zł**, w których zawarto:

- a) 18 nagród jubileuszowych – 82 820,00 zł;
- b) 29 przypadków nabycia prawa do dodatku stażowego lub prawo do zwiększenia dodatku stażowego;
- c) 3 wyrównania do wynagrodzeń, w związku z awansem poziomym dotyczącym uzyskania stopnia „starszego pracownika” – 1 469,00 zł;
- d) 12 dodatków funkcyjnych – 61 602,00 zł;
- e) 6 dodatków specjalnych – 19 403,00 zł;
- f) 1 odprawa emerytalna – 14 544,00 zł.

W planie wydatków płacowych na 2017 r uwzględniono wstępne podwyżki wynagrodzeń tylko o 1% wynagrodzenia zasadniczego/etat W przypadku powstania możliwości finansowych i zwiększenia aktualnego planu wydatków o **78 500,00 zł** w zakresie płac planowane jest podniesienie wynagrodzeń w 2017 r do 3 % wynagrodzenia zasadniczego/etat, tj o pozostałe 2 %.

Obecny stan zatrudnienia i płac ma pokrycie w planie wydatków budżetowych na 2017 r.

Wykorzystanie czasu pracy jest przedstawione w tablicy 4.2

Tablica 4.2

*Wykorzystanie czasu pracy w DPS „Borówek”				
Rok	Norma czasu pracy do przepracowania	Czas faktycznie przepracowany	Czas nieprzepracowany	Wykorzystanie czasu pracy w %
1	2	3	4	5
2016	182 000	143 128	38 872	78,64

*Czas pracy przedstawiony w godzinach

Przyczyny nieobecności w pracy i ich wymiar mający wpływ na wskaźnik wykorzystania czasu pracy są przedstawione w tablicy 4.3

Tablica 4.3

*Wykaz nieobecności w pracy i jej wymiar											
Rok	Delegacje	Zwolnienie lekarski płatne przez:		Zwolnienie lekarskie na c zlonka	Urlop okolicznościowy	Urlop wypoczynkowy	Opieka nad dzieckiem	Nieobecność uspr niepłatna	Urlop macierzyński	Urlop bezpłatny	Urlop wychowawczy
		Zakład	ZUS								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	276	2 968	5 160	216	152	18 236	336	34,5	1 520	0	0
2015	240	4 800	6 392	208	156	15 984	320	16	1 312	600	1 068
2016	92	4 272	6 936	592	212	17 840	552	376	3 200	1 376	2 160

*Wartości liczbowe określają ilość godzin

IV. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W celu zapewnienia i utrzymania zdolności poprawnego funkcjonowania DPS w 2016 r. podejmowane były następujące działania:

1. W ciągu roku pobrano **250 303 kWh** energii elektrycznej za kwotę **150 552,25 zł**.
2. Agregat prądotwórczy (zapasowe źródło energii) pracował łącznie 20 godzin i zużył 335 dm³ oleju napędowego za kwotę 1 386 90 zł.
3. Z wodociągu gminnego pobrano **10 674 m³** wody, co w czasie doby wyniosło średnio 29,24 m³, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca DPS w czasie doby wyniosło średnio 0,23 m³. Z tego powodu ponieśliśmy koszt **21 022,00 zł**.
4. Ogrzewanie pomieszczeń i produkcję ciepłej wody prowadziliśmy za pomocą dwóch kotłowni węglowych – 5 pieców różnej mocy W ciągu roku spaliliśmy **139 195 ton** mialu węglowego za 51 362,95 zł Natomiast węgla spaliliśmy **137 709 ton** za **83 801,80 zł**.
5. Pranie prowadziliśmy w naszej pralni wodnej Ilość wykonanego prania w ciągu roku została oszacowana w sposób następujący:
 - a) pralnica o wsadzie 16 kg x 5 wsadów/dzień x 252 dni = 20 160 kg x 3 szt. = 60 480 kg;
 - b) pralka o wsadzie 6 kg x 5 wsadów/dzień x 231 dni = 6 930 kg x 2 szt. = 13 860 kg;
 - c) pralka o wsadzie 8 kg x 4 wsady/dzień x 21 dni = 672 kg x 2 szt. = 1 344 kg;

Łącznie uprano **75 684 kg** wsadów/365 dni = 207 kg/dziennie/130 osób = **1,60 kg** dziennie na 1 mieszkańca.

6. Potrzeby transportowe i okołotransportowe zaspokajaliśmy własnymi samochodami i maszynami:

a) Volkswagen ELC 02 PT:

- ilość przejechanych kilometrów – 19 251;
- ilość zużytego paliwa – 2015 dm³;
- koszt użytego paliwa 8 350,98 zł

b) Volkswagen ELC R 675:

- ilość przejechanych kilometrów – 18 784;
- ilość zużytego paliwa 1 410,50 dm³;
- koszt użytego paliwa 5 904,33 zł

c) Fiat Marea ELC 60 RN:

- ilość przejechanych kilometrów – 2 055;
- ilość zużytego paliwa – 175 dm³;
- koszt użytego paliwa – 766,44 zł

d) Ciągnik C-360 SKP 1136:

- ilość mth (motogodzin) – 52;
- ilość zużytego paliwa – 260 dm³;
- koszt użytego paliwa - 1 076,40 zł

e) Ciągnik TZ – 4K:

- ilość godzin – 59;
- ilość zużytego paliwa – 58 dm³;
- koszt użytego paliwa – 240,12 zł.

7. Żywnienie mieszkańców realizowaliśmy przy pomocy własnej kuchni i stołówki. Na wartość produktów spożywczych użytych do wyprodukowania całodziennego posiłku miały wpływ:

a) poniesione koszty **304 303,17 zł**/12 mies. = 25 358,60 zł/m-c;

b) poniesione wydatki **296 150,00 zł**/12 mies. = 24 679,16 zł/m-c.

Średni dzienny koszt produktów użytych do wyżywienia mieszkańców zawierał się od 6,28 zł w miesiącu wrześniu do 7,18 zł w miesiącu grudniu.

Średni dzienny koszt produktów użytych do wyżywienia mieszkańców w 2016 roku wyniósł 6,68 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

8. Wykonano malowanie ścian pomieszczeń administracji i pomieszczeń pracowników socjalnych (8 pokoi):

a) pomalowano ściany i sufity – 422 m²;

b) koszt użytej farby – 985,56 zł;

c) położona wykładzina – 87,45 m²;

d) koszt użytej wykładziny - 3 379,68 zł;

e) koszt listew z narożnikami – 586,70 zł.

9. Przeprowadzono prace pielęgnacyjne drzew w parku - 3 780,00 zł.

10. Wykonano projekt remontu komina i malowania elewacji bud „F” – 2 592,00 zł.

11. Wykonano remont komina w bud „B” - 21 272,85 zł;

12. Wykonano malowanie elewacji bud „F” - 32 597,52 zł;

13. Zapewniono nadzór inwestorski dla prac określonych w pkt 11 i 12 - 4 200,00 zł.
14. Wykonano techniczne przeglądy jednoroczne:
 - a) budynków - 1 700,00 zł;
 - b) kominów i przewodów wentylacyjnych - 1 790,88 zł;
 - c) skuteczności ochrony p porażeniowej – 926,81 zł.
15. Naprawiono uziomy instalacji odgromowej i wykonano ich pomiary 2 500,00 zł.
16. Przeprowadzono remont łazienek przy pokojach mieszkańców w budynku B (2 szt., pok. 210, 216):
 - a) ilość położonej glazury – 16,45 m², koszt – 294,08 zł;
 - b) ilość położonej terakoty – 3,76 m²; koszt – 111,79 zł;
 - c) ilość zużytego kleju – 225 kg, koszt – 173,24 zł;
 - d) ilość zużytej fugi – 9 kg; koszt – 66,15 zł
17. Uszczelniono posadzkę kabiny prysznicowej w łazience ogólnej na parterze w budynku B:
 - a) ilość położonej glazury – 1,50 m², koszt – 30,87 zł;
 - b) ilość położonej terakoty – 2,85 m², koszt – 89,91 zł;
 - c) ilość zużytego kleju – 75 kg, koszt – 57,75 zł;
 - d) ilość zużytej papy – 7,50 m², koszt – 63,53 zł.
18. Wykonano zakupy inwestycyjne sprzętu do kuchni:
 - a) piec konwekcyjno-parowy (w tym podstawa do pieca i zmiękcacz wody) - 22 189,20 zł;
 - b) patelnia elektryczna - 6 076,20 zł;
 - c) mikser uniwersalny - 9 348,00 zł
19. Pozostałe zakupy sprzętu:
 - a) pralki automatyczne (8 kg – 2 szt.) - 2 898,00 zł;
 - b) taboret elektryczny – 1 998,75 zł;
 - c) zamrażarka – 1 179,00 zł.
20. Ze względów bezpieczeństwa wykonano demontaż zbędnej anteny przekaźnikowej na budynku „B” – 984,00 zł.

VI. MIESZKAŃCY DPS

DPS dysponuje 130 miejscami stałego pobytu oraz 5 dodatkowymi miejscami, wykorzystywanymi w przypadku wystąpienia konieczności przeprowadzenia rotacji zakwaterowania. Liczba osób przebywających w DPS (stan na dzień 31.12.2016 r.), ze wskazaniem podmiotów dotujących ich pobyt, jest przedstawiona w tablicy 6.1.

Tablica 6.1

Liczba osób umieszczonych w DPS, z podziałem na płeć i źródła dotowania kosztu ich pobytu					
Rok	Mężczyźni	Kobiety	Dotowani przez Wojewodę	Dotowani przez samorządy	Ogółem (2 + 3)
1	2	3	4	5	6
2014	87	43	72	58	130
2015	89	42	67	64	131
2016	88	42	63	67	130

Rozpiętość wieku mieszkańców jest przedstawiona w tabelicy 6.2 (stan na dzień 31.12.2016 r.).

Tablica 6.2

Liczba mieszkańców DPS w podziale na określoną latami rozpiętość wiekową					
Rok	19-40	41-60	61-74	75 i więcej	Razem (1+2+3+4)
1	2	3	4	5	6
2014	26	58	40	6	130
2015	24	60	42	5	131
2016	25	56	43	6	130

Obszar kraju, z którego przybyły osoby do DPS jest przedstawiony w tabelicy 6.3 (stan na dzień 31.12.2016 r.)

Tablica 6.3

Liczby mieszkańców z określonego rejonu kraju			
Rok	Powiat łowicki	Województwo łódzkie	Pozostały obszar kraju
2014	39	66	25
2015	35	42	30
2016	35	67	28

Źródła dochodów mieszkańców w ramach, których są naliczane opłaty za pobyt w placówce, w wysokości nie większej niż 70 % dochodu, przedstawiono w tabelicy nr 6.4 (stan na dzień 31.12.2016 r.)

Tablica 6.4

Źródła dochodów Mieszkańców					Dotowani przez Wojewodę	Dotowani przez gminy (w tym rodziny)
Rok	Emerytura	Renta	Zasiłek	Brak		
1	2	3	4	5	6	7
2014	20	87	23	0	72	58
2015	21	84	26	0	67	64
2016	21	85	23	1	63	67

Stopień wykorzystania miejsc, zmierzony w osobodniach pobytu, jest przedstawiony w tabelicy 6.5

Tablica 6.5

Wykorzystania miejsc w DPS, mierzone w osobodniach					Wykorzystanie miejsc (kol 2/kol 1) %
Rok	Zaplanowane	Osiągnięte	Żywienia	Nieobecności	
1	2	3	4	5	6
2014	47 450	47 582	45 552	2 030	100,3
2015	47 450	47 565	45 621	1 944	100,3
2016	47 580	47 856	45 501	2 355	100,6

Przybycia i odejścia mieszkańców z DPS, w wymiarze ilościowym i przyczynowym, są przedstawione w tablicy 6.6.

Tablica 6.6

Ruch mieszkańców DPS w ciągu roku						
Rok	Ubyli				Przybyli do DPS	Oczekują na umieszczenie w DPS
	Zgon	Środowisko	Inny dps	Razem		
1	2	3	4	5	6	7
2014	4	1	2	7	8	6
2015	10	0	0	10	11	4
2016	5	3	0	8	7	5

W DPS są powoływane „zespoły terapeutyczno-opiekuńcze”, których zadaniem jest opracowywanie indywidualnych planów wsparcia osób umieszczonych w placówce, a także ocena realizacji już ustalonych planów wsparcia oraz ich weryfikacja. W 2016 roku zorganizowano **76** posiedzeń zespołów terapeutyczno-opiekuńczych, na których rozpatrzono **131** spraw. Wiodącą rolę w opracowywaniu indywidualnych planów wsparcia pełnią pracownicy socjalni.

Na stanowisku pracownika socjalnego zatrudnione są trzy osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. Aby rodzinom mieszkańców ułatwić bezpośredni kontakt z pracownikiem socjalnym pracownicy socjalni pełnili dyżury również w weekendy i święta.

Specyfika stanowiska pracy pracownika socjalnego uniemożliwia jednoznaczny sztywny podział obowiązków między pracowników, dlatego pracownicy wzajemnie uzupełniali się w zakresie wykonywanej pracy, która obejmowała między innymi:

- dążenie do pełnego wykorzystania miejsc zakwaterowania w DPS, poprzez utrzymywanie współpracy z instytucjami kierującymi osoby do naszej placówki;
- dokonywanie czynności związanych z przyjęciem mieszkańca do DPS;
- przeprowadzanie procesu adaptacji mieszkańców w nowym środowisku;
- załatwianie formalności meldunkowych;
- kompletowanie i składanie dokumentów dotyczących wymiany lub wyrobienia dowodów osobistych;
- pozyskiwanie dokumentów niezbędnych do wydania Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i dostarczanie ich do Zespołu Orzekania działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie lub do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- kompletowanie i składanie dokumentów wymaganych do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego;
- dokonywanie formalności związanych ze zmianą opiekuna prawnego dla mieszkańca;
- dokonywanie formalności związanych ze zmianą kuratora dla mieszkańca;
- kompletowanie i składanie dokumentów do sądu, celem uzyskania zgody na przymusowe leczenie;
- przeprowadzanie procedury tworzenia i likwidacji depozytu przedmiotów wartościowych i dokumentarnych;

- przeprowadzanie aktualizacji wywiadów środowiskowych w związku ze zmianą dochodu mieszkańca oraz ustaleniem odpłatności za pobyt w DPS;
- organizowanie posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego, celem ustalenia lub weryfikacji stopnia samodzielności i opieki nad mieszkańcami oraz wyznaczenie dla nich celów wsparcia i sposobu ich realizacji;
- zapewnianie rozwoju samorządności poprzez organizowanie comiesięcznych spotkań kierownictwa i pracowników DPS z Radą mieszkańców i mieszkańcami;
- podtrzymywanie współpracy z opiekunami prawnymi i rodzinami mieszkańców;
- działanie na rzecz integracji mieszkańców ze społecznością lokalną poprzez:
 - kontynuowanie współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Urzeczu;
 - zorganizowanie wyjazdów do środowiska;
- łagodzenie konfliktów oraz wyjaśnianie nieporozumień na płaszczyźnie mieszkaniac-mieszkaniec lub mieszkaniac-pracownik;
- przeprowadzanie procedury skreślenia z listy mieszkańców DPS, na skutek:
 - przeniesienia do innej placówki;
 - powrotu do środowiska;
 - zgonu;

Pracownicy socjalni podejmowanymi działaniami obejmowali wszystkich mieszkańców DPS, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, poczynając od formalności związanych z przyjęciem do DPS, poprzez pomoc w adaptacji i załatwianiu spraw urzędowych, a także rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.

DPS umożliwia mieszkańcom przechowywanie wartościowych przedmiotów i środków pieniężnych. Na koniec 2016 roku posiadaliśmy depozyty pieniężne po 56 zmarłych mieszkańcach W 17 przypadkach jeszcze nie minęły 3 lata od daty zgonu mieszkańca – czas oczekiwania.

Najwyższe zdeponowane kwoty to:

8 300 zł po pani Godos – brak spadkobierców;

7 500 zł po pani Pacześ – ujawniono 7 spadkobierców;

6 400 zł po panu Cichal – ujawniono 10 spadkobierców

Ponadto powyżej 2 000 zł posiada 5 depozytów; między 1 000 a 2 000 zł posiada 12 depozytów; między 500 a 1 000 zł posiada 6 depozytów; poniżej 500 zł posiada 16 depozytów. Najniższa zdeponowana kwota to 112,30 zł. Za przeprowadzenie procedury likwidacji depozytów odpowiedzialny jest DPS.

Mieszkańcy DPS posiadają zdiagnozowane zaburzenia:

Rodzaj zaburzeń	Liczba mieszkańców
Choroba psychiczna	90
Upośledzenie umysłowe	40
Zaburzenia emocjonalne	2

Wymagają całodobowej opieki i wsparcia o różnym stopniu intensywności, stosownym do posiadanego stopnia samodzielności:

Stopień opieki i wsparcia	Liczba mieszkańców
Minimalny	45
Umiarkowany	50
Znaczny	33
Intensywny	2

W zakresie wyżywienia mieszkańcy mieli zapewnione cztery posiłki dziennie: śniadanie, obiad, podwieczerek, kolację. Przy planowaniu posiłków uwzględniano zalecenia dietetyczne, a osoby ze wskazaniami lekarskimi otrzymywały piąty posiłek w postaci drugiego śniadania. Posiłki spożywali głównie w stołówce DPS – w dwóch turach, zaś 24 osobowa grupa w swoich pokojach lub w aneksach.

Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje były dostępne mieszkańcom przez całą dobę. Stanowiły one tak zwaną rezerwę całodobową, pobraną na łączną kwotę 1 674,89 zł.

Odzież i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowana do pory roku i indywidualnych potrzeb była zapewniona w ilościach określonych przepisami, a w wielu przypadkach ta ilość była znacznie przekroczona z uwagi na łatwy dostęp i nawyk gromadzenia.

Indywidualne zakupy mieszkańcy dokonywali sami bądź z pomocą opiekunów, w ramach posiadanych przez siebie środków finansowych.

Jedenastu osobom przekazano odzież pochodzącą z darowizny. Dla dwóch mieszkańców odzież została zakupiona ze środków DPS za łączną kwotę 398,30 zł.

Personel opiekuńczy pomagał podopiecznym w racjonalnym gospodarowaniu środkami finansowymi. Dokonywał zakupów na prośbę zainteresowanych lub na podstawie upoważnień opiekunów prawnych bądź kuratorów ustanowionych przez sąd rodzinny:

Sposób gospodarowania środkami finansowymi	Liczba mieszkańców
Samodzielnie	43
Opiekun prawny	36
Kurator	51

W ramach działalności działu Terapeutyczno-Opiekuńczego, w zakresie działań poprawiających warunki bytowe mieszkańców i warunki pracy wykonano:

- a) pomalowano **1 218** m² powierzchni ścian w pokojach mieszkalnych, łazienkach i innych pomieszczeniach ogólnodostępnych w budynkach oznaczonych literami: B, E i F;
- b) naprawiono i odnowiono uszkodzony sprzęt, poprzez wymianę uszkodzonych elementów oraz malując bądź lakierując: wersalki, tapczany, krzesła, stoły, szafki i szafy

Wymieniono zepsute i zniszczony sprzęt oraz inne elementy stanowiące wyposażenie pomieszczeń:

Asortyment	J m	Ilość zakupiona	Ilość wymieniona
Szafy ubraniowe na wymiar	szt.	1	1
Szafa ubraniowa wolnostojąca	szt.	1	1
Szafki przyłózkowe	szt.	5	5
Tapczany	szt.	0	8*
Materace gąbkowe	szt.	4	4
Krzesła	szt.	6	0
Lodówka	szt.	1	1
Odkurzacze	szt.	1	1
Blender ręczny	szt.	1	1
Czajniki b/przewodowe	szt.	4	4
Poszwy		80	96
Poszewki		80	124
Prześcieradła		40	38
Ręczniki	szt.	100	85
Koce		16	15
Poduszki		25	32
Kołdry		15	14
Podkłady z tkaniny nieprzemakalnej	szt.	0	5
Pokrowce na materace z tkaniny nieprzemakalnej	szt.	16	4
Pojemnik z pokrywą na żywność	szt.	5	5
Dzbanek akrylowa do wody	szt.	1	1
Opony letnie do sam VW (poprawa bezpieczeństwa)	szt.	4	4
Zegar ścienny	szt.	3	3
Szczotka do odkurzacza	szt.	1	1
Deska do prasowania	szt.	2	2
Nożyczki fryzjerskie (poprawa warunków pracy)	szt.	1	1
Kosz-popielnica	szt.	2	2
Talerze głębokie i płytkie	szt.	60	60
Kieliszki do leków (szklane)	szt.	150	150
Błat narożny	szt.	1	1
Wykładzina podłogowa pcv z atestem	m ²	109,12	109,12

Zwiększono wyposażenie o:

Asortyment	J m	Ilość zakupiona	Wartość (zł)
Szafa schowkowa	szt.	2	2 460,00
Szafy ubraniowe bhp	szt.	3	1 690,02
Krzeseła do aneksu	szt.	6	1 549,80
Wózki do segregacji brudnej pościeli	szt.	3	5 295,15
Program komputerowy „Dom”, moduł medyczny i leki (licencja na 1 stanowisko)	szt.	2	1 599,00
Myjki do okien karcher ww 2+	szt.	3	675,95
Pojemnik z pokrywą na pieczywo	szt.	1	86,00
Tablice informacyjne „uwaga śliska podłoga”	szt.	10	230,00
Drabina metalowa	szt.	1	68,00
Apteczka pierwszej pomocy	szt.	1	95,00
Pendrive	szt.	1	30,00
Wanienki do dezynfekcji	szt.	3	216,00
Pojemnik do przechowywania czystych kieliszków do leków	szt.	1	39,99
Zestaw bluetooth	Szt.	2	179,80
RAZEM			14 214,71

Przeprowadzono zamówienia publiczne o wartości poniżej 30 000 euro:

Przedmiot dostawy	Wartość (zł)	Łączna wartość (zł)
Leki, materiały opatrunkowe i drobny sprzęt jednorazowego użytku	21 088,00	21 088,00
Pielucho majtki dla dorosłych refundowane przez NFZ	4 267,80	3 790,80*
Bielizna pościelowa, kołdry, poduszki, koce, ręczniki Pokrowce na materace z tkaniny nieprzemakalnej, zapinane na suwak	6 682,59 570,72	7 253,31
Szafa ubraniowa na wymiar i jej montaż w miejscu przeznaczenia	2 460,00	12 557,81
Szafy ubraniowe wolnostojące	1 968,00	
Szafy schowkowe	2 460,00	
Szafki przyłóżkowe	1 230,00	
Krzeseła	1 549,80	
Materace	1 199,99	
Szafy ubraniowe bhp	1 690,02	
RAZEM		40 899,12

*opłata poniesiona przez DPS do wysokości limitu

Podstawową opiekę medyczną nad mieszkańcami prowadzili lekarze z NZOZ w Bielawach (rodzinny, internista, stomatolog, ginekolog) oraz lekarze psychiatry z NZOZ VitaMed w Łowiczu, którzy w czasie 47 wizyt w DPS przeprowadzili 461 konsultacji.

W minionym roku wytworzyliśmy 39,00 kg odpadów medycznych, które zgodnie z umową nr 0490/05/TW odebrała do utylizacji firma „EMKA“ z Żyrardowa.

Zrealizowano zaakceptowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia zlecenia na zaopatrzenie mieszkańców w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:

Rodzaj środka pomocniczego	Liczba mieszkańców
Pieluchomajtki	14
Wózki inwalidzkie ręczne	2
Soczewki okularowe korekcyjne	1
Proteza modułarna podudzia	1

VII. KONTROLE

W 2016 r. DPS był kontrolowany przez podmioty zewnętrzne cztery razy, i tak:

1. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi w dniu 18 lutego 2016 r w zakresie kontroli sanitarnej pomieszczeń bloku żywienia w ramach bieżącego nadzoru Nieprawidłowości nie stwierdził.
2. Audytor wewnętrzny przeprowadził czynności w zakresie oceny „Systemu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej”. W dniu 21.09.2016 r. przedstawił pisemnie wyniki audytu z propozycją zaleceń do realizacji. W odpowiedzi sporządziliśmy harmonogram wykonania zaleceń, określając termin i sposób realizacji oraz osoby odpowiedzialne za realizację.
3. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi w dniu 25.10.2016 r. w zakresie higieny komunalnej, czystości bieżącej, postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi, postępowania z bielizną brudną i czystą, przestrzegania zakazu palenia tytoniu na terenie całego obiektu. Wydano doraźne zalecenie opracowania procedury przegrzewania instalacji ciepłej wody użytkowej w celu wyeliminowania bakterii legionella oraz prowadzenia rejestru częstotliwości wykonanych czynności przegrzewania instalacji. Zalecenia zostały wykonane w wyznaczonym czasie.
4. Sędzia Sądu Rejonowego w Łowiczu – Przewodniczący Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, kontrolował DPS w dniu 16 września 2016 r. Nie stwierdził uchybień skutkujących wydaniem zaleceń pokontrolnych.

VIII. SKARGI

W 2016 r wpłynęła jedna skarga na działalność DPS do Biura Rady Powiatu Łowickiego od pana Michała Piotra Boczek. Skarga dotyczyła sprawy wynikającej ze zgonu pani Zuzanny Boczek, w której Skarżący nie zgadzał się z ustaleniami okoliczności tego zgonu. Wyjaśnienie do tej skargi zostało przekazane w formie pisemnej do Biura Rady Powiatu. Skarga została uznana, jako bezzasadna. W tej sprawie było prowadzone także postępowanie prokuratorskie. O jego zakończeniu i wyniku nie zostaliśmy powiadomieni.

IX. STRATEGIA DPS

Strategia DPS jest budowana w oparciu o cele wynikające z misji, której przewodnią ideą jest: **„Zapewnienie wsparcia niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, z zachowaniem im prawa do decydowania o sobie”**.

Główne cele to:

1. Mieszkańcom DPS zapewnić warunki bezpiecznego i godnego życia, warunki intymności oraz aktywności i niezależności dostosowanej do stopnia ich sprawności.
2. Współdziałać ze środowiskiem (otoczeniem) na rzecz przeciwdziałania stygmatyzacji i dyskryminacji osób psychicznie chorych, likwidować stereotypy, mity, przekonania kulturowe i błędne wyobrażenia o chorobie psychicznej, aby osobom chorym psychicznie umożliwić uczestnictwo w życiu społecznym.
3. Efektywnie zarządzać zasobami ludzkimi.

Zaplanowane do realizacji cele pośrednie to:

1. Przeprowadzić remont kapitalny (modernizację) budynku mieszkalnego oznaczonego literą „D”, w celu urządzenia w nim pokoi mieszkalnych.
– Budynek dwukondygnacyjny, w parterowej części posiada urządzoną pralnię, natomiast pierwsze piętro jest pustostanem. Remont budynku wpisuje się w osiągnięcia pierwszego celu głównego.
2. Wykonać termomodernizację budynku mieszkalnego oznaczonego literą „F”, a także wykonać modernizację kotłowni obsługującej ten budynek, między innymi poprzez wybudowanie instalacji do wytwarzania ciepłej wody i rozprowadzenia jej po budynku
– Realizacja tego zadania wpisuje się w osiągnięcia pierwszego celu głównego.
3. Rozszerzyć obszar elektronicznego monitorowania obiektów DPS „Borówek”
– Inwestycja wpisuje się w osiągnięcia pierwszego celu głównego.

Informację opracował:
Władysław Grzywacz
Dyrektor DPS „Borówek”